

Bundel - Commissie Samenleving 2022-2026 van 9 april 2024

Agenda bijlagen

Agenda Commissie Samenleving 9 april 2024

- 1 Opening en vaststellen agenda
- 2 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering
De commissie wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de vergadering van 12 maart jl. vast te stellen.
Concept besluitenlijst Commissie Samenleving 12 maart 2024
- 3 Z/23/449906 Gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid
De commissie wordt gevraagd om een oordeel te vormen over een drietal vraagpunten ten aanzien van de harmonisatie subsidiebeleid (onderwerp voor de raadsagenda). Hiermee ontvangt het college belangrijke input voor het opstellen van een definitief raadsvoorstel. Zoals afgesproken tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 6 september 2023 komt er ook een beeldvormende raadsbijeenkomst op 5 juni 2024. De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen:
  1. hoe wordt de hoogte van de subsidie berekend?
  2. hoe verantwoorden stichtingen en verenigingen de besteding van de subsidie?
  3. hoe nemen we de verenigingen en stichtingen mee in het proces te komen tot ons besluit?*Portefeuillehouder: Arthur Boone*
Commissievoorstel 1200554 Gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid
Bijlage 1. 1199615 Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar
Bijlage 2. 1199614 Subsidieregeling Sport Cultuur en Welzijn 2024
Bijlage 3. 1200599 Presentatie informatieve raadsbijeenkomst 6 september 2023
Bijlage 4. 1200600 Verslag informatieve raadsbijeenkomst 6 september 2023
- 4 Z/24/466287 Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
De raad wordt voorgesteld de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen.
Portefeuillehouder: Stef Bijl
1200635 Raadsvoorstel en -besluit Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
Bijlage 1. 1200541 Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 - gewijzigd
Bijlage 2. 1200434 Advies van de Participatieraad Zevenaar op de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
Bijlage 3. 1200558 Brief met reactie op het advies van de Participatieraad Zevenaar
- 5 Z/23/458215 Aanvraag Vangnetuitkering 2023
De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de genomen maatregelen van het college om het tekort op het bijstandsbudget in 2023 terug te dringen.
Portefeuillehouder: Stef Bijl
1195815 Raadsvoorstel en -besluit Aanvraag Vangnetuitkering 2023
Bijlage 1. 1200552 Samenvatting van de verklaring van het college aanvraag vangnetuitkering 2023
- 6 Stand van zaken Sociaal Domein
Vanwege de importantie en impact van het onderdeel sociaal domein staat dit onderwerp als terugkerend onderdeel op de agenda. De portefeuillehouders informeren de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen, voor de commissie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van onderling overleg.
- 7 Agenderingsvoorstellen commissie
De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen.
NB.: gebruik hiervoor het format agenderingsvoorstel raadscommissies.
- 8 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
- 9 Rondvraag
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
- 10 Sluiting

Agenda Commissie Samenleving 9 april 2024

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.W.H. Winters

1	Opening en vaststellen agenda
2	Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering De commissie wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de vergadering van 12 maart jl. vast te stellen.
3	Z/23/449906 Gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid De commissie wordt gevraagd om een oordeel te vormen over een viertal vraagpunten ten aanzien van de harmonisatie subsidiebeleid (onderwerp voor de raadsagenda). Hiermee ontvangt het college belangrijke input voor het opstellen van een definitief raadsvoorstel. Zoals afgesproken tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 6 september 2023 komt er ook een beeldvormende raadsbijeenkomst op 5 juni 2024. De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen: 1. hoe wordt de hoogte van de subsidie berekend? 2. hoe verantwoorden stichtingen en verenigingen de besteding van de subsidie? 3. hoe nemen we de verenigingen en stichtingen mee in het proces te komen tot ons besluit? Portefeuillehouder: Arthur Boone
4	Z/24/466287 Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 De raad wordt voorgesteld de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen. Portefeuillehouder: Stef Bijl

5	Z/23/458215 Aanvraag Vangnetuitkering 2023 De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de genomen maatregelen van het college om het tekort op het bijstandsbudget in 2023 terug te dringen. Portefeuillehouder: Stef Bijl
6	Stand van zaken Sociaal Domein Vanwege de importantie en impact van het onderdeel sociaal domein staat dit onderwerp als terugkerend onderdeel op de agenda. De portefeuillehouders informeren de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen, voor de commissie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van onderling overleg.
7	Agenderingsvoorstellen commissie De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen.
8	Mededelingen portefeuillehouders Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
9	Rondvraag De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
10	Sluiting

Zevenaar, 18 maart 2024
 Namens de Agendacommissie,
 Dianne Vriezen, commissiegriffier

Notulen Commissie Samenleving

Datum	12-03-2024
Tijd	19:30 - 21:16
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.W.H. Winters
Aanwezigen	Gerard Broersen (Groen Links), Jojanneke de Nooij (CDA), Pascal de Winkel (VVD), Joost du Croix (Wijzz), Joke Harmsen (Sociaal Zevenaar), Maaïke Jansen (PvdA), Hans Lombarts (D66), Ben van Bindsbergen (D66), Lotte van der Velden (SP), Britte Liselotte van Die (Lokaal Belang), Anita van Loon (Wijzz), Danny van Voorst (VVD), Robert Wiggers (OUD Zevenaar)
Afwezigen	Guido Ariessen (Sociaal Zevenaar), Danny Berntssen (Lokaal Belang), Frano Hesseling (PvdA), Amber van der Vlies (Lijst11), Willy van Dinther (CDA), Eric Vernes (Lijst11)

1 Opening en vaststellen agenda

Afwezig zijn: Guido Ariessen (Sociaal Zevenaar), Danny Berntssen (Lokaal Belang), Frano Hesseling (PvdA), Amber van der Vlies (Lijst11), Willy van Dinther (CDA), Eric Vernes (Lijst11)

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De commissie stelt de concept-besluitenlijst van de vergadering van 20 februari 2024 ongewijzigd vast.

3 Z/24/463406 Verbeterplan doelgroepenvervoer

De raad wordt voorgesteld voor de uitvoering van het verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025 de volgende budgetten beschikbaar te stellen:

- een incidenteel budget van € 100.000,- voor het inhuren van een projectleider;
- een budget van € 40.000,- voor het in 2024 aanstellen van een Wmo-vervoersconsulent;
- vanaf 2025 een structureel budget van € 60.000,- voor een Wmo-vervoersconsulent;
- een budget van € 35.000,- voor het in 2024 inzetten van maatregelen;
- vanaf 2025 een structureel budget van € 65.000,- voor het inzetten van maatregelen.

Beraadslagingen:

Er wordt gesproken en er worden vragen gesteld over het voorliggende stuk. Over de cijfermatige onderbouwing, inhoud en woordgebruik en het doel van dit stuk. Over de vraag wat de effecten van de huidige bezuinigingen zijn geweest en de vraag de vraag of het nu om een projectmatige of een structurele uitbreiding meebrengt van personeel. Een aantal vragen zijn technische vragen die schriftelijk gesteld kunnen worden voor de eerstkomende raadsvergadering.

Lotte van der Velde (SP): kondigt dat de SP een amendement voorbereidt voor dit voorstel.

Toezegging: Wethouder Bijl: De cijfers in dit stuk lopen tot november, dit komt door de doorlooptijd van het stuk. Hij zegt toe cijfers over de periode daarna, voor bekend, in een bijlage aan te leveren voor de raadsvergadering van maart.

Toezegging: Wethouder Bijl zegt toe na te gaan wat de relatie in dit stuk voor doelgroepenvervoer met de informatieve raadsbijeenkomst over leerlingenvervoer, waarin werd aangegeven welke doelgroepen er bij welke keuzes geraakt worden. En dit terug te koppelen.

Conclusie:

De commissie besluit het onderwerp als **BESPREEKSTUK** door te geleiden naar de raadsvergadering

4 Stand van zaken Sociaal Domein

De portefeuillehouder informeert de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen.

5 Agenderingsvoorstellen commissie

Er zijn geen agenderingsvoorstellen gedaan.

6 Mededelingen portefeuillehouders

Wethouder Stef Bijl: doet een mededeling over de organisatie Zykos. De VNG-brief daarover komt naar alle raadsleden toe.

7 Rondvraag

Geen punten voor de rondvraag.

8 Sluiting

Commissievoorstel

onderwerp	Voorstel aan de commissie Samenleving om een oordeel te vormen over een drietal onderwerpen zoals verwoord in de 'Gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid'
zaaknummer	Z/23/449906
documentnummer	INT/24/1200554
portefeuillehouder	A. Boone
portefeuille	Harmonisatie subsidiebeleid

Geachte leden,

In het coalitieakkoord, verder uitgewerkt in het collegeprogramma 2022-2026, is de harmonisatie subsidiebeleid aangewezen als onderwerp voor de raadsagenda. Dit houdt in dat vooruitlopend op het uiteindelijke besluitvormende raadsvoorstel eerst aan de fracties in de raadscommissie Samenleving een oordeel wordt gevraagd. Zoals afgesproken tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 6 september 2023 komt er ook een beeldvormende raadsbijeenkomst op 5 juni 2024. Hiermee krijgt het college belangrijke input van u voor het opstellen van een definitief raadsvoorstel.

De onderwerpen waar een oordeel over wordt gevraagd betreffen:

1. hoe wordt de hoogte van de subsidie berekend?
2. hoe verantwoorden stichtingen en verenigingen de besteding van de subsidie?
3. hoe nemen we de verenigingen en stichtingen mee in het proces te komen tot ons besluit?

Voor de gevraagde standpunten verwijzen wij naar de bijgevoegde gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid.

Wij kijken uit naar een vruchtbare discussie met uw commissie over dit onderwerp.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar,

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

1. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. INT/24/1199615 Algemene Subsidieverordening Gemeente Zevenaar 2020
2. INT/24/1199614 Subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn 2024
3. INT/24/1200599 Presentatie informatieve raadsbijeenkomst 6 september 2023
4. INT/24/1200600 Verslag informatieve raadsbijeenkomst 6 september 2023

Gespreksnota opiniërende commissie subsidiebeleid

Inleiding

In het coalitieakkoord, verder uitgewerkt in het collegeprogramma 2022-2026, is de harmonisatie van het subsidiebeleid aangewezen als één van de onderwerpen voor de raadsagenda. Wij verkennen de standpunten en uitgangspunten van alle partijen nog voordat wij met een concreet voorstel komen. Op woensdag 6 september 2023 trapt u af met een informatieve raadsbijeenkomst over de harmonisatie van het subsidiebeleid. Wij namen u mee in de opdracht en gaven u een beeld van onze dilemma's. De presentatie en het verslag zijn bijgevoegd in bijlagen 4 en 5. Op dinsdag 9 april 2024 gaat u onderling in gesprek in de commissie Samenleving om ons richting te geven over het subsidiebeleid.

Binnen het subsidiebeleid onderscheiden wij drie aspecten:

1. welke activiteiten en welke doelgroepen komen in aanmerking voor subsidie?
2. hoe wordt de hoogte van de subsidie berekend?
3. hoe verantwoorden stichtingen en verenigingen de besteding van de subsidie?

Deze gespreksnota richt zich op de aspecten 2 en 3 van een subsidietraject. Aspect 1 is regelmatig besproken bij het opstellen van de visie sociaal domein. We beginnen eerst met een korte beschrijving van het wettelijk kader rondom de harmonisatie en over subsidies. Daarna schetsen wij een drietal onderwerpen waar u over in gesprek kunt gaan. Dat zijn (1) de hoogte van de subsidies, (2) het verantwoordingsproces – respectievelijk aspect 2 en 3 van een subsidietraject – en (3) de wijze van inwonersparticipatie. Tot slot leest u een korte planning over het vervolgtraject.

Wettelijk kader

Op 1 januari 2018 werden de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar samengevoegd tot de huidige gemeente Zevenaar. Wanneer gemeenten fuseren, moet conform de Wet Arhi binnen 2 jaar harmonisatie van beleid plaatsvinden. Het subsidiebeleid is één van de dossiers dat nog niet volledig is samengevoegd. Daardoor is bijvoorbeeld de grondslag en opbouw van het subsidiebedrag voor vergelijkbare instellingen verschillend. Dit is niet wenselijk, zowel vanuit onze rol naar de samenleving als vanuit het rechtmatig verstrekken van subsidie. In het collegeprogramma spraken we af dat we verder werken aan de harmonisatie van het subsidiebeleid. Hiervoor gaan we een nieuw subsidiebeleid opstellen, met als doel een rechtmatige verstrekking van subsidie aan de verenigingen en stichtingen die vallen binnen de regeling Sport, Cultuur en Welzijn.

Vanuit de algemene wet bestuursrecht dienen wij – de gemeente Zevenaar – te bepalen onder welke kaders een partij subsidie kan krijgen. Dit leggen wij vast in een algemene subsidieverordening, bijgevoegd in bijlage 2. Hierin staan onder andere de bepalingen over het proces voor het aanvragen van subsidie, het verantwoorden van subsidie en mogelijke weigeringsgronden om subsidie te verstrekken. Wij hebben in de verordening bepaald dat we via subsidieregelingen vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Hierin wordt tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald. Dit is in de subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn verder uitgewerkt. In bijlage 3 vindt u de huidige subsidieregeling. U ziet dat in de huidige subsidieregeling de opbouw van de subsidie per ontvangende partij erg verschilt, evenals de wijze van verantwoorden van subsidie. Over deze onderdelen – de opbouw

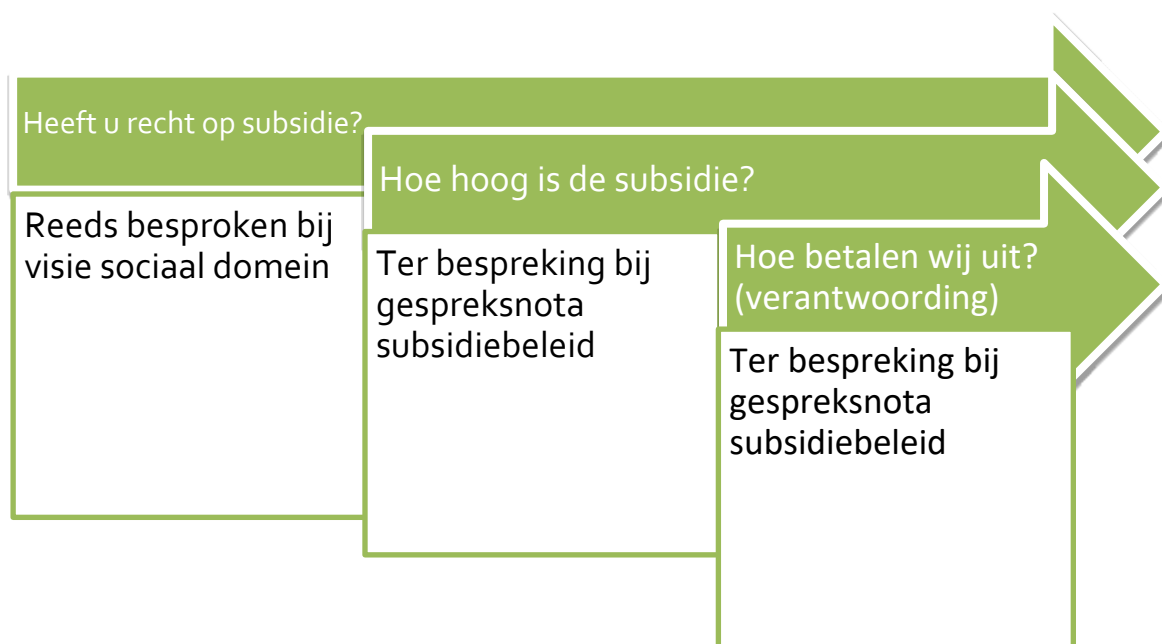

en het verantwoorden –vragen wij uw opinie, voor zover het de subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn betreft.

Wie ontvangt subsidie, hoe wordt de subsidie berekend en hoe worden de bedragen uitbetaald?

In de subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn wordt bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald. De doelgroepen zijn bepaald vanuit de visie sociaal domein en omvatten circa 175 verenigingen en stichtingen. Wij spraken al eerder af dat de organisaties die subsidie krijgen, moeten aansluiten bij onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen. De beleidsdoelstellingen formuleren wij in onze visie sociaal domein. Die zullen de basis zijn voor het verstekken van subsidie. Bij het opstellen van dit proces bent u meerdere keren betrokken geweest. Hierover gaan wij vandaag niet in gesprek. De hoogte van de subsidie en wijze van verantwoorden zijn wel onderwerp van gesprek.

Wat vraagt het college van de oordeelvormende commissie?

Het college vraagt aan de commissie om een oordeel te vormen over een drietal onderwerpen over het subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn, waarmee input geleverd wordt voor een besluitvormend document dat later dit jaar aan u gepresenteerd wordt. In dit commissievoorstel wordt per onderwerp een impressie gegeven van de huidige situatie en de dilemma's waar wij tegenaan lopen. Met bijbehorende vragen en richtinggevendende denkrichtingen hopen wij op een vruchtbare discussie tijdens de commissievergadering van 9 april 2024.

Opinie-onderwerp 1: Hoe hoog is de subsidie?

Wat betreft de 175 verenigingen en stichtingen die subsidie krijgen binnen de regeling Sport, Cultuur en Welzijn, wisselt het bedrag evenals de opbouw. Bijvoorbeeld, voor bepaalde typen organisaties geldt dat de hoogte van de subsidie afhankelijk is van het aantal leden. Bij andere typen organisaties geldt weer dat de accommodatiekosten bepalend zijn voor de hoogte van de subsidie. Of we subsidiëren het exploitatietekort. Daardoor hanteren we nu verschillende berekeningsgrondslagen.

Voorbeeld: Dorpshuis X krijgt een subsidie van 20.000 euro. Dorpshuis Y krijgt een subsidie van 8.000 euro. Beide dorps huizen doen hetzelfde en zijn op een vergelijkbare wijze georganiseerd.

Voorbeeld: Een voetbalvereniging krijgt elk jaar subsidie van de gemeente Zevenaar. Zij geven door hoeveel leden, en hoeveel jeugdleden zij hebben. Vervolgens krijgen zij de subsidie van ons op basis van het aantal jeugdleden.

In bovenstaande 'boxen' komt ons dilemma sterk naar voren. Bij box 1 zien we dat voor twee vergelijkbare organisaties in het verleden verschillende afspraken zijn gemaakt. In dit voorbeeld is dat namelijk subsidie op basis van het exploitatietekort. Daardoor is de hoogte van de subsidie verschillend, en werden de dorps huizen niet aangemoedigd om hun exploitatietekort te verkleinen. Het exploitatietekort werd vervolgens een begrotingssubsidie voor dorps huis X en Y waar zij jaarlijks een beroep op konden doen. De hoogte werd vervolgens jaarlijks geïndexeerd, maar bleef gebaseerd op het exploitatietekort van jaren geleden. Dit roept tevens precedentwerking op: vanuit de algemene wet bestuursrecht moeten partijen die vergelijkbaar zijn met elkaar en onder vergelijkbare situaties subsidie aanvragen, een subsidie krijgen die op dezelfde wijze is opgebouwd. Bij box 2 is een ander dilemma geschetst: vaak is informatie vanuit de aanvragende partij niet controleerbaar of is een controle inefficiënt. In het voorbeeld van de voetbalvereniging vraagt de voorzitter de subsidie aan, en geeft tevens aan hoeveel leden en jeugdleden zij hebben. Op basis van het percentage jeugdleden krijgen zij subsidie. De voorzitter kan meer leden aangeven dan zij werkelijk hebben. Wij vragen in verband met privacy niet de namen op van de ledenlijst.

Graag leggen wij u een aantal vragen voor om tot een richtlijn te komen. Voor de onderstaande vragen dient u ervanuit te gaan dat al is bepaald dat een vereniging of stichting subsidie krijgt.

1. Welke kaders wilt u meegeven voor het bepalen van de hoogte van het subsidiebedrag?

U kunt hierbij denken aan:

- Willen we de basis baseren op vaste indicatoren, zoals hoogte huur, aantal m², etc.?
- Willen we verenigingen of stichtingen aanmoedigen om een prestatie te leveren, zoals meer leden betekent meer subsidie, meer activiteiten betekent meer subsidie etc.?
- Willen we vernieuwende kaders, zoals ondernemerschap, eigen vermogen/weerstandsvermogen, cofinanciering, toepassen?

2. Willen we de hoogte van de subsidie voor alle typen organisaties (binnen een categorie) gelijkstellen (eventueel met een aanvulling)?

U kunt hierbij denken aan:

- Alle voetbalverenigingen krijgen een vaste subsidie. Hebben zij ook een eigen accommodatie? Dan wordt het subsidiebedrag aangevuld.
- Alle muziekverenigingen krijgen een vaste subsidie. Voeren zij ook activiteiten uit? Dan wordt het subsidiebedrag aangevuld.

De keuzes die hier gemaakt worden, zullen nader uitgewerkt worden en doorgerekend worden. Tijdens de beeldvormende raadssessie – voorlopig gepland op woensdag 5 juni 2024 – wordt dit aan u gepresenteerd.

Opinie-onderwerp 2: gaan we uit van jaarlijks een subsidie aanvragen en verantwoorden, of bieden we meerjaarlijkse subsidie?

Wij zijn benieuwd wat u vindt van het proces van aanvragen en verantwoorden. Momenteel verwachten wij van inwoners en verenigingen dat zij hun subsidie jaarlijks aanvragen en verantwoorden. Wij controleren die verantwoording vervolgens jaarlijks. Er is nu geen beeld voor meerjarig perspectief. Het toekennen van subsidie gebeurt ook jaarlijks. Uiterlijk 1 mei van het jaar voorafgaand het subsidiejaar dienen verenigingen en stichtingen hun aanvraag in. Dat betekent dat kleine verenigingen vrij vroeg hun subsidie moeten aanvragen. Uiterlijk 1 april na afloop van het subsidiejaar dienen verenigingen en stichtingen een verantwoording in. De verantwoording is alleen van toepassing bij bedragen boven 5000 euro.

Voorbeeld: een tennisvereniging met 20 leden, die 500 euro krijgt, vraagt dit uiterlijk 1 mei 2022 aan. De 500 euro heeft betrekking op 2023. Deze sportvereniging hoeft verder geen verantwoording af te leggen.

Voorbeeld: een muziekvereniging met 15 leden, die 6000 euro krijgt, vraagt uiterlijk 1 mei 2022 subsidie aan. De 6000 euro heeft betrekking op 2023. De vereniging bekostigt hiermee enkel de dirigent. De overige kosten betalen zij uit ledenbijdrage en evenementeninkomsten (huur, jaarlijkse voorstelling etc.). Uiterlijk 1 april 2024 dienen zij een verantwoording te sturen hoe zij om zijn gegaan met de 6000 euro.

Het dilemma dat we hierboven zien is dat alle verenigingen en stichtingen die recht hebben op subsidie, elk jaar tijdig een aanvraag moeten indienen terwijl zij vaak nog geen zicht hebben op de situatie in het volgend jaar. De muziekvereniging bijvoorbeeld moet voor 1 mei 2022 de stukken aanleveren voor 2023. Wij lopen er vervolgens tegenaan dat informatie gewijzigd kan worden, bijvoorbeeld wijziging van het aantal leden, maar ook dat laat aangeleverd wordt waardoor wij herinneringen moeten versturen. Dit proces is vaak tijdrovend, en maakt het proces van aanvragen, beoordelen en verstrekken inefficiënt.

De onderstaande vragen gaan over het uitbetalen en het verantwoorden. Hierin is al bepaald dat verenigingen en stichtingen subsidie krijgen en de hoogte al is bepaald. Het gaat enkel om het verantwoorden.

1. Sommige verenigingen en stichtingen zullen elk jaar subsidie krijgen van de gemeente Zevenaar. Moeten zij deze gelden dan ook jaarlijks aanvragen en verantwoorden?

U kunt hierbij denken aan:

- Verenigingen of stichtingen voeren die jaarlijks activiteiten uit. Hiervoor dienen zij elk jaar een aanvraag in. Wij kunnen er ook voor kiezen om subsidie direct voor een periode van 3 jaar te verstrekken. Staan we open voor deze mogelijkheid?
- Indienen we kiezen voor meerjaarlijkse subsidies, verwachten we dan van verenigingen en stichtingen dat zij jaarlijks verantwoorden?

2. Wat verwachten wij van verenigingen en stichtingen in de verantwoording van hun subsidie?

U kunt hierbij denken aan:

- Verenigingen of stichtingen dienen jaarlijks een schriftelijke verantwoording in bij ons. Dit is soms zeer uitgebreid. Wij controleren vervolgens of de vereniging of stichting de subsidie ook op een juiste wijze heeft ingezet. In hoeverre willen we doorgaan met het uitgebreid controleren?
- Voor verenigingen en stichtingen die al meerdere jaren subsidie van ons krijgen, bijvoorbeeld 10 jaar, voeren wij een persoonlijk gesprek mee. Op basis van dit gesprek beoordelen wij in hoeverre zij meer of juist minder hoeven te verantwoorden. Dit kan betekenen dat bepaalde verenigingen en stichtingen een minder uitgebreide verantwoording indienen omdat wij ze jaarlijks spreken.

Opinie-onderwerp 3: hoe nemen we de verenigingen en stichtingen mee in het proces te komen tot ons besluit?

Het is voorstelbaar dat uit dit traject wijzigingen zullen komen. Deze wijzigingen zullen ook gevolgen hebben voor de verenigingen en stichtingen. Op welke wijze ziet u voor zich dat wij de verenigingen en stichtingen mee gaan nemen?

U kunt hierbij denken aan:

- Informeren via brief
- Informeren via een bijeenkomst
- Meepraten via een bijeenkomst
- Meepraten via een digitale enquête
- Opzetten klankboard met een aantal verenigingen/stichtingen

Vervolg

Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst is afgesproken om een tussenstap in te bouwen. Daarom is de volgende stap dat wij u – na dit gesprek – een beeldvormende raadssessie aanbieden waarin wij een doorvertaling maken van de bestaande subsidies. U ziet hierin wat de gevolgen van de gemaakte keuzes en wijzigingen in beleid zijn voor een aantal (geanonimiseerde) organisaties die subsidie van de gemeente ontvangen. Deze sessie vindt voorlopig plaatst op **5 juni 2024**. Tevens krijgt u tijdens deze bijeenkomst ons nieuwe subsidieregister te zien. Het eventuele raadsvoorstel staat voorlopig op de planning voor de raadsvergadering van 25 september 2024. Omdat het eerste aspect in een subsidietraject – heeft u recht op subsidie? – wordt beantwoord bij de visie op het sociaal domein, dient deze visie eerst vastgesteld te worden voordat het subsidiebeleid vastgesteld kan worden. Vooralsnog staat het vaststellen van de visie op het sociaal domein op 26 juni 2024 gepland.

Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020

Geldend van 01-01-2020 t/m heden

Intitulé

Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020

De raad van de gemeente Zevenaar;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, nr. INT/19/908384

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de commissie Samenleving;

besluit vast te stellen de **Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020**.

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Algemene groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 127), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving;
- b. De-minimissteun: steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving;
- c. Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld;
- d. Onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;
- e. Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47).
- f. Wet : Algemene wet bestuursrecht

Artikel 2. Reikwijdte

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders op de volgende beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening

een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is):

- a. veiligheid;
  - b. verkeer, vervoer en waterstaat;
  - c. economie;
  - d. onderwijs;
  - e. sport, cultuur en recreatie;
  - f. sociaal domein;
  - g. volksgezondheid en duurzaamheid;
  - h. wonen.
2. Ten aanzien van subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3. Subsidieregelingen

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij nadere regeling (subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie.
2. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4. Staatssteunregels

1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.
4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
5. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstreking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

1. De raad kan subsidieplafonds vaststellen.
2. In dat geval bepalen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
3. De raad kan een subsidieplafond verlagen als:
  - a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
  - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.

4. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
5. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 6. Aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over:
  - a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
  - b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;
  - c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
  - d. als de aanvrager een onderneming is:
    1. een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
    2. een verklaring als bedoeld in de *verordening met betrekking tot de-minimissteun* (de-minimisverklaring);
  - e. als het een subsidie betreft die per kalenderjaar aan een rechtspersoon wordt verstrekt, de stand van de egaliseriereserve op het moment van de aanvraag.
3. Een rechtspersoon die voor de eerste keer subsidie aanvraagt, legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar.
4. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Artikel 7. Aanvraagtermijn

1. Een aanvraag om een prestatiesubsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk 1 mei voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft.
2. Andere aanvragen om projectsubsidie worden ingediend uiterlijk 8 weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.

Artikel 8. Beslistermijn

1. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, eerste lid, uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend.
2. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, tweede lid, binnen acht weken nadat de volledige aanvraag is ingediend.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.
4. Bij aanvragen om een subsidie die overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag worden aangemeld bij de Europese Commissie wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden

1. Onverminderd de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de wet weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval:
  - a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt.
  - b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
2. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstreking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:
  - a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, of
  - b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.
3. Onverminderd de vorige leden kunnen burgemeester en wethouders de subsidie verder in ieder geval weigeren:
  - a. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
  - b. als niet is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd;
  - c. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
  - d. als de subsidieverstreking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift;
  - e. als de subsidieverstreking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;
  - f. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.
4. Burgemeester en wethouders kunnen een subsidie weigeren, intrekken of terugvorderen als er sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

Artikel 10. Verantwoording

Voor zover dit niet is bepaald bij subsidieregeling, wordt bij de verleningsbeschikking vermeld op welke wijze de subsidieontvanger de besteding van de subsidie dient te verantwoorden.

Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger

1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders.
2. Een subsidieontvanger informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over:
  - a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;
  - b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
  - c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de subsidieontvanger aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zal kunnen nakomen;

- d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder, of bestuurders en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

1. Bij subsidies hoger dan € 50.000, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan de verplichting worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. De verantwoording wordt niet vaker dan één keer per jaar verlangd.
2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de wet worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.
3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.
4. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan burgemeester en wethouders een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de wet voordoet. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.

Artikel 12a. Egalisatiereserve

1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger van een per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie die meer dan € 50.000) bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de wet vormt.
2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan burgemeester en wethouders verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de wet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13. Wijze van verstrekken en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000

1. Subsidies tot en met € 5.000 worden door burgemeester en wethouders direct vastgesteld of verleend en – tenzij toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen 13 weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld.
2. Als bij verleningsbeschikking de subsidieontvanger wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, vindt de vaststelling plaats binnen 13 weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt.
3. In geval van verlening van een subsidie van ten hoogste € 5.000 wordt een voorschot verstrekt ter hoogte van de verleende subsidie.

Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 5.000 en ten hoogste € 50.000 dient de subsidieontvanger uiterlijk 13 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling in.
2. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan, alsmede een overzicht van de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening).
3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 50.000 dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in:
  - a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar;
  - b. in andere gevallen uiterlijk 13 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.
2. De aanvraag bevat:
  - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan;
  - b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
  - c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en
  - d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000

1. Burgemeester en wethouders stellen een subsidie van meer dan € 5.000 vast binnen 13 weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald.
2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste 4 weken worden verdaagd.
3. Bij subsidieregeling kunnen categorieën subsidieontvangers worden aangewezen waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat een aanvraag tot subsidievaststelling hoeft te worden ingediend.
4. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de subsidieontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Als de aanvraag niet binnen deze termijn wordt ingediend, kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel 17. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

Bij subsidie waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen die tarieven en kostenbegrippen voor subsidie in aanmerking die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 18. Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens deze verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen, kunnen burgemeester en wethouders een andere termijn vaststellen.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die regeling kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan de raad.

Artikel 19. Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2020.

2. Op subsidies die over 2018 en 2019 zijn verleend en/of vastgesteld op basis van de Algemene subsidieverordening Zevenaar (2015) of de Algemene subsidieverordening gemeente Rijnwaarden (2016), blijven de genoemde verordeningen van toepassing.
3. Op subsidie die in 2019 ten behoeve van 2020 zijn aangevraagd op basis van de Algemene subsidieverordening Zevenaar (2015) of de Algemene subsidieverordening gemeente Rijnwaarden (2016), blijven de genoemde verordeningen van toepassing.
4. Deze verordening wordt aangehaald als Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020.
5. Ingetrokken worden de Algemene subsidieverordening Zevenaar (laatstelijk gewijzigd 2015) en de Algemene subsidieverordening gemeente Rijnwaarden 2016.

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 18 september 2019.

De griffier

De burgemeester

Nota van toelichting behorend bij de Algemene subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren subsidieregelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken. Uiteraard kunnen in de subsidieregelingen aanvullende begrippen en definities worden opgenomen als dat noodzakelijk of gewenst is.

Onder het begrip 'Europees steunkader' vallen in ieder geval zowel de in dit artikel benoemde algemene groepsvrijstellingsverordeningen als de in dit artikel benoemde de-minimisverordeningen.

Er is geen definitie opgenomen van het begrip 'subsidie'. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Artikel 2. Reikwijdte

Lid 1

Met het eerste lid krijgen burgemeester en wethouders de bevoegdheid toegewezen om te besluiten over het verstrekken van subsidies waarop de Algemene subsidieverordening (hierna: Asv) van toepassing is.

Dit betreft in beginsel alle subsidies op de genoemde beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies waar overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is.

Lid 2

Ten aanzien van subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is (zoals incidentele of spoedeisende subsidies) is de Asv in beginsel niet van toepassing. Dit lid geeft burgemeester en wethouders wel de bevoegdheid om de Asv (deels) van toepassing te verklaren als daartoe aanleiding bestaat.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Met dit artikel krijgen burgemeester en wethouders de bevoegdheid om in nadere regels, hier en verder subsidieregeling genoemd, de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover burgemeester en wethouders iets wensen te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit eveneens in de subsidieregeling te gebeuren.

In andere artikelen van Asv worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de subsidieregeling: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie, de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Voor zover burgemeester en wethouders geen gebruik maken van deze bevoegdheid is het slechts in beperkte mate mogelijk om subsidies te verstrekken. De hoofdregel van de Awb is namelijk dat subsidieverstrekking gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, zoals een subsidieregeling, waarin de te subsidiëren activiteiten staan vermeld. Op grond van artikel 4:23, derde lid, van de Awb, bestaan hierop maar vier uitzonderingen:

- a. de spoedeisende subsidieverstrekking (tijdelijk, vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift);
- b. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost (de begroting dient de subsidieontvanger en het bedrag dat ten hoogste kan worden vastgesteld te vermelden);
- c. de incidentele subsidieverstrekking (voor uitzonderlijke gevallen, als er in beginsel slechts eenmalig subsidie zal worden toegekend);
- d. de Europese subsidies (is voor de gemeente nauwelijks van belang).

Artikel 4. Staatssteunregels

Lid 1

Om subsidies onder een Europees steunkader te brengen moet de subsidie op het toepasselijke steunkader worden toegesneden. Daarbij kan het nodig zijn dat er afgeweken wordt van de Asv, of dat deze aangevuld wordt. Het eerste lid maakt burgemeester en wethouders daartoe bevoegd.

Lid 2 en 3

Het tweede en derde lid zijn een uitvloeisel van de eis van de Europese Commissie dat in subsidieregelingen en subsidiebeschikkingen die gebruik maken van het Europees steunkader, het toepasselijke kader expliciet wordt vermeld.

Lid 4 en 5

Als sprake is van steun die valt onder een Europees steunkader, kunnen uiteraard alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor subsidie in aanmerking komen voor zover die voldoen aan de eisen en voorwaarden van het betreffende steunkader (lid 4). Net zo goed als dat bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, ondernemingen alleen in aanmerking komen als de subsidieverstrekking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader (lid 5).

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

Lid 1

De raad stelt de subsidieplafonds vast (lid 1) en vermeldt bij de bekendmaking de wijze van verdelen (eerste lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb).

Lid 2

De wijze van verdelen kan ook worden bekendgemaakt door verwijzing naar de – door burgemeester en wethouders vastgestelde – subsidieregeling waarin de wijze van verdeling is vastgelegd (tweede lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb).

Dat hoeft nog geen bestaande subsidieregeling te zijn. In dat geval moeten de subsidieregeling en het subsidieplafond / de subsidieplafonds gelijktijdig in werking treden. Dat is nu het geval door zowel de Asv 2020 als de Subsidieregeling gemeente Zevenaar 2020 in werking te laten treden op 1 januari 2020. Als dit niet (juist) geregeld zou worden dan kan het subsidieplafond niet worden tegengeworpen aan aanvragers die hun aanvraag hebben ingediend voor bekendmaking (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb).

Bij de bekendmaking van de subsidieplafonds door de raad wordt er, indien van toepassing, gewezen op de mogelijkheid het subsidieplafond te verlagen (derde en vierde lid, zie verder hieronder).

Burgemeester en wethouders, die via artikel 2 de bevoegdheid gedelegeerd hebben gekregen om te besluiten over het verstrekken van subsidies, zijn verder verplicht – in lijn met de mogelijkheid van artikel 4:34, eerste lid, van de Awb – (in bepaalde gevallen) om bij het gebruik maken van deze gedelegeerde bevoegdheid een begrotingsvoorbehoud te maken (vijfde lid).

Lid 3, 4 en 5

De verlaging van een subsidieplafond heeft in beginsel geen gevolgen voor aanvragen die vóór bekendmaking van de verlaging zijn ingediend (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb). Dat is anders als aan de drie voorwaarden genoemd in artikel 4:28 van de Awb is voldaan:

- 1) aanvragen voor de desbetreffende subsidie moeten worden ingediend voordat de begroting is vastgesteld of goedgekeurd,
- 2) de verlaging vloeit voort uit vaststelling van de begroting, en
- 3) de mogelijkheid van verlaging is aangekondigd bij de vaststelling van het oorspronkelijke subsidieplafond.

Om te waarborgen dat de raad alleen overgaat tot verlaging van subsidieplafonds als die verlaging ook daadwerkelijk kan worden gebruikt zijn het derde en vierde lid opgenomen. Het komt er op neer dat een subsidieplafond alleen kan worden verlaagd als het oorspronkelijke subsidieplafond is vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld én de aanvragen voor de vaststelling van de begroting moesten zijn ingediend én er bovendien op de mogelijke verlaging wordt gewezen bij de bekendmaking van het plafond. Deze regeling is gewenst omdat aanvragen voor jaarlijkse subsidies voor het jaar x al moeten worden ingediend in het jaar x-1, dus nog voordat de begroting voor het jaar x is vastgesteld.

Artikel 6. Aanvraag

Lid 1

In het eerste lid is bepaald dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk dient te worden gedaan; en dat als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld, de aanvraag dan met gebruikmaking van dat formulier gedaan moet worden. Met 'schriftelijk' is meer bedoeld dan 'op papier geschreven'. Zo kan een aanvraag ook digitaal worden gedaan, mits de digitale weg open is gesteld. In het tweede lid is bepaald welke stukken en gegevens bij de aanvraag in elk geval overgelegd dienen te worden.

Lid 2

Bij een subsidie aan een onderneming moet voorkomen worden dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna VWEU). Daarom zijn een tweetal aanvraagvereisten opgenomen die specifiek voor ondernemingen gelden. Ten eerste, om ontoelaatbare cumulatie te voorkomen wordt een overzicht gevraagd van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd (tweede lid, onderdeel d, onder 1). Een subsidie kan namelijk ook uit een garantie, lening, korting op de grondprijs, etc. bestaan. Ten tweede, om subsidie onder de de-minimisverordening te kunnen verlenen moet de onderneming om een de-minimisverklaring gevraagd worden (tweede lid, onderdeel d, onder 2). Op basis van een ingeleverde de-minimisverklaring dienen burgemeester en wethouders te controleren of verlenen van de subsidie in overeenstemming is met de de-minimisverordening.

Lid 3

Dit lid behoeft geen nadere toelichting.

Lid 4

Bij subsidieregeling kunnen burgemeester en wethouders besluiten af te wijken van de leden 1 en 2, behoudens lid 2, sub d onder 1 en 2, bijvoorbeeld door voor aanvragen om bepaalde subsidies meer of andere gegevens en bescheiden te verlangen.

Artikel 7. Aanvraagtermijn

Lid 1 en 2

De aanvraagtermijnen zijn afhankelijk van het soort subsidie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen subsidies die per kalenderjaar worden verstrekt, en andere subsidies (bijvoorbeeld projectsubsidies).

Lid 3

Bij subsidieregeling kunnen burgemeester en wethouders besluiten om af te wijken van de aanvraagtermijnen die vastgesteld zijn in het eerste tot en met derde lid.

Artikel 8. Beslistermijn

Lid 1 en 2

Hier worden de termijnen gegeven waarbinnen burgemeester en wethouders gehouden zijn te beslissen op een aanvraag voor subsidie. In de Awb staan geen strikte beslistermijnen op een aanvraag om subsidie. Ook hierbij is onderscheid gemaakt tussen subsidies per kalenderjaar en andere subsidies (bijvoorbeeld projectsubsidies).

Lid 3

Dit lid heeft geen nadere toelichting.

Lid 4

De beslistermijn bij aanvragen om een subsidie die bij de Europese Commissie aangemeld worden, wordt verdaagd totdat de Europese Commissie een eindebeslissing heeft genomen. Dit om te voorkomen dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie en vervolgens teruggevorderd dient te worden.

Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden

Lid 1 en 2

In het eerste lid worden de algemeen geldende weigeringsgronden van de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de Awb, met nadere verplichte gronden aangevuld.

Ondanks dat er sprake is van staatssteun is het soms mogelijk om steun te verstrekken op basis van een vrijstellingsverordening, waardoor burgemeester en wethouders kunnen volstaan met een lichte kennisgevingsprocedure. Als dat niet mogelijk is, kan goedkeuring van de Europese Commissie gevraagd worden via een formele aanmelding. Als de Europese Commissie de steun echter niet goedkeurt, dan moeten burgemeester en wethouders overgaan tot weigering (vandaar de verplichte weigeringsgrond in het eerste lid, onder a).

Wat betreft de verplichte weigeringsgrond opgenomen onder b dient het volgende opgemerkt te worden. Bepaalde Europese steunkaders verbieden – als er een bevel tot terugvordering uitstaat – alleen het verlenen van staatssteun onder de betreffende verordening; niet het verlenen van subsidies in het algemeen. Door de in het eerste lid, onder b, gekozen formulering van de weigeringsgrond in combinatie met het verplichtende karakter komt het in de Asv echter neer op een – op zichzelf verdedigbare – verbreding van de weigeringsgrond tot het verlenen van subsidies in het algemeen (als er een bevel tot terugvordering uitstaat).

In het tweede lid is een absolute weigeringsgrond opgenomen voor die gevallen dat overgaan tot subsidieverstrekking strijdigheid op zou leveren met een Europees steunkader omdat er dan subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het toepasselijke steunkader of omdat de betreffende subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het toepasselijke steunkader. Een onderneming wordt naar oordeel van de Europese Commissie beschouwd als een onderneming in moeilijkheden wanneer zij, zonder overheidsingrijpen, op korte of middellange termijn vrijwel zeker gedoemd is te verdwijnen.

Meer informatie over dit begrip is te vinden in paragraaf 2.2 van de Richtsnoeren van de Europese Commissie voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (2014/C 249/01). Dat er sprake moet zijn van een stimulerend effect houdt in beginsel in dat de begunstigde aanvrager door de steun in staat wordt gesteld activiteiten of projecten uit te voeren die zij anders – zonder de steun – niet had uitgevoerd. Ook houdt het in beginsel in dat de steun niet mag worden verleend voordat de activiteit wordt gestart.

Lid 3

In het derde lid zijn nog enkele facultatieve weigeringsgronden opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen in deze gevallen weigeren, maar is daartoe niet verplicht. Deze gelden in aanvulling op artikel 6 van de

Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur.

Onderdelen a en c spreken voor zichzelf. Onderdeel b geeft de mogelijkheid de subsidie te weigeren als de aanvrager over voldoende eigen middelen beschikt.

Onder e is een weigeringsgrond opgenomen waarmee burgemeester en wethouders een aanvraag kunnen weigeren als subsidieverstreking niet is toegestaan dan nadat deze overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU (de meldingsprocedure) is goedgekeurd door de Europese Commissie. Het gaat hier om subsidieverstreking die in beginsel niet ongeoorloofd is vanwege strijdigheid met de toepasselijke cumulatieregels of overschrijding van het toegestane bedrag aan de-minimissteun.

In deze gevallen kunnen burgemeester en wethouders s óf weigeren de subsidie te verstrekken óf de subsidie melden bij de Europese Commissie om langs deze weg goedkeuring te verkrijgen. Als burgemeester en wethouders besluit over te gaan tot melding, dan wordt in verband met de standstill-verplichting de beslistermijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen (zie artikel 8, vierde lid). Als de Europese Commissie besluit de voorgenomen subsidieverstreking niet goed te keuren, dan zullen burgemeester en wethouders de aanvraag alsnog weigeren (zie het eerste lid, onder a). Een subsidie die is of kan worden goedgekeurd kan uiteraard ook op een andere grond worden geweigerd.

Onderdeel f ten slotte geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid in een subsidieregeling nog andere weigeringsgronden op te nemen, bijvoorbeeld weigeringsgronden die specifiek met de te subsidiëren activiteiten samenhangen.

Lid 4

Een subsidie kan ook worden geweigerd, ingetrokken of teruggevorderd in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur. Dit is conform de Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2018.

Artikel 10. Verantwoording

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting

Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger

Dit artikel bevat een meldingsplicht (eerste lid) en informatieplicht (tweede lid) die voor alle subsidieontvangers geldt. Met 'schriftelijk' in het eerste lid is meer bedoeld dan 'op papier geschreven'. De melding kan ook digitaal worden gedaan als burgemeester en wethouders de digitale weg open hebben open gesteld.

Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

Algemeen

Dit artikel bevat een bevoegdheidsgrondslag voor burgemeester en wethouders om aan de subsidie bepaalde 'bijzondere' verplichtingen te verbinden, in aanvulling op wat reeds mogelijk is op grond van de Awb (zie artikel 4:37 van de Awb).

Lid 1

Dit lid behoeft geen nadere toelichting.

Lid 2 en 3

Wat betreft het tweede en derde lid wordt het creëren van deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden geboden door de artikelen 4:38 van de Awb (voor zover het betreft verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) en 4:39 van Awb (voor zover het betreft verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie). In beginsel dient de verordening hiervoor een uitdrukkelijke grondslag te bieden, of – in het geval van verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie – de verleningsbeschikking.

Het tweede lid ziet op de verplichtingen die verband houden met de verwezenlijking van het doel van de subsidie. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan eisen inzake de deskundigheid van de personen die de te subsidiëren activiteit uit zullen voeren.

Het derde lid maakt het mogelijk om verplichtingen op te leggen die niet direct strekken tot verwezenlijking van het eigenlijke doel van de gesubsidieerde activiteit. Het betreft echter geen vrijbrief, deze verplichtingen moeten wel enig verband houden met de gesubsidieerde activiteit. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opleggen van de verplichting om een extra inspanning te leveren om een bepaalde doelgroep te betrekken bij de gesubsidieerde

activiteiten of om de activiteiten op de meest milieuvriendelijke manier uit te oefenen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met het opleggen van oneigenlijke subsidieverplichtingen terughoudendheid dient te worden betracht (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 66). Als burgemeester en wethouders van deze aanvullende mogelijkheid gebruik maken dan moet dat duidelijk gemotiveerd worden.

Lid 4

In artikel 4:41 van de Awb is bepaald dat in bepaalde gevallen de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan het bestuursorgaan. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- als de subsidieontvanger voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen vervreemdt of bezwaart of de bestemming daarvan wijzigt;
- als de subsidieontvanger een schadevergoeding ontvangt voor verlies of beschadiging van voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen;
- als de gesubsidieerde activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd; als de subsidieverlening of de subsidievaststelling wordt ingetrokken of de subsidie wordt beëindigd,
- of de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt ontbonden.

Deze vergoedingsplicht echter geldt alleen als hierin is voorzien in de Asv of subsidieregeling, of – als deze ontbreken – in de subsidiebeschikking. Daarbij moet zijn bepaald hoe de hoogte van de vergoeding wordt berekend (dit hoeft geen volledige compensatie te betreffen). Met het vierde lid krijgen burgemeester en wethouders de bevoegdheid om hier uitvoering en invulling aan te geven. In de praktijk zal dit alleen aan de orde zijn bij rechtspersonen die jaarlijks subsidie ontvangen, maar het is ook mogelijk in andere gevallen.

Artikel 12a. Egalisatiereserve

De figuur van de egalisatiereserve is gebaseerd op artikel 4:72 van de Awb. Een egalisatiereserve is een reserve van de subsidieontvanger waaraan als bestemming het dekken van exploitatierisico's is verbonden. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. Op grond van artikel 4:58 van de Awb is artikel 4:72 alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon en bovendien enkel als dat in de ASV, een subsidieregeling of bij de subsidieverlening is bepaald. De verplichting een egalisatiereserve te vormen als bedoeld in het eerste lid kan dus enkel aan rechtspersonen worden opgelegd, voor per kalender- of boekjaar verstrekte subsidies.

Het college kan bij een verleningsbeschikking voor een subsidie die per kalender- of boekjaar wordt verstrekt en die meer dan € 50.000 bedraagt bepalen dat de subsidieontvanger een egalisatiereserve dient te vormen (eerste lid). In dat geval komt het verschil tussen het vastgestelde subsidiebedrag en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve. De reserve wordt dus gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.

Naast een door het college opgelegde verplichting kan op grond van het tweede lid elke subsidieontvanger het college verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen.

Omdat de egalisatiereserve dient om tekorten in het ene jaar te compenseren met overschotten in het andere jaar, heeft de toepassing van het eerste of tweede lid alleen zin bij subsidies die in een reeks van jaren achter elkaar worden verstrekt.

Artikel 13. Wijze van verstrekken en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000

Algemeen

Kenmerkend voor subsidies tot en met € 5.000 is dat deze op basis van vertrouwen worden verleend; er wordt niet meer standaard om verantwoording gevraagd. In plaats daarvan geldt een actieve meldingsplicht voor de subsidieontvanger bij niet nakoming van de voorwaarden (zie artikel 11). Achteraf kan een risicogeoriënteerde controle plaatsvinden bij de subsidieontvanger.

Lid 1

Als de subsidieontvanger al (positief) bekend is zal de subsidie bij een dergelijk klein bedrag meestal direct vastgesteld en uitbetaald kunnen worden. In andere gevallen kan er eerst verleend worden, gevolgd door een ambtshalve vaststelling. In zo'n geval wordt een eventueel voorschot in één termijn (lump sum) verstrekt en hoeft de subsidieontvanger geen aanvraag voor subsidievaststelling (verantwoording) in te dienen. Hierdoor kunnen de lasten voor zowel de subsidieaanvrager als de subsidieverstrekker worden verminderd, terwijl toch het risico voor de gemeente beperkt blijft.

Lid 2

Verder wordt in het geval van verlening gevolgd door ambtshalve vaststelling, in de subsidiebeschikking vermeld wanneer de gesubsidieerde activiteiten moeten zijn verricht. De subsidie wordt vervolgens, binnen een nader bepaalde termijn, ambtshalve vastgesteld door de subsidieverstrekker. In het tweede lid is een afwijkende termijn opgenomen voor situaties waarin speciale rapportageverplichtingen worden opgelegd.

Lid 3

Behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000**Lid 1**

In dit artikel is bepaald op welke wijze subsidieontvangers subsidie tussen € 5.000 en € 50.000 aan burgemeester en wethouders dienen te verantwoorden. Er dient een aanvraag tot vaststelling ingediend te worden (eerste lid); deze bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan (tweede lid). Ingevolge artikel 10 wordt de wijze van verantwoording al bij het besluit tot verlening van de subsidie aan de subsidieontvanger bekend gemaakt.

Lid 2

Met betrekking tot het inhoudelijk verslag kan vooraf bij de subsidieverlening al zijn aangegeven op welke manieren het aantonen kan plaatsvinden. Er kunnen daarbij verschillende instrumenten worden gebruikt, zoals bestuurs- en activiteitenverslagen, een managementverklaring, een deskundigenverklaring of andere bewijsstukken (bijvoorbeeld een publicatie). Het verslag kan ook bestaan uit een algemeen jaarverslag van een rechtspersoon. Het gaat er om dat duidelijk is dat de verkregen subsidie is aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd verstrekt. Tevens wordt een financieel verslag toegevoegd.

Lid 3

Overeenkomstig het derde lid kunnen burgemeester en wethouders in een subsidieregeling aangeven andere bewijsmiddelen te verlangen dan een inhoudelijk verslag.

Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000**Lid 1**

Bij subsidies vanaf € 50.000 wordt uitgegaan van de traditionele afrekening van subsidies; op basis van gerealiseerde kosten en baten. De vaststelling van de subsidie vindt plaats op basis van uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde kosten.

Lid 2

De in het tweede lid sub d vereiste controleverklaring is een 'lichte' accountantsverklaring. Het doel van de controleopdracht is dat de accountant met een hoge mate van zekerheid zegt dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat. De accountant geeft geen absolute zekerheid dat de jaarrekening goed is.

De accountant controleert of de jaarrekening die de subsidieontvanger heeft opgesteld een goede weergave is van de financiële situatie van de organisatie. In de controleverklaring geeft de accountant zijn onafhankelijke mening hierover in de vorm van een oordeel.

Lid 3

Het derde lid biedt de basis om in een subsidieregeling te bepalen dat er ook andere, waaronder meer of minder, gegevens gevraagd worden.

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000**Lid 1**

Het eerste lid bevat – overeenkomstig artikel 4:13 van de Awb – de termijn waarbinnen de beschikking gegeven dient te worden; wel bestaat de mogelijkheid tot verdagen (tweede lid). Het merendeel van de aanvragen zal binnen deze beslistermijn kunnen worden afgehandeld. Meer ingewikkelde aanvragen vergen soms meer tijd.

Lid 2

De verdaging van de beslistermijn biedt dan uitkomst. Een besluit tot verdaging op grond van het tweede lid is appellabel (dit in tegenstelling tot een mededeling op grond van artikel 4:14 Awb dat de – eventueel verdaagde – termijn niet gehaald wordt).

Artikel 17. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

Dit artikel schrijft voor dat burgemeester en wethouders bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, bij de berekening van subsidies de uurtarieven en kostenbegrippen hanteren die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 18. Hardheidsclausule

Algemeen

Deze hardheidsclausule is opgenomen omdat in uitzonderlijke gevallen vasthouden aan een termijn in de Asv of de toepasselijke subsidieregeling wegens bijzondere omstandigheden onevenredig kan zijn tot de daarmee te dienen belangen.

Lid 1

Op grond van het eerste lid kunnen burgemeester en wethouders dan een andere termijn vaststellen.

Lid 2

Op grond van het tweede lid kunnen burgemeester en wethouders bovendien in een subsidieregeling een hardheidsclausule opnemen die ziet op nader in die subsidieregeling aangegeven bepalingen. Een te treffen voorziening, die niet in de verordening of subsidieregeling is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

Artikel 19. Slotbepalingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn gemeente Zevenaar 2024

1 Begrippenlijst

- ASV: Algemene subsidieverordening Zevenaar 2020.
- Deelgebied: Eén van de aandachtsgebieden waar deze subsidieregeling zich conform artikel 2 lid 1 ASV op richt, te weten: sport, kunst en cultuur, erfgoed, sociaal domein (jeugd- en jongeren, welzijn).
- Jeugdlid: Volwaardig en contributie plichtig lid onder de 18 jaar, woonachtig in de gemeente, op het moment van indienen van de aanvraag ingeschreven bij de vereniging.
- Lid: Volwaardig en contributie plichtig lid, woonachtig in de gemeente, op het moment van indienen van de aanvraag ingeschreven bij de vereniging.
- Accommodatiekosten: kosten voor het in stand houden van de faciliteiten in de gemeente, benodigd voor het uitoefenen van de activiteiten indien deze tot het eigendom van de vereniging of stichting behoren, óf huurkosten voor het werkelijk gebruik van de faciliteiten in de gemeente, benodigd voor het uitoefenen van de activiteiten indien deze niet tot het eigendom van de vereniging of stichting behoren. Wij kunnen vragen de accommodatiekosten, door middel van het overleggen van facturen, te onderbouwen.
- Kaderkosten: kosten voor opleiding van trainers of begeleiders van jeugdleden, te maken in het jaar waar de subsidieaanvraag betrekking op heeft. Kosten voor consumpties zijn niet subsidiabel. Wij kunnen vragen de opleidingskosten, door middel van het overleggen van facturen, te onderbouwen.

2. Algemeen

2.1 Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn 2024

- a. De subsidieregeling sport, cultuur en welzijn 2024 is een subsidieregeling als bedoeld in artikel 3 van de ASV en regelt de prestatiesubsidies aan verenigingen, stichtingen en vrijwilligersorganisaties (verder organisaties) op het gebied van sport, kunst en cultuur, erfgoed of sociaal domein (jeugd- en jongeren, welzijn).

Tevens geeft de regeling aan hoe wij omgaan met projectsubsidies voor evenementen en incidentele activiteiten op deze gebieden, anders dan de reguliere activiteiten van de organisaties die conform deze regeling in aanmerking komen voor een prestatiesubsidie.

In deze subsidieregeling worden daartoe vier deelgebieden gehanteerd:

1. Sport.
2. Kunst, cultuur en erfgoed.
3. Sociaal Domein (Welzijn en Jeugd en Jongeren).
4. Evenementen en incidentele activiteiten (Projectsubsidies).

- b. We verstrekken enkel subsidie aan organisaties gevestigd in de gemeente, of ten behoeve van evenementen en incidentele activiteiten uitgevoerd in de gemeente.
- c. In afwijking van de onderdeel b van dit artikel kan een organisatie van buiten de gemeente in aanmerking komen voor een subsidie op grond van het deelgebied sport in deze regeling, ten behoeve van sport voor inwoners met een beperking. Dit conform het gestelde in artikel 4.1.2. van deze regeling.
- d. We verstrekken geen subsidies aan organisaties met een commerciële doelstelling.

2.2 Uitsluiting cumulatie

- a. Een organisatie die binnen een deelgebied zoals vermeld onder artikel 2 eerste lid van de ASV subsidie aanvraagt, komt niet in aanmerking voor een subsidie op grond van een ander deelgebied.
- b. Een organisatie die op grond van een begrotingspost subsidie ontvangt, komt niet in aanmerking voor een subsidie op grond van deze regeling.
- c. In afwijking van de onderdelen a en b van dit artikel kan een organisatie in aanmerking komen voor een subsidie op grond van deze regeling voor evenementen en incidentele activiteiten.

2.3 Toepassing Algemene subsidieverordening Zevenaar 2020

Op subsidies die worden aangevraagd en verleend of vastgesteld in het kader van deze subsidieregeling is tevens de ASV van toepassing.

2.4 Aanvraag

Aanvullend op artikel 6 tweede lid van de ASV overleggen aanvragers de volgende gegevens:

- Volledig ingevuld aanvraagformulier van het betreffende deelgebied.

1.5 Aanvraagtermijn

In afwijking van artikel 7 lid 1 van de ASV kan een aanvraag voor een subsidie 2024 op grond van deze regeling ingediend worden tot 1 september 2023.

1.6 Beslistermijn

Zoals omschreven in artikel 8 eerste lid van de ASV beslissen burgemeester en wethouders op een aanvraag als bedoeld in artikel 7 eerste lid van de ASV, uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend.

1.7 Kortingsregeling

- Indien een subsidieaanvraag of een aanvraag tot subsidievaststelling niet op tijd of niet compleet door de aanvrager is ingediend, wordt de aanvrager eenmalig een hersteltermijn van 2 weken geboden.
- Indien de aanvrager bij een subsidieaanvraag niet voldoet aan het gestelde in lid a, kan het college bij de subsidieverlening een kortingspercentage van 10 procent op het op basis van deze regeling te verlenen subsidiebedrag hanteren.
- Indien de aanvrager bij een subsidieverantwoording niet voldoet aan het gestelde in lid a, kan het college bij de subsidievaststelling een kortingspercentage van 10 procent op het op basis van deze regeling verleende subsidiebedrag hanteren.

2 Deelgebieden

2.1 Sport

2.1.1 Doelstelling Sport

Het zorgdragen voor adequate sportinfrastructuur voor amateurs (zowel recreatief als in competitieverband) door het bevorderen, realiseren en in stand houden van sportvoorzieningen waarbij men naar eigen keuze en overeenkomstig aanleg en mogelijkheden op verantwoorde wijze sport kan bedrijven. Het, door het verstrekken van subsidies, bijdragen aan het meer sportief bewegen van de inwoners, waarbij speciale aandacht uitgaat naar de deelname van de jeugd aan plaatselijke sportactiviteiten.

Binnen het deelgebied Sport zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

- Amateursport.
- Sport voor inwoners met een beperking.
- Sport overig.

2.2 Kunst, cultuur en erfgoed

2.2.1 Doelstelling kunst, cultuur en Erfgoed

Het bieden van kunst, cultuur- en erfgoedvoorzieningen voor dorp, stad en regio.

De bevolking op betaalbare wijze, zowel passief als actief, laten genieten van zang, dans, muziek en toneel.

De integratie van kunst in de samenleving bevorderen en de bevolking in contact brengen met een zo ruim mogelijk aanbod van kunstuitingen.

Binnen het deelgebied Cultuur zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

- Amateurkunst:
  - Muziekverenigingen.
  - Zang- en dansverenigingen.
  - Toneel- en operetteverenigingen.
- Vieringen:
  - Herdenkingen.
  - Oranjefeesten en Sinterklaas.
  - Carnaval.
- Cultuurhistorie.
- Molens.

2.3 Sociaal Domein

2.3.1 Doelstelling Welzijn

Het bevorderen van de leefbaarheid en maatschappelijke betrokkenheid van inwoners binnen de gemeente Zevenaar. Inwoners in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen woon- en leefom-

geving te blijven functioneren met behoud van de regie over het eigen leven. Het handhaven of verbeteren van de gezondheid van (delen van) de inwoners door middel van maatregelen die gericht zijn op factoren die de gezondheid beïnvloeden. De gemeente stimuleert en faciliteert dit, waarbij er extra aandacht is voor kwetsbare groepen en iedere partij zijn eigen verantwoordelijkheid behoudt.

Binnen het deelgebied Welzijn zijn de volgende drie categorieën te onderscheiden:

- Ontmoeten en meedoen.
- Wijk- en dorpsraden.
- Overige welzijnsactiviteiten.

2.3.2 Doelstelling Jeugd en Jongeren

Het bevorderen dat jeugdigen en jongeren op een voor zichzelf en voor hun omgeving acceptabele wijze kunnen groeien naar volwassenheid. Het realiseren en in stand houden van voorzieningen voor vorming, ontplooiing en ontspanning van jeugd en jongeren.

Binnen het deelgebied Jeugd- en jongeren zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

- Jeugd- en jongerenorganisaties.
- Scoutinggroepen.

2.4 Evenementen en incidentele activiteiten (Projectsubsidies)

2.4.1 Doelstelling Evenementen en incidentele activiteiten (Projectsubsidies)

Voor alle deelgebieden geldt dat er binnen het betreffende deelgebied een mogelijkheid blijft bestaan om op incidentele basis projectsubsidie aan te vragen, bedoeld voor evenementen en activiteiten die niet behoren tot het reguliere aanbod van de organisatie en die op incidentele basis plaatsvinden.

3 Grondslagen

3.1 Sport

4.1.1 Amateursport

Jeugdsubsidie voor amateur sportverenigingen

- Op grond van het aantal jeugdleden kunnen amateur sportverenigingen een subsidie ontvangen, van een bedrag van € 12,02 per jeugdlid.

Accommodatiekosten amateur sportverenigingen

- Amateur sportverenigingen kunnen een subsidie ontvangen voor hun accommodatiekosten. De subsidie bestaat uit de accommodatiekosten vermenigvuldigd met het percentage jeugdleden van de vereniging, vermenigvuldigd met het vaste percentage. Het percentage dat staat voor de accommodatiekosten is afhankelijk van de accommodatie waar de sportvereniging gebruik van maakt (30% voor binnensport, 50 % voor buitensport en 40 % voor watersport).

Kadervormingssubsidie (ten behoeve van de jeugd)

- Amateur sportverenigingen kunnen een subsidie van 50% van de kaderkosten ontvangen, met een maximum van € 588,34.

4.1.2 Sport voor inwoners met een beperking

De subsidiebijdrage met betrekking tot organisaties die sport voor inwoners met een beperking aanbieden bedraagt:

- € 58,52 per lid voor organisaties gehuisvest binnen de gemeente Zevenaar.
- € 58,52 per lid wonend in de gemeente Zevenaar voor organisaties gehuisvest buiten de gemeente Zevenaar.
- Gehandicaptensportorganisaties die met sportaanbod meervoudig gehandicapten uit isolement halen, kunnen in aanmerking komen voor een waarderingsbijdrage van € 1.748,29.

4.1.3 Sport overig

Schoolsporttoernooi

- De subsidiebijdrage bedraagt maximaal € 295,- voor een sportvereniging die voor het onderwijs een schoolsporttoernooi organiseert, met een maximum van één aanvraag per sportvereniging per jaar.

3.2 Cultuur en erfgoed

4.2.1 Amateurkunst

Amateur muziekverenigingen

- Op grond van het aantal leden kunnen amateur muziekverenigingen een subsidie ontvangen, van een vast bedrag van € 42,32 per lid.
- Voor één of meerdere openbare uitvoering(en) kunnen amateur muziekverenigingen een subsidie van een bedrag van € 1.059,63 ontvangen.
- Voor drie of meerdere buiten optredens kunnen amateur muziekverenigingen een subsidie van een bedrag van € 529,82 per jaar ontvangen.
- Amateur muziekverenigingen kunnen een subsidie voor opleidingskosten voor jeugdleden ontvangen van een bedrag van € 529,82.

Amateur toneel- en operetteverenigingen

- Op grond van het aantal leden kunnen amateur toneel- en operetteverenigingen een subsidie ontvangen, berekend met een vast bedrag van € 26,65 per lid.
- Voor één of meerdere openbare uitvoering(en) kunnen amateur toneel- en operetteverenigingen een vaste subsidie van € 1.059,63 ontvangen.

Amateur zang- en dansverenigingen

- Op grond van het aantal leden kunnen amateur zang- en dansverenigingen een subsidie ontvangen, berekend met een vast bedrag van € 26,65 per lid.
- Voor één of meerdere openbare uitvoering(en) kunnen amateur zang- en dansverenigingen een vaste subsidie van € 741,95 ontvangen.

4.2.2 Herdenkingen

Organisaties die de openbaar toegankelijke herdenkingen van 4 mei in de kernen organiseren kunnen een subsidie ter hoogte van een bedrag van € 885,- ontvangen.

4.2.3 Oranjefeesten en Sinterklaas

Organisaties die de openbaar toegankelijke vieringen van Koningsdag en/of Sinterklaas in de kernen organiseren kunnen een subsidie ter hoogte van een bedrag van € 292,- per viering ontvangen.

4.2.4 Carnaval

Organisaties die één of meer openbaar toegankelijke carnavalsactiviteit(en) in de kernen organiseren kunnen een éénmalige subsidie ter hoogte van een bedrag van € 1.176,- ontvangen.

4.2.5 Cultuurhistorie

Cultuurhistorische verenigingen kunnen jaarlijks een waarderingssubsidie ter hoogte van een bedrag van € 3.179,- ontvangen.

4.2.6 Molens

Vrijwilligersorganisaties die een molen beheren en laten draaien kunnen jaarlijks een waarderingssubsidie ter hoogte van een bedrag van € 980,- ontvangen.

4.3 Sociaal Domein

4.3.1 Welzijn, ontmoeten en meedoen

Op grond van het aantal leden én het aantal activiteiten, kunnen organisaties actief op de terreinen participatie of zorg- en welzijn (niet zijnde sport, cultuur of erfgoed) een subsidie ontvangen:

Staffel aantal leden	Subsidie	Staffel aantal activiteiten per jaar	Subsidie
10 t/m 25 leden	€ 291,56	10 t/m 25 activiteiten	€ 291,56
26 t/m 50 leden	€ 583,11	26 t/m 50 activiteiten	€ 583,11
51 t/m 75 leden	€ 874,67	51 t/m 75 activiteiten	€ 874,67
76 en meer leden	€ 1.165,18	76 en meer activiteiten	€ 1.165,18

4.3.2 Welzijn, dorps- en wijkraden

Voor het behartigen van belangen kunnen dorps- en wijkraden een waarderingssubsidie ontvangen van € 1.250,00 met een maximum van 1 raad per dorp en 1 raad per wijk in de stad Zevenaar.

4.3.3 Overige welzijnsactiviteiten

De volgende vrijwilligersorganisaties kunnen een waarderingssubsidie ontvangen:

- EHBO verenigingen die evenementen in de gemeente ondersteunen. De subsidie bedraagt € 1.060,-.
- Werkgroepen AED die opleidingen verzorgen en/of deze plaatsen en onderhouden in de gemeente. De subsidie bedraagt € 800,-, met een maximum van 1 werkgroep per dorp en 1 werkgroep per wijk in de stad Zevenaar.

4.3.4 Jeugd- en jongerenorganisaties

Voor het organiseren van activiteiten voor jongeren, kunnen vrijwilligersorganisaties per jaar een subsidie ontvangen op de volgende onderdelen:

- Kindervakantieweek een subsidie van € 1.955,20.
- Discoavonden, per keer een subsidie van € 370,98 met een maximum van 10 avonden per jaar.
- Knutselmiddagen, per keer € 20,90 met een maximum van 40 middagen per jaar.
- Overige activiteiten kunnen een waarderingsbijdrage ontvangen van € 1.324,54.
- Indien er sprake is van accommodatiekosten t.b.v. bovenstaande activiteiten wordt hiervoor 72% subsidie verleend.

4.3.5 Scouting

Scouting verenigingen kunnen een subsidie ontvangen van:

- € 79,42 per jeugdlid.
- € 5.298,15 ten behoeve van accommodatiekosten.

4.4 Evenementen en incidentele activiteiten (Projectsubsidies)

4.4.1 Voorwaarden

- Het evenement of de activiteit moet openbaar toegankelijk zijn voor publiek.
- Het evenement of de activiteit moet plaatsvinden binnen de gemeentegrenzen.
- Het evenement moet een bijzonder en/of uniek en/of vernieuwend karakter hebben. Reguliere verenigingsactiviteiten komen niet in aanmerking voor een incidentele subsidie.
- De aanvraag moet tenminste 3 maanden voor uitvoering van de activiteit zijn ingediend, middels het beschikbare aanvraagformulier.
- Bij sport moet het evenement of de activiteit in het teken staan van jeugd.

4.4.2 Subsidiegrondslag

- 50% van de kosten met een maximum van € 1.060,- per evenement of activiteit wordt vergoed (de andere 50% van de kosten dient door de organisatie zelf opgebracht te worden).
- Kosten voor consumpties worden niet gesubsidieerd.
- Voor eenzelfde evenement of activiteit kan maximaal vier maal subsidie worden aangevraagd.
- Het evenement of de activiteit mag geen commercieel karakter hebben.
- Het beschikbare budget is het subsidieplafond.

5. Slot- en overgangsbepalingen

5.1 Bijzondere verplichtingen

Aan de subsidieontvanger kunnen in het kader van deze subsidieregeling bijzondere verplichtingen zoals prestatieafspraken worden opgelegd.

5.2 Verklaring omtrent het gedrag

Subsidieontvangers die activiteiten aanbieden voor personen onder de 18 jaar zorgen voor een verklaring omtrent gedrag van degenen die deze activiteiten begeleiden.

5.3 Uitsluitingsclausule ondersteuning

Een subsidie die is verleend in het kader van deze subsidieregeling mag niet worden aangewend voor het ondersteunen van goede doelen of het ondersteunen van of hulp bieden aan vrienden- of steunstichtingen die direct of indirect aan de subsidieontvanger of derden zijn verbonden.

5.4 Hardheidsclausule

1. Het college kan van de bepalingen in deze subsidieregeling of deelregeling afwijken indien toepassing van de bepaling zou leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

2. Het college kan in alle gevallen waarin deze subsidieregeling of in een deelregeling niet voorziet of ten aanzien van waarvan onduidelijkheid bestaat beslissen.

5.5 Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als 'Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn gemeente Zevenaar 2024'.

5.6 Inwerkingtreding

Deze subsidieregeling heeft betrekking op subsidies die worden verstrekt ten behoeve van activiteiten die plaatsvinden in 2024 en treedt in werking op 1 juni 2023.

5.7 Overgangsregeling

Voor subsidies die zijn verstrekt of worden verstrekt voor activiteiten die plaatsvinden voor 1 januari 2024 blijft de 'subsidieregeling sport, cultuur en welzijn gemeente Zevenaar 2023' van toepassing.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar op 20 juni 2023.

Het college van burgemeester en wethouders

*Danielle Jansen
Secretaris*

*Lucien van Riswijk
burgemeester*

Informatieve raadssessie

Harmonisatie
subsidiebeleid

Inleiding

- Vandaag bespreken voortgang harmonisatie & dilemma
- Startnotitie met scenario's
- Raadsvoorstel

ZEVENAAR

Wist je dat?

- Wij jaarlijks voor 550.000 euro subsidie geven aan ruim 125 verenigingen en stichtingen.
- Wij een subsidieloket hebben die eenvoudig te bereiken is via subsidies@zevenaar.nl
- Wij het proces van subsidie aanvragen aan het verbeteren zijn.

Programma

1. Aanleiding
2. Voortgang
3. Vraagstuk
4. Proces

ZEVENAAR

Aanleiding

'Wij gaan subsidie gericht inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en sturen daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden.'

- collegeprogramma

Aanleiding

*'Wij gaan subsidie **gericht** inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en **sturen** daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we **de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies**. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden.'*

- collegeprogramma

Voortgang

1. Vindbaarheid
2. Rechtmatigheid
3. Beleidsdoelen / maatschappelijke doelen

Vraagstuk

ZEVENAAR

1. Beleidsdoelen / maatschappelijke doelen
2. Samenhang met visie sociaal domein
3. Welke voorwaarden verbind je aan subsidie?
4. Projectenbasis of meerjarige samenwerking?
5. Wat zijn de voorwaarden?

Proces

- Vandaag bespreken voortgang harmonisatie & dilemma
- Startnotitie met scenario's
- Raadsvoorstel

ZEVENAAR

Hartelijk dank!

Verslag Raads sessie Harmonisatie Subsidiebeleid

6 september 2023

Kort resumé:

- Op woensdagavond 6 september is de opdracht omtrent harmonisatie subsidiebeleid (vanuit de raadsagenda en het collegeprogramma) besproken tijdens een informatieve raads sessie.
- Het probleem en de bijbehorende dilemma's, evenals de koers richting een oplossing kwamen aan bod.
- Afgesproken is om in de raadscommissie visie en kaders over het subsidiebeleid te bespreken, waarna tijdens een beeldvormende raads sessie de uitwerking in verschillende scenario's plaatsvindt. Daarna volgt een raadsvoorstel.

Doel van de avond: informeren van de raad over de opdracht Harmonisatie Subsidiebeleid.

Aanleiding

Opdracht volgt vanuit het collegeprogramma en staat op de raadsagenda. Nadruk ligt op:

1. Gerichter inzetten
2. Vindbaarheid en rechtmatigheid verbeteren
3. Sturing met subsidies

Vanuit de herindeling is het dilemma omtrent het samenvoegen van subsidiebeleid. Wat zijn de uitgangspunten en wat zijn de voorwaarden voor het verstrekken van subsidie.

Context verstrekken subsidie

Momenteel hebben we een subsidieverordening en een subsidieregeling (Subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn). Vanuit deze regeling biedt de gemeente Zevenaar jaarlijks aan 125 verenigingen en stichtingen subsidie met een totaal bedrag van ongeveer 550.000 euro. Dit zijn vaak dezelfde verenigingen en stichtingen die structureel subsidie krijgen voor eenzelfde bedrag. Het gaat hierbij **niet** om de grote welzijnsinstellingen, bijvoorbeeld Caleidoz of Santé Partners.

Voortgang

- We zijn bezig om de werkprocessen voor het aanvragen, beoordelen en verstrekken van subsidie te verbeteren, waardoor dit sneller, eenvoudiger en duidelijker wordt voor de inwoners.
- Met de nieuw op te stellen visie op het Sociaal domein (2024) stellen wij heldere beleidsdoelen en maatschappelijke effecten op.
- We gaan nog in gesprek over de visie op subsidies, de voorwaarden die daarbij moeten worden gesteld, waarom die worden gesteld en wat het doel is van de subsidies.

Vraagstuk

Waarop gaan we in de toekomst subsidie baseren? Enkele raadsleden reageerden met suggesties:

- * Doe je dit op basis van het gelijkheidsbeginsel?
- * Krijgt iedereen hetzelfde of zijn er verschillen?
- * Waarop baseer je de verschillen?
- * Welke waarden vind je belangrijk, bijvoorbeeld vertrouwen?
- * Welke governancestructuur hang je eraan vast?

Naast structurele subsidies is een mogelijkheid om ook projectsubsidies te doen. Bijvoorbeeld ook voor een vereniging die een project voor inclusie doet.

Vervolg proces

De volgende stap is het opstellen van een gespreksnota. Deze wordt besproken in de commissie Samenleving. Daarna werken we verschillende scenario's uit en bespreken we dit in een beeldvormende raadssessie, waarna besluitvorming plaatsvindt in de raadsvergadering.

Raadsvoorstel

onderwerp	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
zaaknummer	Z/24/466287
documentnummer	INT/24/1200635
portefeuillehouder	Stef Bijl
portefeuille	Doelgroepenvervoer

1. Samenvatting

De huidige verordening leerlingenvervoer uit 2018 is gedateerd. Ook maken wet- en regelgeving, ontwikkelingen in het sociaal domein en op de arbeidsmarkt actualisatie van deze verordening nodig. Tot slot is een nieuwe verordening leerlingenvervoer één van de verbeteringen in het verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025. Daarom is de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 (hierna: verordening 2024) opgesteld. Hierbij is de VNG-modelverordening gevolgd.

In het sociaal domein denken we niet (meer) in beperkingen. We kijken juist naar wat iemand (nog) zelf of met behulp van het sociale netwerk of met inzet van algemene- en voorliggende voorzieningen (positieve gezondheid) kan. De verordening 2024 gaat uit van eigen verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid voor schoolbezoek ligt bij ouders/verzorgers of de leerling zelf. Dat geldt ook in basis voor het vervoer tussen woning en school en vice versa. Uitgangspunt is zelfstandig reizen van leerlingen. En, als er recht op leerlingenvervoer bestaat, de beste rit naar school. Die rit is het goedkoopst passende vervoer. Het leerlingenvervoer is de bekostiging van het goedkoopst passende vervoer van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school en weer terug.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. De Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad beslist over verordeningen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Een actueel kader voor het leerlingenvervoer met regels die voor iedereen gelijk zijn en kostenverlagend werken.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Met de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 ligt er een actueel kader

De huidige verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 is gedateerd en heeft, gelet op wet- en regelgeving en ontwikkelingen in het sociaal domein, actualisatie nodig. Ook vanuit de uitvoering van

het leerlingenvervoer kwam de vraag om een nieuwe duidelijkere verordening. Deze ligt nu met de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 voor (zie bijlage 1).

De verordening 2024 is gebaseerd op de VNG-modelverordening en geeft daarmee een kader aan voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in de huidige tijd. De belangrijkste vernieuwing zit dan ook in het in gesprek gaan met de ouders/verzorgers én de leerlingen over zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Ook is meer lijn gebracht in de procedure. Eerst de beoordeling of er recht is op leerlingenvervoer. Zo ja, dan de best passende en goedkoopste vervoersvoorziening verstrekken. Waarbij zelfstandig reizen of het dit aanleren van de leerling het uitgangspunt is.

1.2 Inzetten op eigen verantwoordelijkheid en zelfstandig reizen werkt kostenverlagend

Het beleid en uitvoering van het leerlingenvervoer was tot 2023 erg gefocust op passend vervoer via de BVO DRAN. Door meer in te zetten op in gesprek gaan met ouders/verzorgers en leerling, scherper te kijken naar het recht op en naar welk vervoer het meest aansluit op zelfstandigheid (passend) voor de leerling, is een duidelijke(re) uitvoering ontstaan. Een uitvoering die bovendien al kosten op het leerlingenvervoer via de BVO DRAN bespaard. Met de verordening 2024 bevestigt u het kader voor de verdere invulling van deze uitvoering.

In het raadsvoorstel over het verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025 dat u in maart 2024 hebt behandeld, was het volgende over de kostenbesparing opgenomen: 'De financiële inzet is te dekken uit (in 2023) behaald voordeel. Dit voordeel is gerealiseerd door in de praktijk al verbeteringen toe te passen. Op grond van dit structurele financiële voordeel is inmiddels duidelijk dat de meerjarenbegroting van de BVO DRAN in 2024 gewijzigd vastgesteld kan worden en voor Zevenaar de komende jaren verlaagd kan worden met:

2024: € 264.694,-

2025: € 295.838,-

2026: € 307.473,-

2027: € 325.471,-'.

Alternatieven

Met de huidige gedateerde verordening uitvoering blijven geven aan het leerlingenvervoer. Dit is niet wenselijk aangezien deze niet actueel meer is.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Een actueel kader met regels gelijk voor iedereen treft u in de verordening 2024 aan. De nieuwe verordening is één van de verbeteringen opgenomen in het verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025. Dit plan heeft u vorige maand in uw vergadering op de agenda gehad. Om te komen tot (verdere) kostenverlaging in het leerlingenvervoer gaan we diverse verbeteringen in het leerlingenvervoer doorvoeren. Wij willen naar meer zelfstandigheid van ouders én leerlingen in het vervoer tussen woning en school. Wij informeren u in 2025 over de evaluatie van het verbeterplan doelgroepenvervoer, inclusief het leerlingenvervoer.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

Na uw vaststelling van de verordening maken we een leesbaardere versie voor inwoners. Ook wordt op de gemeentelijke website een duidelijke beslisboom en/of infographic over het leerlingenvervoer geplaatst.

Op 4 maart jl. is het schriftelijk advies van de Participatieraad Zevenaar over de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 ontvangen. Het advies treft u in bijlage 3 aan. De Participatieraad kan zich vinden in de verordening 2024 en heeft een vijftal adviezen gegeven. De adviezen leiden niet tot aanpassing van de verordening 2024. De reactie van het college op het advies van de Participatieraad Zevenaar treft u in bijlage 4 aan.

9. Kosten, baten en dekking

Dit voorstel vraagt niet om financiële dekking. De bedoeling is dat de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 leidt tot (verdere) kostenbesparing in het leerlingenvervoer via de BVO DRAN. Met het

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/24/466287/1200541	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
3.	Z/24/466287/1200434	Advies van de Participatieraad Zevenaar op de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
4.	Z/24/466287/1200558	Brief met reactie op het advies van de Participatieraad Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
zaaknummer	Z/24/466287
documentnummer	INT/24/1200635

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 actualisatie nodig heeft;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 4 van de Wet op de expertisecentra en artikelen 8.28 en 8.29 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 .

besluit:

1. De Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 april 2024.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024

De raad van de gemeente Zevenaar,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouder van 12 maart 2024

Gelezen het advies van de Participatieraad Zevenaar van 4 maart 2024

Gelet op artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 4 van de Wet op de expertisecentra, artikelen 8.28 en 8.29 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 en artikel 149 Gemeentewet;

Overwegende dat:

- door herziene wet- en regelgeving en ontwikkelingen in het sociaal domein het wenselijk is de Verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 te actualiseren;
- de verantwoordelijkheid voor schoolbezoek in alle gevallen bij ouders, voogden, verzorgers of de leerling zelf ligt;
- deze verantwoordelijkheid niet op- of overgedragen kan worden aan de gemeente;
- ouders en leerlingen een eigen verantwoordelijkheid hebben voor de manier waarop zij deelnemen aan de maatschappij;
- van hen redelijkerwijs verwacht mag worden dat zij elkaar én anderen daarin naar vermogen bijstaan;
- zelfstandigheid van de leerling en het best en goedkoopst passende vervoer uitgangspunten zijn;
- het leerlingenvervoer de bekostiging van het vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school omvat.

Besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- aangepast vervoer: vervoer per besloten busvervoer, schoolbusvervoer, taxi, taxibus, bustaxi of touringcar;
- aanvrager: de ouders, voogden of verzorgers (ook pleegouders) van de leerling of de leerling zelf indien deze meerderjarig is en handelingsbekwaam geacht wordt. In geval van artikel 15 lid 2 de school;
- afstand: afstand tussen de woning en de school, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg;
- begeleider: ouder of persoon die door de ouders wordt ingezet om de leerling tijdens het vervoer te begeleiden;
- deskundige: onafhankelijk medisch of pedagogisch deskundige, de school of de in het OOGO bepaalde onafhankelijk deskundige;

- eigen vervoer: vervoer per eigen motorvoertuig of (brom/snor)fiets;
- gehandicapte leerling: een leerling als bedoeld in dit artikel, die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet, of niet zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken;
- inkomen: inkomensgegevens als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, in het peiljaar, bedoeld in artikel 4, zevende lid, van de Wet op het primair onderwijs;
- leerling: de leerling die is ingeschreven bij een school als bedoeld in dit artikel;
- ontwikkelingsperspectief: een voor de leerling van het primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs dan wel voortgezet onderwijs vastgesteld plan als bedoeld in artikel 40a van de Wet op het primair onderwijs, artikel 41a van de Wet op de expertisecentra of artikel 2.44 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020, dat door het bevoegd gezag en na op overeenstemming gericht overleg met de ouders is opgesteld. Ingeval van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs adviseert hierin de commissie voor de begeleiding dan wel de commissie van onderzoek;
- OOGO: het Op Overeenstemming Gericht Overleg tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten binnen het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs en artikel 2.47, tiende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020;
- openbaar vervoer: voor een ieder openstaand personenvervoer;
- opstapplaats: plaats aangewezen door het college, vanaf waar de leerling gebruik kan maken van het vervoer. De opstapplaats bevindt zich op een veilige en beschutte locatie en op een redelijke loopafstand van de woning van de leerling en biedt voldoende ruimte voor een eventuele begeleider;
- ouders: ouder(s), voogden of verzorgers van de leerling;
- reistijd: totale tijdsduur die ligt tussen het verlaten van de woning en de aanvang van de schooldag volgens de schoolgids, minus maximaal 10 minuten, indien en voor zover de leerling het schoolgebouw met bijbehorend terrein gewoonlijk eerder bereikt dan de schoolgids aangeeft, dan wel de totale tijdsduur die ligt tussen het einde van de schooldag volgens de schoolgids en de aankomst bij de woning, plus een eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer of maximaal 10 minuten bij gebruikmaking van aangepast vervoer;
- samenwerkingsverband:
  - * voor het primair onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs (WPO);
  - * voor het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 28a van de Wet op de expertisecentra (WEC); of
  - * voor het voortgezet onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 2.47 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (WVO);
- school: de schoollocatie waar de leerling onderwijs volgt. Dit is:
  - * het primair onderwijs: basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs (WPO);

- * het speciaal onderwijs: school voor speciaal onderwijs of het speciaal onderwijs binnen een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (WEC);
- * het voortgezet speciaal onderwijs: school voor voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs binnen een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (WEC); of
- * het voortgezet onderwijs: school voor voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (WVO);

- stage: praktische leertijd bij de (beroeps)opleiding tijdens schooltijd;
- toegankelijke school: school waarop de leerling is aangewezen gelet op de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school en of gelet op zijn/haar specifieke handicap;
- vervoer: openbaar vervoer, aangepast vervoer of eigen vervoer tussen de woning dan wel de opstapplaats en de school dat plaatsvindt in aansluiting op het begin en einde van de schooldag volgens de schoolgids, tenzij de structurele handicap van een leerplichtige leerling die aansluiting onmogelijk maakt;
- vervoersvoorziening:
  - * bekostiging van de goedkoopst mogelijke wijze van openbaar vervoer voor de leerling en zo nodig diens begeleider;
  - * aanbidding van aangepast vervoer dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen; of
  - * gehele of gedeeltelijke bekostiging van de door burgemeester en wethouders noodzakelijk geachte vervoerkosten van de leerling en zo nodig diens begeleider;
- woning: plaats waar de leerling feitelijk en structureel verblijft.

Artikel 2. Doelstelling

Deze verordening heeft tot doel op basis van een beoordeling op grond van in de verordening bepaalde criteria en op basis van een onderzoek naar de individuele situatie van de leerling een gehele of gedeeltelijke bekostiging toe te kennen aan de ouders voor het goedkoopst passend vervoer van de leerling van de woning dan wel de opstapplaats naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor de leerling en terug met inachtneming van het bepaalde in deze verordening.

Paragraaf 2. Aanvraag van de vervoersvoorziening

Artikel 3. Aanvraagprocedure

1. Een aanvraag voor een vervoersvoorziening wordt gedaan in de gemeente waar de leerling zijn woning heeft, door indiening bij het college van een volledig ingevuld en door de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling ondertekend papieren of digitaal formulier, voorzien van de op het formulier vermelde gegevens.
2. Als dit voor een juiste beoordeling van de aanvraag noodzakelijk is, kan het college de ouders verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken.
3. De gegevens voortvloeiend uit de aanvraag voor een vervoersvoorziening worden slechts gebruikt om de aanvraag te kunnen beoordelen en uitvoering te kunnen geven aan de vervoersvoorziening voor de leerling.
4. Het college besluit binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag voor een vervoersvoorziening.
5. Het college kan het in het vorige lid bedoelde besluitvormingstermijn met ten hoogste vier weken verdagen. Het college stelt de aanvrager hiervan schriftelijk in kennis.

6. Als een vervoersvoorziening wordt toegekend geldt deze:
- a. wanneer het een bekostiging betreft, met ingang van de door de ouders verzochte datum, met dien verstande dat de datum niet ligt vóór de datum van ontvangst van de aanvraag;
  - b. wanneer het aanbieden van aangepast vervoer betreft, met ingang van een datum die zo mogelijk aansluit bij de door de ouders verzochte datum.

Artikel 4. Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag

1. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een vervoersvoorziening voor de leerling en eventueel een begeleider, wordt rekening gehouden met de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling en die van het gezin.
2. Het college kan bij een (eerste) aanvraag in een gesprek, met de ouders, de leerling en eventueel een deskundige, de noodzakelijk te achten vervoersvoorziening onderzoeken als bedoeld in de onderzoeksfase.
3. Bij gewijzigde omstandigheden kan het gesprek als bedoeld in het tweede lid opnieuw plaatsvinden.
4. Het college betreft in het gesprek tenminste de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling en de dichtstbijzijnde toegankelijke school als bedoeld in artikel 8.
5. Wanneer de leerling de leeftijd van negen jaar bereikt, kan het college in overleg met de ouders en de leerling, afhankelijk van het ontwikkelingsperspectief, een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan opstellen, waarin de weg naar zelfstandig reizen naar school wordt beschreven alsmede de mogelijkheden van de leerling. Dit plan maakt onderdeel uit van het besluit.
6. In het persoonlijk vervoersontwikkelingsplan kan het college ondersteuning bieden om de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling te bevorderen.

Artikel 5. OOGO met het samenwerkingsverband

1. Het college neemt het leerlingenvervoer op als vast agendapunt in het OOGO met het samenwerkingsverband.
2. Het college spant zich in om in het OOGO met het samenwerkingsverband afspraken te maken over:
  - a. de spreiding van het onderwijsaanbod binnen het samenwerkingsverband en de vervoersmogelijkheden die hieruit voortvloeien;
  - b. het aanwijzen van de onafhankelijke deskundige die het college, zo nodig, adviseert over de vervoersmogelijkheden van een leerling en het proces dat hierbij gevolgd wordt;
  - c. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de verwijzing van de leerling naar de voor hem best passende school met dien verstande, dat slechts een vervoersvoorziening door het college wordt verstrekt naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school;
  - d. de wijze waarop scholen ondersteund kunnen worden in hun informatievoorziening over het leerlingenvervoer aan ouders;
  - e. de wijze waarop vorm wordt gegeven aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de vervoerskosten te beheersen;
  - f. de invulling en frequentie van een overleg als bedoeld in het derde lid.
3. Het college organiseert periodiek een uitvoerend overleg met het samenwerkingsverband. In dit overleg worden de volgende onderwerpen besproken:
  - a. de ontwikkelingen in het onderwijs, het gemeentelijk beleid leerlingenvervoer en het samenwerkingsverband;
  - b. de wijze waarop situaties als genoemd in artikel 8, derde lid, kunnen worden voorkomen, dan wel op te heffen en dit onderwijs bij de dichtstbijzijnde school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen, aangeboden kan worden.

Artikel 6. Algemene voorwaarden voor toekenning van de vervoersvoorziening

1. Ten behoeve van het schoolbezoek kent het college aan de ouders van de in de gemeente verblijvende leerling op aanvraag een vervoersvoorziening toe met inachtneming van het bepaalde in deze verordening.

2. Er wordt géén vervoersvoorziening toegekend:
  - a. als het gaat om vervoer met een tijdelijk en/of incidenteel karakter;
  - b. als het gaat om (structureel) vervoer buiten de reguliere schooltijden die niet zijn aangekondigd in de schoolgids.
3. Als het college toepassing geeft aan het eerste lid, verlangen zij van de ouders aan wie slechts een gedeeltelijke bekostiging van de vervoerskosten toekomt, betaling van een bijdrage tot ten hoogste het bedrag dat de ouders volgens het bepaalde in deze verordening moeten bijdragen aan de kosten van het vervoer. Weigering tot of nalatigheid in de betaling van de in de vorige volzin bedoelde bijdrage doet de aanspraak op de vervoersvoorziening vervallen.
4. De bepalingen in deze verordening laten onverlet de verantwoordelijkheid van de ouders voor het schoolbezoek van hun kinderen.
5. Als de leerling een meerderjarige en handelingsbekwame leerling is, wordt de vervoersvoorziening op aanvraag toegekend aan de leerling.
6. Het college bepaalt bij de toekenning van de vervoersvoorziening de wijze en het tijdstip van de verstrekking dan wel de uitbetaling, alsmede de tijdsduur van de toegekende vervoersvoorziening.
7. Het college kan aan de toekenning van een vervoersvoorziening nadere voorwaarden verbinden.
8. Het college verstrekt een vervoersvoorziening voor het vervoer van de leerling van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school en terug.

Artikel 7. Herziening, opschorting, intrekking of terugvordering van de vervoersvoorziening

1. De ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling zijn verplicht wijzigingen, die van invloed kunnen zijn op de toegekende vervoersvoorziening, onder vermelding van de datum van wijziging, direct schriftelijk mede te delen aan het college.
2. Als sprake is van een wijziging die van invloed is op de toegekende vervoersvoorziening, vervalt de aanspraak daarop en kent het college al dan niet opnieuw een vervoersvoorziening toe.
3. Als de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling niet voldoen aan het bepaalde in het eerste lid, en het college een wijziging als bedoeld in het tweede lid vaststelt, waardoor blijkt dat ten onrechte een vervoersvoorziening is verstrekt, vervalt de aanspraak op de vervoersvoorziening terstond en kent het college al dan niet opnieuw een vervoersvoorziening toe. Het college deelt het besluit schriftelijk mee aan de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling.
4. Het college kan een besluit als bedoeld in deze verordening herzien, opschorten dan wel intrekken, als zij vaststelt dat:
  - a. niet of niet meer is of wordt voldaan aan de voorwaarden en verplichtingen gesteld bij of krachtens deze verordening;
  - b. beschikt is op grond van gegevens waarvan gebleken is dat die gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een ander besluit zou zijn genomen;
  - c. de verstrekte vervoersvoorziening niet meer de meest passende vervoersvoorziening is.Het college deelt het besluit schriftelijk mee aan de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling.
5. Het college kan een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer herzien, opschorten dan wel intrekken. Voor goed en veilig vervoer zijn omgangsregels in het vervoersreglement van de vervoerder opgenomen. Indien men zich niet houdt aan deze regels, kan dit gevolgen hebben voor het toegewezen aangepast vervoer. Bij acute en/of herhaalde overschrijding van de omgangsregels (incident), treedt het incidentenprotocol Leerlingenvervoer van de vervoerder in werking en kan het college de toegang tot dit vervoer tijdelijk of voor de rest van het schooljaar ontzeggen, als:
  - a. sprake is van onaanvaardbaar agressief- of wangedrag door de leerling gedurende het verblijf in het aangepast vervoer;
  - b. sprake is van verstoring van de orde in het vervoersmiddel door de leerling gedurende het verblijf in het aangepast vervoer; of
  - c. het vervoeren van de leerling de veiligheid van de (andere) inzittenden in gevaar brengt en of leidt tot een onveilige situatie in het aangepast vervoer.

Het college deelt het besluit schriftelijk mee aan de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling.

6. De verantwoordelijkheid voor het gedrag van de minderjarige leerling gedurende het verblijf van de leerling in het aangepaste vervoer berust bij de ouders.

7. Ten onrechte genoten bekostiging kan van de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling worden teruggevorderd, dan wel worden verrekend bij een eventuele nieuw verstrekte vervoersvoorziening.

Paragraaf 3. Beoordeling van de aanspraak op vervoersvoorziening (beoordelingsfase)

Artikel 8. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school

1. Een vervoersvoorziening wordt toegekend over de afstand tussen de woning van de leerling dan wel de opstapplaats en de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school, tenzij vervoer naar een verder weggelegen school voor de gemeente minder kosten met zich mee brengt en de ouders met het vervoer naar die school schriftelijk instemmen.

2. Met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid wordt eveneens een vervoersvoorziening verstrekt over de afstand tussen de woning of de opstapplaats en:

- a. de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is; of
- b. een andere speciale school voor basisonderwijs in het onder a. bedoelde samenwerkingsverband, als het vervoer naar die school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen dan het vervoer naar de speciale school voor basisonderwijs als bedoeld onder a.

3. Als de ouders vanwege een specifieke onderwijskundige behoefte van de leerling een vervoersvoorziening aanvragen naar een school op een grotere afstand, dan de dichtstbijzijnde toegankelijke school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen, wordt deze slechts toegekend als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. aan het college is door de ouders genoegzaam aangetoond wat de specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte van de leerling is;
- b. aan het college is door de ouders genoegzaam aangetoond dat de dichtstbijzijnde school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen niet toegankelijk is vanwege het niet kunnen bieden van het noodzakelijke specifieke onderwijsaanbod; en
- c. in het OOGO zijn afspraken gemaakt over de deskundige en is overleg gevoerd over het aanbod voor onderwijs bij de dichtstbijzijnde toegankelijke school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen als bedoeld in artikel 5, derde lid, aanhef en onder b.

Artikel 9. Afstandsgrens

1. Een vervoersvoorziening wordt toegekend als de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer dan zes kilometer bedraagt, voor:

- a. basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs;
- b. speciale basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs; of
- c. speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra;
- d. voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs 2020;
- e. voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

2. In afwijking van het eerste lid onder d en e wordt géén afstandsgrens gehanteerd als aan het college genoegzaam is aangetoond dat het een gehandicapte leerling betreft en deze leerling niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken of is aangewezen op ander vervoer dan openbaar vervoer.

3. Om te bepalen of er sprake is van een gehandicapte leerling, zoals bedoeld in het tweede lid, kan het college zo nodig advies vragen aan een onafhankelijk medisch deskundige. De deskundige betreft in zijn advies de mogelijkheden van de gehandicapte leerling om zelfstandig, al dan niet met begeleiding, met de fiets of het openbaar vervoer te reizen.

Artikel 10. Aanwijzing opstapplaats

1. Het college kan bij het verstrekken van aangepast vervoer een opstapplaats aanwijzen van waaruit de leerling gebruik maakt van de vervoersvoorziening.
2. De ouders dragen er zorg voor dat de leerling naar en op de opstapplaats wordt begeleid als dit noodzakelijk is.
3. Het college wijst geen opstapplaats aan als door de ouders wordt aangetoond dat begeleiding van de leerling door henzelf of anderen onmogelijk is dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden en een andere oplossing niet mogelijk is.
4. Het college wijst geen opstapplaats aan als het gebruik van een opstapplaats leidt tot hogere kosten dan aangepast vervoer vanaf de woning van de leerling.

Artikel 11. Peildatum leeftijd leerling

Voor het toekennen van een vervoersvoorziening op basis van artikel 18 is bepalend de leeftijd van de leerling op 1 augustus van het schooljaar waarop de bekostiging van de vervoersvoorziening betrekking heeft.

Artikel 12. Andere vergoedingen

De aanspraak op een toelage, voor zover die voor de betreffende leerling betrekking heeft op de reiskosten, wordt op een bekostiging in mindering gebracht, dan wel als eigen bijdrage in rekening gebracht.

Artikel 13. Schooltijden en wachttijden

1. Bekostiging van het aangepast vervoer vindt plaats op standaard schooldagen en schooltijden, zoals deze zijn opgenomen in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.
2. Ingeval er binnen een school sprake is van verschillende lesroosters binnen de vaste schooltijden, kan het college besluiten met de inzet van het aangepaste vervoer een wachttijd aan te houden van één of meerdere lesuren, om zodoende aan te sluiten op het reguliere leerlingenvervoer.
3. Het aangepast vervoer op schooldagen en schooltijden die afwijken van de in de schoolgids genoemde dagen en tijden wordt niet bekostigd, tenzij de ouders bewijs overleggen waaruit blijkt dat de structurele handicap van een leerplichtige leerling de aansluiting op de standaard schooltijden onmogelijk maakt.

Artikel 14. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente

1. Het college kan een tijdelijke vervoersvoorziening voor een periode van maximaal zes weken toekennen aan de ouders van een leerling, die als gevolg van een crisissituatie tijdelijk buiten de gemeente verblijft, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. de leerling blijft zijn eigen school bezoeken;
  - b. in de periode, voorafgaand aan het tijdelijke verblijf buiten de gemeente, is een vervoersvoorziening toegekend op grond van deze verordening; en
  - c. de intentie bestaat dat de leerling terugkeert naar de oorspronkelijke gemeente.
2. Het besluit waarin de vervoersvoorziening is toegekend voorafgaand aan een tijdelijke vervoersvoorziening wordt opgeschort met ingang van de datum van tijdelijk verblijf buiten de gemeente en herleeft weer zodra de leerling terugkeert in de gemeente, tenzij de geldigheidsduur van dit besluit is verstreken.

Artikel 15. Vervoersvoorziening naar stageadres

1. Als er al aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet onderwijs kan op verzoek een vervoersvoorziening worden toegekend voor het vervoer naar een stageadres. Hiervoor wordt een afzonderlijke aanvraag ingediend.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 3 eerste lid kan een aanvraag voor stagevervoer bovendien door de school voor voortgezet speciaal onderwijs of de school voor voortgezet onderwijs gedaan worden.

3. De vervoersvoorziening naar een stageadres wordt slechts toegekend als er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
  - a. de stage is onderdeel van het onderwijsprogramma zoals opgenomen in de schoolgids van de school of in het stagecontract;
  - b. de stagetijden komen overeen met de reguliere schooltijden;
  - c. de stage vindt plaats op één stageadres; en
  - d. het stageadres is gelegen op de route van de woning dan wel de opstapplaats naar de school. Als wordt aangetoond dat dit niet mogelijk is, dan kan het stageadres gelegen zijn binnen een door het college te bepalen maximale straal van de woning of de school.
4. Een vervoersvoorziening wordt slechts toegekend over de afstand tussen de woning van de leerling dan wel de opstapplaats en het dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke stageadres.
5. Het college kan het stagecontract opvragen.

Paragraaf 4. Verstrekking aard en omvang van de vervoersvoorziening (onderzoeksfase)

Artikel 16. Verstrekking van de vervoersvoorziening

1. Het college betreft bij de verstrekking van de vervoersvoorziening het eventuele persoonlijk vervoersontwikkelingsplan of vervoersadviezen van deskundigen die voor de onderzoeksfase van belang zijn.
2. Als begeleiding in het vervoer vereist is, vergoedt het college geen andere kosten dan de vervoerskosten die verbonden zijn aan de begeleiding van de leerling in het vervoer.

Artikel 17. Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer en vervoer per (brom/snor)fiets

1. Als voldaan is aan de afstandsgrens genoemd in artikel 9 eerste lid verstrekt het college aan de ouders van de leerling die een school voor primair onderwijs of speciaal onderwijs bezoekt bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer.
2. Als aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in het eerste lid en de leerling naar het oordeel van het college, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per (brom/snor)fiets, verstrekt het college de ouders bekostiging op basis van de kosten van het vervoer per fiets.
3. De kilometervergoeding voor de (brom/snor)fiets is gelijk aan € 0,11 per kilometer uitgaande van maximaal 200 schooldagen per schooljaar tot een maximum van de kosten van het openbaar vervoer. Bij de berekening van het bedrag voor de leerling wordt uitgegaan van maximaal 2 keer een enkele reis per dag.

Artikel 18. Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer of vervoer per (brom/snor)fiets ten behoeve van een begeleider

1. Het college verstrekt aan de ouders van de leerling, die een school bezoekt bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer of vervoer per (brom/snor)fiets van de leerling en een begeleider van de leerling als:
  - a. voldaan is aan de afstandsgrens genoemd in artikel 9 eerste lid, de leerling jonger dan negen jaar is en door de ouders ten behoeve van het college genoegzaam wordt aangetoond dat de leerling niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of de (brom/snor)fiets gebruik te maken; of
  - b. de gehandicapte leerling.
2. De kilometervergoeding voor de (brom/snor)fiets is gelijk aan € 0,11 per kilometer uitgaande van maximaal 200 schooldagen per schooljaar tot een maximum van de kosten van het openbaar vervoer. Voor de berekening van het bedrag voor de begeleider wordt uitgegaan van maximaal 4 keer een enkele reis per dag.
3. Als een begeleider meer dan één leerling tegelijk begeleidt, komen slechts de kosten van het vervoer ten behoeve van één begeleider voor bekostiging in aanmerking.

Artikel 19. Vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer

Het college verstrekt een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer aan de ouders van de leerling die een school bezoekt, als:

- a. aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in de artikelen 17 of 18 en de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug, meer dan anderhalf uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht;
- b. aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in de artikelen 17 of 18 en openbaar vervoer ontbreekt, tenzij de leerling naar het oordeel van het college al dan niet onder begeleiding gebruik kan maken van het vervoer per (brom/snor)fiets;
- c. aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in artikel 18 en door de ouders ten behoeve van het college genoegzaam wordt aangetoond dat begeleiding van de leerling door henzelf of anderen onmogelijk is dan wel tot ernstige benadeling van het gezin zal leiden en een andere oplossing niet mogelijk is; of
- d. de leerling, naar het oordeel van het college, ook niet onder begeleiding in staat is van het openbaar vervoer gebruik te maken.

Artikel 20. Bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer

1. Als aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening, kan het college de ouders vragen of op aanvraag toestaan één of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.
2. Als toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die een leerling zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren:
  - a. een bedrag op basis van de kosten van het vervoer per (brom/snor)fiets voor de leerling zonder begeleiding, als aanspraak zou bestaan op bekostiging op basis van de kosten van het vervoer per (brom/snor) fiets al dan niet met begeleiding. De kilometervergoeding voor de (brom/snor)fiets is gelijk aan de vergoeding als bedoeld in artikel 17 en 18;
  - b. een bedrag op basis van de kosten van het openbaar vervoer voor de leerling zonder begeleiding, als aanspraak zou bestaan op bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer al dan niet met begeleiding; of
  - c. een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, als aanspraak zou bestaan op een voorziening in de vorm van aangepast vervoer, behoudens het bepaalde in het vierde lid. Deze vergoeding bedraagt het op dat moment geldende belastingvrije kilometerbedrag per kilometer.
3. Als toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die meer dan één leerling tegelijk zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren, een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
4. Aan de ouders die één of meer leerlingen laten vervoeren door andere ouders die voor het vervoer van één of meer leerlingen bekostiging van het college ontvangen, wordt door het college geen bekostiging verstrekt.

Artikel 21. Bekostiging andere passende vervoersvoorziening

Als aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening, kan het college na overleg met de ouders een bekostiging verstrekken voor een andere passende voorziening.

Artikel 22. Vervoersvoorziening voor weekeinde en vakantie

1. Met inachtneming van artikel 8 kent het college desgewenst een vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie toe aan de in de gemeente wonende ouders van de leerling die, met het oog op het volgen van voor hem passend speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijft.
2. Het college kent aan de ouders een vervoersvoorziening toe voor het weekeindevervoer van de leerling voor de, eenmaal per weekeinde gemaakte, reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voor zover de weekeinden niet vallen binnen de in het tweede lid bedoelde schoolvakanties.

3. Het college kent aan de ouders een vervoersvoorziening toe voor het vakantievervoer van de leerling voor de, eenmaal per schoolvakantie van twee dagen of meer, gemaakte reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voor zover de vakantie voorkomt in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.

4. Artikel 19 aanhef en onder a is niet van toepassing.

Artikel 23. Eigen bijdrage in de vorm van een drempelbedrag

1. Aan de ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt, van wie het inkomen samen meer bedraagt dan € 29.700,- wordt slechts bekostiging verstrekt voor zover de kosten van het vervoer van die leerling de kosten van het openbaar vervoer over de in artikel 9 bepaalde afstand te boven gaan.

2. In geval het college in plaats van bekostiging in geld toe te kennen het vervoer zelf verzorgen dan wel doen verzorgen, betalen de ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt, per leerling per schooljaar een eigen bijdrage die gelijk is aan de kosten van het openbaar vervoer over de in artikel 9 bepaalde afstand, als het inkomen van de ouders meer bedraagt dan € 29.700,-, tot ten hoogste het bedrag van de kosten van het vervoer.

3. De kosten voor openbaar vervoer, genoemd in het eerste en tweede lid, betreffen de kosten van openbaar vervoer die bij gebruik van de OV-chipkaart of een andere binnen de gemeente geldende OV-betaalmogelijkheid voor de in artikel 9 bepaalde afstand redelijkerwijs zouden worden gemaakt, ongeacht de aanwezigheid van openbaar vervoer of het daadwerkelijk gebruik ervan. Bij het bepalen van de kosten wordt rekening gehouden met de kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

4. Het inkomensbedrag van € 29.700,- genoemd in het eerste en tweede lid, wordt met ingang van 1 januari 2025 jaarlijks aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van het voorafgaande jaar en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 450,-. Het aangepaste bedrag treedt in plaats van het in het eerste en tweede lid genoemde bedrag van € 29.700,-.

5. Het eerste tot en met het vierde lid zijn niet van toepassing op gehandicapte leerlingen.

Artikel 24. Eigen bijdrage in de vorm van een draagkrachtafhankelijke bijdrage

1. Als de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs meer dan twintig kilometer bedraagt, wordt de vastgestelde bekostiging verminderd met een van de financiële draagkracht van de ouders afhankelijk bedrag.

2. In geval het college in plaats van bekostiging in geld toe te kennen het vervoer zelf verzorgt dan wel doen verzorgen, en de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs meer dan twintig kilometer bedraagt, betalen de ouders een van de financiële draagkracht afhankelijke bijdrage tot ten hoogste het bedrag van de kosten van het vervoer.

3. De hoogte van het bedrag als bedoeld in het eerste lid en de bijdrage als bedoeld in het tweede lid worden berekend per gezin en is afhankelijk van de hoogte van het inkomen van de ouders. Zij bedragen:

<i>Inkomen in euro's</i>	<i>Eigen bijdragen in euro's per gezin</i>
0-36.900	Nihil
36.900-43.650	170
43.650-50.400	750
50.400-56.700	1.390
56.700-64.800	2.035
64.800-71.100	2.730
71.100 en verder	Voor elke extra € 5.000: € 655 erbij

4. De inkomensbedragen, genoemd in het derde lid, worden met ingang van 1 januari 2025 jaarlijks aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar, en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 500,-.

5. De bedragen van de eigen bijdrage, bedoeld in het derde lid, worden met ingang van 1 januari 2025 jaarlijks aangepast aan de wijziging die het consumentenprijsindexcijfer van de reeks alle huishoudens op het onderdeel vervoersdiensten heeft ondergaan ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar, en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 5,-.

6. Dit artikel is niet van toepassing op gehandicapte leerlingen.

Paragraaf 5. Slotbepalingen

Artikel 25. Regelgeving en beslissing college in gevallen waarin de regeling niet voorziet

1. Voor de uitvoering van deze verordening kan het college nadere- en of beleidsregels vaststellen.

2. In gevallen, de uitvoering van het leerlingenvervoer betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 26. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen, het vervoer voor onderwijs aangaande, ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen in deze verordening, zo nodig na advies te hebben gevraagd aan deskundigen.

Artikel 27. Intrekking, inwerkingtreding en citeertitel

1. De Verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 wordt ingetrokken met ingang van de in het vierde lid bedoelde datum.

2. De Verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 blijft van toepassing op, op grond van die Verordening toegekende vervoersvoorzieningen.

3. Bij een wijziging van een op grond van de Verordening leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2018 toegekende vervoersvoorziening, wordt, in afwijking van het tweede lid, de wijziging gebaseerd op de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024.

4. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na bekendmaking.

5. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 april 2024.

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

Algemeen

De verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek ligt op grond van de Leerplichtwet 1969 in alle gevallen bij de ouders, voogden, verzorgers of leerlingen zelf. Deze verantwoordelijkheid kan niet op- of overgedragen worden aan de gemeente.

Leerlingenvervoer is bedoeld om de toegankelijkheid van het onderwijs te waarborgen. De gemeente heeft de wettelijke taak om te zorgen voor de bekostiging van passend vervoer naar de dichtstbijzijnde, toegankelijke school die aansluit op de levensovertuiging van de ouders en/of de beperking van het kind. Ieder kind heeft recht op passend onderwijs.

In sommige gevallen is de afstand naar de school groot, of kan het kind wegens zijn structurele handicap niet zelfstandig naar school reizen. Ouders, voogden, verzorgers of de leerling zelf, indien deze meerderjarig is en handelingsbekwaam geacht wordt, kunnen dan een beroep doen op de Verordening bekostiging leerlingenvervoer.

Wettelijke plicht

De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht een regeling vast te stellen voor het leerlingenvervoer. In artikel 4, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs (hierna: WPO), artikel 8.29, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (hierna: WVO) en artikel 4, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra (hierna: WEC), heet het 'de bekostiging van de door het college noodzakelijk te achten vervoerskosten ten behoeve van het schoolbezoek'. Het gaat hierbij zowel om scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en regulier voortgezet onderwijs die zijn aangesloten bij samenwerkingsverbanden primair of voortgezet onderwijs, als om instellingen voor cluster 1 en cluster 2.

De verordening bekostiging leerlingenvervoer geeft uitvoering aan de taakstelling van de gemeentebesturen. Naast voorschriften voor de wijze waarop ouders de aanvraag kunnen indienen, bevat deze verordening criteria aan de hand waarvan ouders aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling bij de ouders blijft.

In de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 zijn criteria opgenomen en wordt op basis van een onderzoek naar de individuele situatie van de leerling en zijn/haar gezin een bekostiging toegekend aan de ouders voor het goedkoopst passend vervoer van de leerling. Het college bepaalt het recht op het leerlingenvervoer, ouders ontvangen hiervoor een beschikking. Het college hanteert een trapsgewijze beoordeling waarbij uitgegaan wordt van de mogelijkheden van de leerling en het gezin. Dit houdt in dat bij de beoordeling eerst gekeken wordt of de leerling gebruik kan maken van een fietsvergoeding. Als deze vorm van vervoer voor de leerling niet haalbaar is, kan ander vervoer en indien nodig ook de vervoerskosten van begeleiding worden vergoed. Het vervoer van leerlingen van huis naar school en terug en de begeleiding van de leerling in het vervoer van huis naar school en terug is een verantwoordelijkheid van ouders.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

De verordening gaat uit van een voorziening voor het zo zelfstandig mogelijk reizen door de leerling. Om dit te monitoren en te stimuleren wordt de aanvraag met ouders en leerling besproken en wordt vanaf een bepaalde leeftijd in overleg met ouders een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan voor de leerling opgesteld (zie artikel 4).

Vervoersvoorziening

In de verordening wordt het begrip 'vervoersvoorziening' gehanteerd. Dat houdt in dat er niet altijd sprake is van een kostendekkende betaling. Zo is ook een voorziening mogelijk in de vorm van aangepast vervoer, dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen. Het college bepaalt in welke vorm de voorziening wordt verstrekt. Het vervoer dient echter te allen tijde passend te zijn.

Uitgangspunt van de regeling is zelfstandigheid van de leerling. Voorop staat dan ook bekostiging van vervoer met de fiets of met het openbaar vervoer. Wanneer de leerling door een structurele handicap geen gebruik kan maken van de fiets of van het openbaar vervoer, zelfs niet met begeleiding, komt hij/zij in aanmerking voor aangepast vervoer.

Als ouders aangeven hun kind zelf te willen vervoeren dienen ze hiervoor toestemming te vragen aan het college. De bekostiging van het eigen vervoer is vervolgens gebaseerd op de vervoersvoorziening waar de ouders voor in aanmerking komen. Het college kan toestemming weigeren op grond van de kosten.

Drempelbedrag en draagkrachtafhankelijke bijdrage

De gemeente kan ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt een drempelbedrag in rekening brengen. De ouderlijke bijdrage is hierbij gekoppeld aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens, dat wil zeggen de afstand van de woning tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school waarboven aanspraak kan bestaan op leerlingenvervoer. In de verordening is deze grens vastgesteld op zes kilometer (zie artikel 9). De ouderlijke bijdrage is dan gelijk aan de kosten van het openbaar vervoer over deze afstand. Het drempelbedrag wordt per leerling in rekening gebracht (zie artikel 23).

Daarnaast kan de gemeente een bijdrage vragen aan ouders van leerlingen die een school voor basisonderwijs bezoeken die meer dan twintig kilometer van de woning is gelegen. Deze bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht en wordt per gezin geheven (zie artikel 24).

Toelichting: artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

Afstand

De afstand dient consequent te worden gemeten. Er wordt voor elke afstand eenzelfde, professionele routeplanner gehanteerd. Het verdient aanbeveling de ouders bij de aanvraag te informeren over de wijze waarop de afstand wordt gemeten.

De route hoeft overigens niet in alle gevallen toegankelijk te zijn voor gemotoriseerd verkeer, volgens een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling ABRS) van 12 juni 1995, nr. R03.93.5575. Ook kan de route – en daarmee de afstand – op de heenweg verschillen van die van de terugweg (zie ABRS 27 december 1989, nr. R03.88.7309).

Begeleider

Wanneer een leerling begeleiding nodig heeft tijdens het vervoer, is dat een verantwoordelijkheid van de ouders. Zij zijn en blijven verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind. Werk van ouders of anderszins ontslaat ouders niet van deze verantwoordelijkheid. Wanneer ouders zelf niet in staat zijn om begeleiding te bieden, is het hun verantwoordelijkheid iemand te zoeken, die deze taak van hen hetzij tijdelijk en/of deeltijds overneemt.

Gehandicapte leerling

Een leerling die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet of niet zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken, wordt aangemerkt als een gehandicapte leerling in de zin van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer.

Wanneer een leerling, ondanks zijn handicap wél zelf kan reizen met het openbaar vervoer, is deze in de zin van de Verordening bekostiging leerlingenvervoer géén gehandicapte leerling. De beperking die de leerling door de handicap ervaart moet structureel van aard zijn, in ieder geval langer dan drie maanden duren. Wanneer de beperking met medicijnen te verbeteren is, is er geen sprake van een beperking in de zin van deze verordening. Van een beperking in deze verordening is dus alleen sprake wanneer deze structureel en niet behandelbaar is.

Inkomen

Als peiljaar voor het inkomen moet op grond van de WPO (artikel 4 lid 7) worden aangemerkt het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar waarvoor bekostiging van de vervoerskosten wordt gevraagd, begint. Bepalend is het verzamelinkomen van het huishouden waarin de leerling leeft, dat af te lezen is van de aanslag inkomstenbelasting. Bij het ontbreken van een aanslag inkomstenbelasting wordt uitgegaan van het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen. Bij het opvragen van de Inkomstenbelastingverklaring vermeldt de Belastingdienst het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen, dan wel het verzamelinkomen ingeval er aangifte is gedaan.

Leerling

Voor basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs geldt dat kinderen de leeftijd van vier jaar moeten hebben bereikt om als leerling te worden toegelaten (artikel 39 lid 1 van de WPO). In het derde lid van artikel 39 van de WPO is bepaald dat kinderen vanaf drie jaar en tien maanden ten hoogste vijf dagen (schoolgewenningsdagen) de basisschool mogen bezoeken. Deze kinderen zijn echter geen leerlingen in de zin van de wet, en de ouders kunnen dan ook geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening.

Voor het (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs geldt dat ouders van leerlingen die zijn toegelaten tot scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening indien wordt voldaan aan de voorwaarden van deze verordening. De leeftijd van de leerling is hierbij niet van belang.

Een belangrijke uitzondering vormen leerlingen die rijdende scholen bezoeken voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers (Titel B van het Besluit trekkende bevolking WPO). Ouders van leerlingen die deze scholen bezoeken kunnen geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening. De kosten voor noodzakelijk vervoer van deze leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek vormen onderdeel van de materiële instandhouding van die scholen.

Ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen in het speciaal basisonderwijs, het speciaal onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs (hierna: pro) én voor leerlingen, die in het regulier basis- en voortgezet onderwijs extra ondersteuning krijgen, zijn de scholen verplicht een ontwikkelingsperspectief op te stellen.

Het ontwikkelingsperspectief wordt in overleg met ouders vastgesteld. Het bevat de onderwijsdoelen van de leerlingen en het uitstroomprofiel (vervolgonderwijs, arbeidsmarktgericht en dagbesteding).

OOGO

Artikel 18a, negende lid, van de WPO en artikel 2.47, tiende lid, van de WVO bepalen, dat samenwerkingsverbanden en gemeenten met elkaar een Op Overeenstemming Gericht Overleg (hierna: OOGO) moeten voeren met als doel om een ondersteuningsplan vast te stellen. Het samenwerkingsverband en het college overleggen, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid, met elkaar ten minste over:

- de vraag hoe de aansluiting tussen de ondersteuning in het onderwijs en de (jeugd)zorg vanuit de gemeente het beste tot stand kan komen;

- het leerlingenvervoer;
- de leerplicht;
- de onderwijshuisvesting.

Het overleg moet leiden tot een goede afstemming en samenwerking tussen het samenwerkingsverband en de gemeente.

Openbaar vervoer

Bij de definiëring van het begrip 'openbaar vervoer' is aangesloten bij de begripsomschrijving zoals deze is vastgelegd in artikel 1 van de Wet personenvervoer 2000, met uitzondering van de zinsnede 'volgens een dienstregeling'; zodoende kan ook de regiotaxi desgewenst als een vorm van openbaar vervoer worden beschouwd.

Opstapplaats

Eén van de mogelijkheden om het vervoer efficiënter en daardoor goedkoper te organiseren, is het instellen van centrale opstapplaatsen, van waar de leerlingen met de taxi of bus worden vervoerd. Met een dergelijk systeem worden de leerlingen niet thuis voor de deur opgehaald, maar dienen zij zich, al dan niet onder begeleiding van de ouders, te begeven naar de door de gemeente aangewezen opstapplaats.

Een reistijd naar de opstapplaats van dertig minuten acht de Afdeling alleszins redelijk (ABRvS 26 februari 1992, nr. Ro3.89.0419/83-107).

Ouders

De omschrijving volgt de begripsbepalingen van de WPO en de WEC.

Ook pleegouders zijn aan te merken als verzorgers en vallen daarmee onder het begrip 'ouders'.

Reistijd

De omschrijving van het begrip 'reistijd' is van belang om de tijd die een leerling met het openbaar vervoer onderweg is te kunnen vergelijken met de tijd die nodig is om diezelfde leerling met aangepast vervoer naar en van school te vervoeren. Immers, wanneer de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug meer dan anderhalf uur onderweg is én de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht, komt de leerling in aanmerking voor aangepast vervoer (artikel 19 onder a).

De praktijk leert dat leerlingen, ongeacht de manier waarop zij de afstand naar school overbruggen, zo'n tien minuten voor de aanvang van de lessen op het schoolplein aankomen. Het ligt voor de hand deze tijd uit te sluiten van de reistijd. De eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer aan het einde van de schooldag wordt wel meegerekend. Wanneer een leerling met aangepast vervoer wordt vervoerd, is er tijd nodig de school te verlaten en in de taxi(bus) te stappen. Het is in dit geval dan ook redelijk enige tijd (tien minuten) op te tellen bij de berekende duur van de rit. Deze periode is ook volgens de Afdeling redelijk (ABRvS 5 oktober 1990, nr. Ro3.90.6236/86538).

Naast deze tien minuten is er vrijwel altijd sprake van een wachttijd, voordat de reis van een leerling werkelijk aanvangt. Veelal moeten leerlingen aan het einde van de schooldag wachten tot het aangepast vervoer na aankomst vertrekt. Er wordt dan gewacht op andere leerlingen van die school. Indien meerdere scholen in één route gecombineerd worden, kan datzelfde zich nogmaals voordoen wanneer er bij de volgende school gewacht moet worden op andere leerlingen. De totale tijd, dat een leerling aan het einde van de schooldag moet wachten op of in het aangepast vervoer kan op deze manier flink oplopen. Het is dan ook redelijk om van de vervoerder te verlangen, dat de wachttijd per leerling niet meer bedraagt dan ongeveer twintig minuten (inclusief de toegestane wachttijd van maximaal vijftien minuten op de eigen school van de leerling).

Samenwerkingsverband

Onder 1^e *

Een samenwerkingsverband primair onderwijs omvat volgens artikel 18a van de WPO alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs, scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Een uitzondering vormen vestigingen van scholen waarvoor het bestuur is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband.

Scholen voor speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.

Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

*Onder 3^e **

Een samenwerkingsverband voortgezet onderwijs omvat volgens artikel 2.47 van de WVO alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan voortgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Een uitzondering vormen vestigingen van scholen waarvoor het bestuur is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband.

Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.

Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

School

*Onder 1^e **

In de WPO gaat het om basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs.

*Onder 2^e **

In de WEC gaat het om onderwijs aan dove kinderen of slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, visueel gehandicapte kinderen, lichamelijk gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen, zeer moeilijk lerende kinderen, zeer moeilijk opvoedbare kinderen, meervoudig gehandicapte kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

De WEC onderscheidt de volgende clusters:

Cluster 1: onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met deze handicap,

Cluster 2: onderwijs aan dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps,

Cluster 3: onderwijs aan langdurig zieke kinderen met een lichamelijke handicap, lichamelijk gehandicapte kinderen en zeer moeilijk lerende kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps en

Cluster 4: onderwijs aan langdurig zieke kinderen anders dan met een lichamelijke handicap, zeer moeilijk opvoedbare kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

Het onderwijs van cluster 1 en cluster 2 wordt gegeven in instellingen. Deze instellingen vallen ook onder het begrip 'school'.

*Onder 3^e **

In de WVO gaat het om scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (hierna: vwo), hoger algemeen vormend onderwijs (hierna: havo), voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (hierna: vmbo) en pro.

Leerwegondersteunend onderwijs is geen aparte schoolsoort, maar betreft extra ondersteuning aan leerlingen in het vmbo.

Toegankelijke school

Leerlingen kunnen op grond van hun lichamelijke of geestelijke toestand zijn aangewezen op een bepaalde school.

In de WPO is bepaald dat het samenwerkingsverband primair onderwijs beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs van cluster 3 en cluster 4 (artikel 18a, zesde lid, van de WPO). Het samenwerkingsverband laat zich daarbij adviseren door deskundigen.

De WVO kent een dergelijke bepaling: het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs (artikel 2.47, zevende lid, van de WVO). Ook hier geldt dat het samenwerkingsverband zich daarbij laat adviseren door deskundigen.

Voor instellingen voor cluster 1 en cluster 2 geldt een afwijkende procedure. In de WEC is bepaald dat de commissie van onderzoek beoordeelt of een leerling in aanmerking komt voor het onderwijs op de instelling óf op begeleiding vanuit de instelling, waarbij de leerling dan is ingeschreven op een andere school (artikel 41, tweede lid, van de WEC).

Vervoer

Het vervoer vindt plaats in aansluiting op het begin en einde van de schooldag, zoals aangegeven in de schoolgids van de school. Alleen wanneer de leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen, kan in een voorkomend geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden, lichamelijke problemen van tijdelijke aard of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd.

Met afwijkende roosters, zoals deze voorkomen in het voortgezet onderwijs, kan in beginsel geen rekening gehouden worden. De vervoerskosten zouden dan te hoog oplopen. Soms zijn, in overleg met leerlingen, ouders en de school, bepaalde vervoersarrangementen en -combinaties mogelijk, waarbij dan de leerlingen beurtelings een bepaalde tijd moeten wachten op het vervoer.

Vervoersvoorziening

De wet bepaalt dat gemeenten het vervoer zelf kunnen verzorgen, dan wel doen verzorgen. In de begripsbepaling 'vervoersvoorziening' is dit nader uitgewerkt.

Woning

Onder 'woning' wordt verstaan: de plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft. Hierbij is het niet relevant in welke gemeente de ouders en/of het kind staan ingeschreven.

Wanneer de leerling tijdelijk in een andere gemeente verblijft, bijvoorbeeld in verband met noodzakelijke opvang, dient een aanvraag voor een vervoersvoorziening bij die gemeente ingediend te worden. Vakantie van de ouders geldt overigens niet als reden voor noodzakelijke opvang van de leerling elders.

Het adres waar kinderen een bepaalde tijd vóór aanvang en/of na afloop van de schooldag worden opgevangen (de buitenschoolse opvang) valt in beginsel niet onder het begrip woning.

Artikel 2. Doelstelling

Het doel van het leerlingenvervoer is om een financiële ondersteuning te verstrekken ten behoeve van passend vervoer van de woning dan wel de opstapplaats naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school aan de ouders van kinderen wie of van wie de school verder dan de, door de gemeente bepaalde, afstandsgrens gelegen is, of voor wie het medisch niet mogelijk is om de school zelfstandig reizend te bereiken.

Paragraaf 2. Aanvraag van de vervoersvoorziening

Artikel 3. Aanvraagprocedure

Eerste lid

Indien ouders menen voor een vervoersvoorziening voor hun kind in aanmerking te komen, dienen zij een aanvraag in bij het college. De meerderjarige en handelingsbekwame leerling kan dit ook zelf doen. De aanvraag wordt gedaan in de gemeente waar de feitelijke en structurele verblijfplaats (woning) van de leerling is. Dit kan ook een vast logeerafres zijn, waar de leerling op vaste dagen verblijft. De gemeente stelt hiervoor een papieren of digitaal aanvraagformulier beschikbaar. Het is wenselijk om de aanvraag zo eenvoudig mogelijk te maken. Hierbij kan worden gedacht aan een voorgedrukt, dan wel deels ingevuld aanvraagformulier waarbij gebruik kan worden gemaakt van gegevens, die reeds bekend zijn bij de gemeente.

Tweede lid

Onder gegevens moet ook worden verstaan eventuele toevoeging van verklaringen (bewijsstukken), bijvoorbeeld een medische verklaring, werkgeversverklaring, verklaring van de rijksinspecteur van de belasting of een verklaring van overwegende bezwaren. Huisartsen zijn hiervan uitgezonderd, omdat de Landelijke Huisartsen Vereniging in haar richtlijn heeft opgenomen, dat huisartsen deze verklaringen niet mogen verstrekken. Het schaaft mogelijk de relatie met de patiënt en daar werken huisartsen liever niet aan mee. Een advies is wel op te vragen bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst. Bij twijfel zal de gemeente zelf een onafhankelijke deskundige moeten inschakelen.

Ouders zijn op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) verplicht deze gegevens te overleggen, als deze van belang zijn voor de beslissing op de aanvraag. De gegevens dienen juist en volledig ingevuld te zijn. Het college bepaalt of dat daadwerkelijk het geval is.

Als het aanvraagformulier aanvulling behoeft of gecorrigeerd dient te worden, stuurt het college het aanvraagformulier terug. Ouders worden dan in de gelegenheid gesteld om de verlangde gegevens binnen een door het college te bepalen termijn (bijvoorbeeld vier weken) aan te vullen of te verbeteren. Wordt hiervan geen gebruik gemaakt, dan dient het college de afweging te maken of de aanvraag in behandeling wordt genomen (artikel 4:5, eerste lid, van de Awb). Op grond van artikel 4:5, vierde lid, van de Awb dient in een voorkomend geval aan de aanvrager bekend te worden gemaakt dat de aanvraag niet in behandeling wordt genomen.

Uit jurisprudentie blijkt dat gemeenten zich bij een afwijzende beschikking niet louter kunnen beroepen op een onjuist dan wel onvolledig ingevuld aanvraagformulier, maar dat zij bij hun beoordeling mede moeten betrekken wat de kennelijke bedoeling van de aanvrager is, zoals die uit aanvragen van de voorafgaande jaren gebleken is (zie ABRvS 9 november 1989, nr. Ro3.89.5831/S6535).

Artikel 4:15 van de Awb bepaalt dat de beslistermijn wordt opgeschort tot de dag waarop de aanvraag met de ontbrekende gegevens is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. In artikel 3, vierde lid, is daarom bepaald dat het college binnen acht weken na ontvangst van alle benodigde gegevens een beslissing neemt.

Derde lid

Op de voor het verkrijgen van een vervoersvoorziening verstrekte gegevens is de Algemene verordening gegevensbescherming van toepassing. Dit houdt in, dat de verstrekte persoonsgegevens slechts mogen worden gebruikt voor het kunnen behandelen van een aanvraag en het organiseren van het vervoer en of de bekostiging.

Vierde lid

Artikel 4:13 van de Awb bepaalt dat een redelijke termijn waarbinnen een beschikking dient te worden gegeven in ieder geval is verstreken indien het college binnen acht weken geen beschikking heeft gegeven, of aan de aanvrager een bericht van verdaging heeft gezonden.

Voor de Verordening bekostiging leerlingenvervoer is gekozen voor de wettelijk toegestane beslistermijn van acht weken.

Vijfde lid

Het kan voorkomen dat de gestelde afwikkelingstermijn niet haalbaar is voor de gemeente. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer het gevraagde oordeel van deskundigen uitblijft, of indien er sprake is van een bijzondere situatie. In dergelijke gevallen kan het college de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen.

Uiterlijk een dag vóór het verstrijken van de tweede termijn dient een beschikking op de ingediende aanvraag door het college te zijn gegeven. Als blijkt dat ook de verdagingstermijn onvoldoende is, bijvoorbeeld als gevolg van het uitblijven van het advies van deskundigen, dient er toch een beschikking te worden afgegeven.

Een beschikking treedt niet in werking voordat deze bekend is gemaakt (artikel 3:44 van de Awb). De termijnen die in artikel 3 zijn opgenomen zijn inclusief de tijd die het college nodig heeft om een genomen beschikking aan de aanvragers bekend te maken.

Bezwaar en beroep

Er kan bezwaar gemaakt worden tegen een besluit van de gemeente, tegen het feit, dat de gemeente te laat beslist en tegen het verdagen van een besluit. Dit moet wel op tijd worden ingediend, namelijk binnen zes weken. De termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Als bovenstaande termijnen (acht weken en een eventuele verdaging van vier weken) overschreden worden, kunnen de aanvragers op basis van artikel 6:2 van de Awb daartegen bezwaar maken en beroep instellen. In dit geval is het bezwaar en beroep niet aan een termijn gebonden (artikel 6:12, eerste lid, van de Awb). Het bezwaar- of beroepschrift wordt niet-ontvankelijk verklaard indien het onredelijk laat is ingediend (artikel 6:12, derde lid, van de Awb).

Zesde lid

Een toegekende vervoersvoorziening kan bestaan uit een bekostiging aan de ouders, óf aanbidding van aangepast vervoer dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen, in de vorm van busvervoer of een taxi(busje).

In het geval van een bekostiging zal de ingangsdatum van deze bekostiging in principe samenvallen met de in het aanvraagformulier verzochte datum van ingang, maar niet zijn gelegen vóór de datum waarop de aanvraag door de gemeente werd ontvangen (onder a). Er vindt dus geen bekostiging met terugwerkende kracht plaats.

Wanneer de leerling aangepast vervoer krijgt aangeboden dat verzorgd wordt door de gemeente zal de datum van ingang zo veel mogelijk aansluiten bij de door de ouders verzochte datum. Deze ligt dan uiteraard niet vóór de datum waarop de aanvraag door de gemeente werd ontvangen.

Bovendien dient rekening te worden gehouden met het feit dat het inschakelen of contracteren van een vervoerder enige tijd kan kosten (onder b).

Datum van aanvraag voor het nieuwe schooljaar

In de verordening wordt geen datum genoemd waarvóór een aanvraag die het eerstvolgende schooljaar betreft moet zijn ingediend. Het vaststellen van een datum zou er toe kunnen leiden dat aanvragen die later worden ingediend als onrechtmatig worden beoordeeld door de accountant. Er kunnen echter gegronde redenen zijn voor het laat indienen van een aanvraag, bijvoorbeeld wanneer het nog niet vaststaat of een leerling op een bepaalde school wordt toegelaten. De gemeente kan bij de voorlichting de ouders uiteraard wijzen op het belang van het indienen van een aanvraag zodra bekend is welke school de leerling gaat bezoeken.

Artikel 4. Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag

Eerste tot en met vierde lid

Om ouders te informeren over het leerlingenvervoer is het aan te bevelen een gesprek met de aanvrager(s) te voeren, om:

- verwachtingen aangaande het leerlingenvervoer voor de eventuele komende jaren te managen;
- de aanvraag goed te kunnen beoordelen;
- te onderzoeken wat de vervoersmogelijkheden van de leerling zijn.

Indien dit mogelijk is, is het van meerwaarde om ook de leerling te betrekken bij het gesprek. Zo nodig kan ook een deskundige betrokken worden bij het gesprek. Dit kan iemand met medische kennis zijn, zoals een orthopedagoog, iemand van de school, het samenwerkingsverband of anderszins.

In het gesprek wordt onderzocht in welke mate en in welk tempo te verwachten is, dat een leerling zelfstandig(er) kan reizen en hoe ouders hierbij kunnen ondersteunen en/of welke faciliteiten de gemeente daarbij biedt of kan bieden.

Het is aan te raden om dit gesprek in ieder geval bij een eerste aanvraag te voeren. Wanneer de omstandigheden van de leerling wijzigen kan dat aanleiding zijn om een nieuw gesprek te voeren. Het spreekt voor zich, dat een schoolwissel en adreswijziging zo'n nieuwe omstandigheid is, maar ook het gegeven, dat de leerling ouder wordt en zich ontwikkelt kan gezien worden als een gewijzigde omstandigheid.

Indien de leerling niet de dichtstbijzijnde school bezoekt is dit eveneens onderwerp van gesprek. Wat is er gedaan om wél naar de school dichtbij de woning te gaan? En wat wordt er gedaan, ook door het samenwerkingsverband, om het onderwijs in de toekomst dichterbij te organiseren?

Zelfredzaamheid

Bij de beoordeling van een aanvraag leerlingenvervoer is het belangrijk te kijken naar wat een leerling kan en wil. De vergoedingsstructuur is zodanig opgebouwd, dat, binnen de gestelde criteria (beoordelingsfase), de meest zelfstandige en onafhankelijke manier van reizen door de leerling wordt vergoed. Ouders spelen hierin een belangrijke rol en een eigen verantwoordelijkheid. Het is aan hen om eventueel samen met hun sociale netwerk of met behulp van andere ouders hun kind zelf te (laten) vervoeren of te leren zelf naar school te reizen.

Veel leerlingen hebben door hun ontwikkelachterstand en/of gedragsproblemen extra begeleiding nodig op weg naar zelfstandigheid. Dit is een verantwoordelijkheid van de ouders, maar gemeenten kunnen hierbij ondersteunen door het inzetten van een leerproject, waarvan er verschillende worden aangeboden. Ook het bekostigen van het reizen met openbaar vervoer, bijvoorbeeld bij leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs, kan het voor gezinnen makkelijker maken om de weg naar zelfstandig reizen te vinden. Voor het voortgezet speciaal onderwijs is hiervoor de wettelijke plicht bij de invoering van de Wet passend onderwijs overigens weggefallen.

Uiteraard blijft het maatwerk om te beoordelen hoe een kind kan reizen. Daarin speelt niet alleen de

bepierking een rol, maar ook de leeftijd, de route en de behoeften van de leerling. Om het maatwerk te kunnen beoordelen is het van belang om kennis te hebben van de situatie van de leerling, de meest geschikte en haalbare vervoerswijze en de zelfredzaamheid van de leerling en het gezin.

Vijfde en zesde lid

Het college stelt, in overleg met de ouders en zo mogelijk met de leerling, een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan voor de leerling op. In dit plan wordt vastgelegd waar de leerling qua mobiliteit naartoe kan groeien en hoe dit begeleid moet worden. Het doel hiervan is om te beschrijven welke mogelijkheden er zijn om de leerling zelfstandiger te laten reizen, wat hiervoor nodig is, welke periode hiervoor gepland wordt, wat ouders hierin kunnen betekenen en waar de gemeente ondersteunt. Het onderwijs heeft ook tot doel om leerlingen zelfstandig te leren functioneren in de maatschappij. Onder meer voor dit doel wordt door de school een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor de leerling. Dit plan wordt betrokken bij het vervoersontwikkelingsplan en het is aan te raden met scholen frequent overleg te hebben over wat te verwachten valt in het leerlingenvervoer.

Het moment waarop de leerling de leeftijd van negen jaar bereikt, lijkt een goed moment om het eerste persoonlijke vervoersontwikkelingsplan samen met de ouders en de leerling te maken. Dit plan kijkt twee tot drie jaar vooruit, maar kan jaarlijks naar aanleiding van een nieuwe aanvraag geëvalueerd worden. De ontwikkeling van kinderen staat immers niet stil en maakt, dat een kind zich sneller kan ontwikkelen dan gedacht. Voor de leeftijd van negen jaar in dit artikel geldt geen peildatum, waardoor er spreiding van gesprekken is.

Wanneer ouders geen medewerking willen verlenen aan het opstellen van een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan voor de leerling kan het college overwegen om een onafhankelijk medisch advies in te winnen, waarmee de vervoersmogelijkheden van de leerling duidelijk worden.

Commissie voor de begeleiding

De WEC maakt verschil tussen een school (cluster 3 en cluster 4) en een instelling (cluster 1 en cluster 2). Zie ook artikel 1 het begrip 'school'.

De commissie voor de begeleiding wordt ingesteld op een school, niet zijnde een instelling, om:

- te adviseren over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief van een leerling en deze jaarlijks te evalueren;
- te adviseren over terug- of overplaatsing van een leerling naar het regulier basis-, speciaal basis- of het regulier voortgezet onderwijs en die scholen te adviseren over de benodigde begeleiding van de leerling.

Commissie van onderzoek

Deze commissie wordt ingesteld op een instelling (cluster 1 en cluster 2), niet zijnde een school, om:

- te beoordelen of een leerling in aanmerking komt voor het onderwijs op een instelling, dan wel voor begeleiding door de instelling op het regulier basis-, speciaal basis of het regulier voortgezet onderwijs en voor welke periode;
- te adviseren over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief van een leerling en deze jaarlijks te evalueren;
- te adviseren over terug- of overplaatsing van een leerling naar het regulier of voortgezet onderwijs en die scholen te adviseren over de benodigde begeleiding van de leerling.

In deze commissie heeft een vertegenwoordiger van de instelling, een psycholoog of pedagoog (gespecialiseerd in de jeugd- en kinderpsychologische richting, dan wel in de orthopedagogische richting), een maatschappelijk deskundige en een arts zitting.

Artikel 5. OOGO met het samenwerkingsverband

Eerste en tweede lid

In de Wet passend onderwijs is bepaald dat samenwerkingsverbanden over het ondersteuningsplan OOGO voeren met de gemeente(n). Immers, het beleid van samenwerkingsverbanden en dat van

gemeenten kan over en weer gevolgen hebben. Zo is de gemeente, behalve voor het leerlingenvervoer, ook verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid. Bovendien is de gemeente sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de zorg voor jeugd.

Het leerlingenvervoer is één van de thema's die bij het OOGO ter sprake komt. In het ondersteuningsplan wordt aangegeven op welke scholen extra ondersteuning wordt geboden en welke tussenvoorzieningen er worden gecreëerd. Hiervan is een helder overzicht nodig, waaruit duidelijk valt op te maken wat de gevolgen zijn voor het vervoer van leerlingen.

Gemeenten zijn bij het op overeenstemming gerichte overleg én bij de voorbereiding daarvan met de scholen in gesprek. De partijen zijn zodoende van elkaars inspanningen en beleid op de hoogte.

Advies van deskundigen

Het is voor een gemeente bij een aanvraag om een vergoeding leerlingenvervoer niet altijd duidelijk wat een kind met het oog op zelfstandig reizen kan. Het onderzoek daarnaar kan bepalend zijn voor het recht op een vergoeding en in andere gevallen bepalend zijn voor de vraag welke vervoerskostenvergoeding er wordt verstrekt. Daarmee is het een belangrijk onderdeel van de behandeling van een aanvraag. De mening van ouders en het advies van de school helpen niet altijd in voldoende mate. Een onafhankelijk onderzoek is soms noodzakelijk. De kosten hiervan komen voor rekening van de gemeente.

Adviezen kunnen worden gegeven door:

- een pedagogisch deskundige;
- de commissie voor de begeleiding, ingesteld door een of meer scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs van cluster 3 en cluster 4;
- de commissie van onderzoek, ingesteld door een of meer instellingen van cluster 1 en cluster 2;
- de ambulante begeleider van de leerling;
- de directeur van de school;
- het samenwerkingsverband;
- de jeugdgezondheidsdienst;
- de geneeskundige dienst;
- een sociaal-medische adviesdienst;
- een medicus gespecialiseerd in de betreffende handicap;
- een orthopedagoog;
- kinderpsycholoog, e.a.

Om een zo objectief mogelijk advies te verkrijgen is het van belang gerichte vragen te stellen en te verzoeken de antwoorden te motiveren.

De raad kan ook een commissie van advies instellen, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten. Een onafhankelijk advies is op deze wijze gegarandeerd. De kosten verbonden aan een dergelijke commissie worden uiteraard door de (samenwerkende) gemeenten gedragen. Wanneer advies nodig is over deelaspecten van het vervoer – bijvoorbeeld over de vraag of de route veilig is – kan dit worden ingewonnen bij deskundigen op het terrein van het desbetreffende deelaspect, bijvoorbeeld de (verkeers)politie.

In het OOGO wordt afgesproken door wie het college zich laat adviseren.

Derde lid

Naast het wettelijk verplichte OOGO, waar beleidsmatige afspraken worden gemaakt, spreekt het college met het samenwerkingsverband een periodiek uitvoerend overleg af. In dit overleg houden beiden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen in beleid en uitvoering (bijvoorbeeld

ontwikkelingen rondom (jonge kind)arrangementen en observaties). Dit overleg versterkt de onderlinge samenwerking.

Wanneer het samenwerkingsverband een leerling een schoolverwijzing geeft, waardoor de leerling ver moet reizen (bijvoorbeeld voor arrangementen of symbiose-onderwijs), wordt in dit overleg besproken, wat er op korte en lange termijn gedaan kan worden om het specifieke onderwijsaanbod dichter bij huis te organiseren. Slechts door het maken van afspraken hierover kan een gemeente besluiten het vervoer naar de (tijdelijke) ver weg gelegen school te vergoeden (zie artikel 8 lid 3).

Artikel 6. Algemene voorwaarden voor toekenning van de vervoersvoorziening

Eerste lid

Ook als het college het vervoer zelf verzorgt of laat verzorgen, kan het van ouders aan wie slechts een gedeeltelijke bekostiging van de vervoerskosten toekomt, verlangen een eigen bijdrage te betalen voor het vervoer van hun leerlingen (artikel 6, tweede lid).

De hoogte van deze eigen bijdrage, die slechts van toepassing is op ouders van leerlingen die scholen voor basisonderwijs of speciale scholen voor basisonderwijs bezoeken, is afhankelijk van het inkomen van de ouders en de afstand tussen de woning en de te bezoeken school (zie de artikelen 23 en 24). Indien de ouders weigeren de bijdrage te betalen of nalatig hierin zijn leidt dit tot het vervallen van de aanspraak op de bekostiging dan wel, indien gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld een taxi (busje), tot stopzetting van het vervoer.

Tweede lid

Vervoer dat een tijdelijk en/of incidenteel karakter heeft of dat onaangekondigd (structureel) buiten de reguliere schooltijden als opgenomen in de schoolgids gaat, wordt niet bekostigd.

Van tijdelijk is hier sprake als het vervoer niet langer dan 3 maanden aaneengesloten is.

Van incidenteel is hier sprake als het vervoer zo nu en dan, dus echt met tussenpozen, is.

Van onaangekondigd (structureel) buiten de reguliere schooltijden is hier sprake als het vervoer zonder aankondiging continue buiten de schooltijden als in de schoolgids opgenomen plaatsvindt.

Derde lid

In dit lid komt ook tot uitdrukking dat het drempelbedrag en de bijdrage afhankelijk van het inkomen nooit hoger kunnen zijn dan de werkelijke kosten van vervoer.

Vierde lid

De verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek blijft ingevolge de Leerplichtwet in alle gevallen bij de ouders liggen. In dit lid is deze verantwoordelijkheid nog eens expliciet vastgelegd. Deze verantwoordelijkheid kan door de ouders niet op- of overgedragen worden aan de gemeente. De wettelijke regeling, noch de gemeentelijke verordening beperkt deze verantwoordelijkheid van de ouders.

Vijfde lid

Het vijfde lid bepaalt dat een leerling die meerderjarig en handelingsbekwaam is zelf een aanvraag voor leerlingenvervoer kan indienen, in plaats van de ouders of verzorgers.

Zesde lid

Om enige beleidsruimte te creëren is in dit lid bepaald, dat het college bij de toekenning van de vervoersvoorziening tevens de termijn van de verstrekking vastlegt. In de beschikking dient deze termijn aangegeven te worden. Per geval wordt de termijn bepaald.

Vanuit het oogpunt van lastenverlichting voor de burger is het wenselijk dat het aantal aanvragen zo veel mogelijk wordt beperkt. In dat kader verdient het aanbeveling om als gemeente te bezien of het mogelijk is om voor een langere periode dan één schooljaar de vervoersvoorziening toe te kennen. Wanneer te verwachten valt dat er geen verandering zal optreden in de lichamelijk of geestelijke toestand van de leerling en deze dus aan de geldende criteria blijft voldoen, is het wenselijk te kiezen voor een periode van enkele jaren, of zelfs voor de hele schoolperiode.

Als er in de situatie van de leerling echter verandering valt te verwachten, bijvoorbeeld een verbetering in de lichamelijke of geestelijke toestand, dient te worden gekozen voor een verstrekking over een termijn van één schooljaar.

De eigen bijdrage moet jaarlijks worden vastgesteld. Hiervoor dient de aanvrager jaarlijks de inkomensgegevens te overleggen, ook al wordt de vervoersvoorziening voor een langere periode verstrekt.

Aanvragers dienen wijzigingen die van invloed zijn op de toegekende vervoersvoorziening direct door te geven aan het college. Het is raadzaam aanvragers nadrukkelijk te wijzen op het feit dat ten onrechte genoten bekostiging kan worden teruggevorderd, dan wel kan worden verrekend (zie ook artikel 7).

Tevens dient het college, wanneer er bekostiging plaatsvindt, de wijze en het tijdstip van uitbetaling te bepalen. Zo zal moeten worden bepaald of:

- de bekostiging per maand, kwartaal, of halfjaar geschiedt;
- de bekostiging in de vorm van een voorfinanciering of op declaratiebasis, dan wel via een vast termijnbedrag achteraf geschiedt.

Afhankelijk van de lokale gewoonte of de lokale wensen kan hieraan invulling worden gegeven.

Zevende lid

Aan de verstrekking van een vervoersvoorziening kan het college voorwaarden verbinden. Zo kan het college bepalen, dat, bijvoorbeeld in het kader van het streven naar zelfredzaamheid, in de winterperiode een vergoeding van de kosten van het aangepast vervoer wordt verstrekt, onder de voorwaarde dat in de andere maanden met de fiets of het openbaar vervoer wordt gereisd en dat hiervoor wordt geoefend en/of wordt deelgenomen aan een project met dit doel.

Achtste lid

De vervoersvoorziening heeft betrekking op het vervoer tussen de woning en de school. Een vergoeding van het vervoer naar een opvanglocatie, zorglocatie, buitenschoolse voorziening of andere instelling anders dan een school zijn uitgesloten voor een vergoeding. Het staat het college vrij om in beleidsregels hiervan, al dan niet onder voorwaarden, af te wijken.

Artikel 7. Herziening, opschorting, intrekking of terugvordering van de vervoersvoorziening

Eerste lid

Ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling zijn verplicht wijzigingen die van directe invloed zijn op de toegekende vervoersvoorziening zo snel mogelijk door te geven aan het college.

Van invloed op de vervoersvoorziening zijn onder andere:

- wijziging in het woonadres van de leerling, bijvoorbeeld door verhuizing;
- verandering van school (bijvoorbeeld van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs);
- wijziging van het adres van de school;
- wijziging van de schooltijden;
- verandering van de reistijd, bijvoorbeeld door een wijziging in het openbaar vervoer;
- wijziging in de gezinssituatie, in verband met het al dan niet kunnen begeleiden van leerlingen.

Tweede lid

Als de wijziging daartoe aanleiding geeft, trekt het college de verstrekte vervoersvoorziening in, en kent het college al dan niet opnieuw een vervoersvoorziening toe.

Van ouders van leerlingen die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoeken kan in bepaalde gevallen, afhankelijk van het inkomen, een bijdrage

worden gevraagd (zie de artikelen 23 en 24). Deze bijdrage kan worden verrekend met de eventuele bekostiging. Een wijziging in het inkomen van deze ouders heeft in principe geen invloed op de bekostiging van de vervoerskosten voor datzelfde jaar. Indien echter sprake is van een structurele daling in het inkomen van de ouders kan het college, vooruitlopend op een komend schooljaar, de bekostiging aanpassen.

Derde, vierde en zevende lid

Het college kan, zonder dat ouders of meerderjarige en handelingsbekwame leerling iets hebben doorgegeven, zelf wijzigingen constateren die van invloed kunnen zijn op de vervoersvoorziening. Daarbij kan blijken dat ten onrechte bekostiging is verstrekt. Het zevende lid biedt in dergelijke situaties een kapstok om de ten onrechte betaalde bekostiging terug te vorderen of in mindering te brengen bij eventueel nieuw te verstrekken bekostiging (zie ABRvS 25 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:165).

Vijfde lid

Een leerling aan wie een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer is verstrekt, kan het college de toegang tot dit vervoer tijdelijk of voor de rest van het schooljaar ontzeggen, indien bij herhaling is gebleken dat de leerling door agressief- of wangedrag of anderszins de orde in het voertuig verstoort of de veiligheid van het voertuig en inzittenden in gevaar brengt.

Het recht op een vervoersvoorziening is geen absoluut recht. Als de leerling zich onaanvaardbaar gedraagt, kan dit gedrag er uiteindelijk toe leiden dat de vervoersvoorziening beëindigd wordt. Onder onaanvaardbaar gedrag door de leerling of de ouder wordt verstaan het gedrag dat onder de gegeven omstandigheden in het maatschappelijk verkeer onacceptabel is. Gedacht kan worden aan beschadiging van het interieur van de taxi(-bus), mishandeling van medepassagiers, grove belediging of bedreiging van de chauffeur etc. Voordat daar echter consequenties aan worden verbonden dient nagegaan te worden of het gedrag verwijtbaar is. Bepaalde aandoeningen kunnen met zich meebrengen, dat dit niet het geval is. In dat geval zal beoordeeld moeten worden of een andere vervoersvoorziening uitkomst biedt, zoals inzet eigen vervoer.

Zesde lid

De verantwoordelijkheid voor het gedrag van de minderjarige leerling gedurende het verblijf van de leerling in het aangepast vervoer berust bij de ouders. Zij moeten de gelegenheid krijgen hun kind te begeleiden bij het vervoer. Wanneer het gedrag beïnvloedbaar is door de leerling te laten begeleiden, is er geen reden om de leerling individueel te vervoeren.

Paragraaf 3. Beoordelingsfase: beoordeling van de aanspraak op vervoersvoorziening

Het beoordelen van een aanvraag leerlingenvervoer valt uiteen in twee vragen. In eerste instantie zal beoordeeld moeten worden of er recht is op een vergoeding (paragraaf 3). In tweede instantie wordt onderzocht wat passend vervoer is voor de leerling (paragraaf 4).

In deze beoordelingsfase (paragraaf 3) wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de criteria die het college hanteert al dan niet recht te krijgen op een vergoeding leerlingenvervoer, ongeacht het type vervoersvoorziening.

Eerst nadat is vastgesteld dat aanspraak bestaat op een vervoersvoorziening volgt de onderzoeksfase (paragraaf 4), waarin de aard en omvang van de vervoersvoorziening die kan worden toegekend wordt beschreven.

Artikel 8. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school

Eerste lid

In de artikelen 4 van de WPO, de WEC en in artikel 8.29 WVO is bepaald dat de raad bij het vaststellen van de verordening de "op godsdienst of levensbeschouwing van ouders berustende keuze van een school dient te eerbiedigen". Tevens is in genoemde artikelen bepaald dat in de

verordening geen onderscheid wordt gemaakt tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Als toegankelijke school is dan aan te merken de school van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school. Daar komt een tweede criterium bij, namelijk de school van de soort waarop de leerling is aangewezen op grond van zijn lichamelijke of geestelijke toestand.

Als dichtstbijzijnde school kan worden aangemerkt de school die naar afstand het dichtstbij gelegen is, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende (meest) begaanbare, veilige weg.

Wanneer een leerling een school bezoekt die, met voorbijgaan van een vergelijkbare school van dezelfde gewenste richting, verder van de woning van de leerling is verwijderd, blijft de aanspraak in principe beperkt tot de kosten verbonden aan het vervoer naar en van de dichtst bij de woning gelegen school. Het college is echter niet verplicht in dat geval deze kosten te vergoeden. Het college kan besluiten om in het geheel geen bekostiging te verstrekken, als vervoer aanwezig is waarvan de kosten voor de gemeente gelijk blijven, ongeacht het feit of de leerling van dat vervoer gebruik maakt. Bijvoorbeeld in het geval de gemeente busjes laat rijden naar de dichtstbij gelegen school.

Indien de situatie zich zou voordoen dat vervoer naar een verder van de woning van de leerling gelegen school van dezelfde richting voor de gemeente goedkoper zou zijn (of niet meer kosten met zich brengt), kan het college aan de ouders vragen ermee in te stemmen dat de leerling naar die school wordt vervoerd. Voor een openbare school geldt hetzelfde.

Richting

Als erkende richtingen binnen het bijzonder onderwijs gelden het (rooms) katholiek onderwijs, protestants-christelijk onderwijs (gereformeerd, hervormd), onderwijs naar de leer van de Gereformeerde kerk (vrijgemaakt), reformatorisch onderwijs en het evangelisch onderwijs; voorts het joods onderwijs, (orthodox) islamitisch onderwijs en het hindoe onderwijs, en ten slotte het algemeen bijzonder of neutraal bijzonder onderwijs en het onderwijs op antroposofische grondslag (vrijescholen). Sinds 2004 zijn gereformeerd en hervormd opgegaan in de Protestantse Kerk Nederland (PKN).

Een bepaalde onderwijskundige methode wordt niet tot het begrip 'richting' gerekend. Hiermee worden onder andere bedoeld: Jenaplanscholen, Montessorischolen, Daltonscholen, Iederwijsscholen, etc.

Instellingen voor cluster 1 en cluster 2

Voor instellingen voor cluster 1 en cluster 2 geldt het volgende: De instelling of de reguliere school waar de leerling is aangemeld of staat ingeschreven vraagt de toelaatbaarheid tot een instelling aan bij de commissie van onderzoek. Deze commissie beoordeelt aan de hand van criteria of een leerling is aangewezen op onderwijs op de instelling of op begeleiding vanuit de instelling.

Als de leerling niet toelaatbaar is tot de instelling, kunnen ouders hun kind inschrijven bij een reguliere school of, als daar reden voor is, bij een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. De ouders kiezen zelf voor een school, maar kunnen daarbij advies krijgen van de commissie van onderzoek van de instelling. Bepaalt deze commissie dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft op een reguliere school, dan krijgt de leerling begeleiding vanuit de instelling.

De school is vol

Het spreekt voor zich dat op een voor de leerling geschikte school wel ruimte voor de leerling moet zijn en dat de leerling moet zijn/worden toegelaten. Een school die vol is, heeft geen zorgplicht voor de leerling.

Indien de dichtstbijzijnde school niet toegankelijk is voor een leerling omdat de school vol is, wordt een vervoersvoorziening toegekend naar de eerstvolgende dichtstbijzijnde, toegankelijke school. De aanspraak op vervoer naar deze verder weg gelegen school blijft bestaan, zolang er een wachtlijst is

voor de dichtstbijzijnde school.

Als de wachtlijst is opgelost en de leerling kan worden geplaatst op de dichtstbijzijnde school – de gemeente dient naar de duur van de wachtlijst te informeren – kan de vervoersvoorziening beperkt worden tot aan de dichtstbijzijnde school, aangezien deze weer toegankelijk is geworden. Dit ongeacht het feit of de leerling vanaf dat moment ook daadwerkelijk de dichtstbijzijnde school gaat bezoeken. Ouders zijn vrij om hun kind naar elke school van hun keus te laten gaan, maar in het kader van het leerlingenvervoer hoeft slechts een vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde, toegankelijke school te worden verstrekt.

Dislocaties en nevenvestigingen

Als een school die een leerling bezoekt meer dan één locatie heeft, rijst de vraag of slechts de hoofdvesting dan wel alle onderwijslocaties als school in de zin van de verordening moeten worden beschouwd. Aansluitend bij de regelgeving inzake de huisvesting en materiele instandhouding geldt dat de feitelijke locatie die door de leerling wordt bezocht kan worden aangemerkt als 'school'.

Tweede lid

Dit lid is een aanvulling op het eerste lid. Voor alle onderwijssoorten geldt de hoofdregel: een vervoersvoorziening wordt toegekend naar de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school. Volgens artikel 4, vijfde lid, van de WPO moet echter, wanneer het gaat om speciale scholen voor basisonderwijs, het vervoer naar de dichtstbijzijnde school in het samenwerkingsverband ook worden bekostigd. Dat hoeft niet persé de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs te zijn. Het is mogelijk dat er een school buiten het samenwerkingsverband, maar dichterbij de woning is gelegen.

Na invoering van het passend onderwijs beoordeelt het samenwerkingsverband of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband (artikel 18a, zesde lid, aanhef en onder c, van de WPO). Een 'toelaatbaarheidsverklaring' voor een speciale school voor basisonderwijs, afgegeven door het samenwerkingsverband aan een leerling, geldt alleen binnen dat samenwerkingsverband (artikel 40, achtste lid, van de WPO). Een ander samenwerkingsverband kan immers gekozen hebben voor een hoger of lager niveau van basisondersteuningsvoorzieningen, die op elke school aanwezig zijn.

In dit lid wordt gesproken van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is. Dit is op grond van artikel 8 lid 1 de dichtstbijzijnde toegankelijke basisschool. Daarnaast geldt, bij toepassing van het dit lid, aanhef en onderdeel b, ook hier het vereiste van schriftelijke instemming van de ouders.

Passend onderwijs

De zorgplicht van de school waar de leerling wordt aangemeld is een van de kernpunten van het passend onderwijs. Wanneer de school waar de leerling is aangemeld niet zelf in de benodigde onderwijsondersteuning kan voorzien, is het de verantwoordelijkheid van deze school om een andere school te vinden die wel een passende onderwijsplek kan bieden. Is het niet haalbaar om de leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, dan kan een aanbod op het (voortgezet) speciaal onderwijs worden gedaan.

Bij de beoordeling of een school zelf in de benodigde ondersteuning kan voorzien vormt het schoolondersteuningsprofiel het uitgangspunt. In dit profiel wordt aangegeven welke ondersteuning deze school kan bieden.

Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplan op waarin – onder meer – wordt aangegeven welk niveau van basisondersteuning voor elke school geldt, hoe de scholen met elkaar een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen hebben gecreëerd, op welke wijze verwijzing naar het (voortgezet) speciaal onderwijs plaatsvindt en hoe zij ouders informeren. Uit het ondersteuningsplan blijkt welke scholen bepaalde ondersteuning kunnen bieden.

Derde lid

Het contact met het samenwerkingsverband is essentieel. Samenwerkingsverbanden en gemeenten moeten van elkaar weten welke ontwikkelingen er zijn, hoe het verwijzingsbeleid is, hoe het beleid omtrent het leerlingenvervoer is en wat het onderwijsaanbod is binnen het samenwerkingsverband alsmede waar.

Binnen het leerlingenvervoer wordt een vergoeding verstrekt naar de (qua afstand) dichtstbijzijnde toegankelijke school, rekening houdend met de onderwijsbehoefte en de richting. In de praktijk komt het voor, dat dit niet de school is, waarnaar de leerling door het samenwerkingsverband wordt verwezen.

Artikel 8 beschrijft in een dergelijke situaties drie voorwaarden, waardoor het college tóch kan besluiten om een vergoeding te verstrekken naar de niet dichtstbijzijnde toegankelijke en door het samenwerkingsverband geadviseerde school. Aan deze voorwaarden kan alleen worden voldaan als een goede invulling wordt gegeven aan het overleg met het samenwerkingsverband (zie artikel 5).

- De noodzaak van het bezoeken van de niet dichtstbijzijnde toegankelijke school moet overtuigend worden aangetoond aan het college. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een onderbouwing door het samenwerkingsverband of door een intelligentie-onderzoek wanneer er onderwijs nodig is als gevolg van de hoogbegaafdheid van een leerling;
- Wanneer al dan niet door het samenwerkingsverband is vastgesteld, welke onderwijssoort een leerling nodig heeft op grond van de WPO, WEC of WVO, zal aan het college overtuigend moeten worden aangetoond, waarom dat onderwijs niet geboden kan worden op de dichterbij gelegen school. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een leerling, die onder een samenwerkingsverband valt waar arrangementen op reguliere basisscholen worden aangeboden, die het speciaal (basis) onderwijs vervangen. De leerling gaat dan naar een reguliere basisschool verder weg, omdat het arrangement, waarop hij onderwijskundig is aangewezen dichterbij aanwezig is;
- In aansluiting op het doel van de Wet passend onderwijs, namelijk: het onderwijs zo dicht mogelijk bij huis aanbieden, vindt er regelmatig overleg plaats tussen de gemeente en het samenwerkingsverband met als doel om het onderwijs dicht bij huis te organiseren (zie artikel 5).

Symbiose

Wanneer een leerling van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs gedurende ten minste 180 minuten per week onderwijs volgt op een basisschool, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, is er sprake van symbiose (artikel 24 van de WEC en Titel IV van het Onderwijskundig besluit WEC). Daarvoor moet wel een overeenkomst tussen de scholen gesloten zijn. De leerling volgt in dat geval onderwijs op twee verschillende locaties. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar de school waar een symbiose-overeenkomst mee gesloten is, voor zover deze reis voldoet aan de voorwaarden van de verordening. Het gaat dan om vervoer in aansluiting op het begin en einde van de schooldag.

Artikel 9. Afstandsgrens

Eerste lid

Artikel 4, achtste lid, van de WPO en artikel 4, zevende lid, van de WEC stellen dat de gemeentelijke regeling kan bepalen dat geen aanspraak op bekostiging bestaat op grond van de afstand. Artikel 4, zevende lid, van de WPO stelt een afstand van zes kilometer als bovengrens. Deze afstand is in de verordening als criterium aangehouden. De afstand moet per route, zowel voor de heen- als voor de terugweg, worden bepaald.

Een combinatie van afstandscriterium en leeftijdscriterium is op grond van de wet niet mogelijk (artikel 4, achtste en negende lid, van de WPO en artikel 4, zevende en achtste lid, van de WEC). Met andere woorden: een voor de hand liggend onderscheid in afstand tussen jongere en oudere

kinderen is niet toegestaan.

Tweede lid

Voor het voortgezet speciaal onderwijs (artikel 4, vierde lid, van de WEC) en het regulier voortgezet onderwijs (artikel 8.28 van de WVO 2020) geldt, dat slechts gehandicapte leerlingen recht hebben op een vervoersvoorziening. Leerlingen in het voortgezet onderwijs komen voor een vervoersvoorziening in aanmerking als zij wegens hun handicap structureel op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel vanwege hun handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken.

Derde lid

Om te kunnen beoordelen of een leerling door zijn handicap beperkt is om zelfstandig te reizen, is in een aantal gevallen onafhankelijk advies van deskundigen ter zake nodig. Het zal dan veelal gaan om de vraag of een leerling door zijn handicap in het geheel niet van openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken, of alleen onder begeleiding daarvan gebruik kan maken.

In samenspraak met het samenwerkingsverband wordt bepaald wie het college in dergelijke situaties als deskundige kan adviseren (zie artikel 5).

Zelfstandig reizen

De praktijk wijst uit, dat wanneer leerlingen geholpen worden om zelfstandig te leren reizen, de overstap er naar toe makkelijker wordt. In het kader van het stimuleren van het zelfstandig reizen, kan het college overwegen om leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (onder voorwaarden) wél in aanmerking te laten komen voor een vergoeding voor het openbaar vervoer.

Artikel 10. Aanwijzing opstapplaats

Eerste lid

Eén van de mogelijkheden om het vervoer efficiënter en daardoor goedkoper te organiseren, is het instellen van centrale opstapplaatsen, van waar de leerlingen met de taxi of bus worden vervoerd. Met een dergelijk systeem worden de leerlingen niet thuis voor de deur opgehaald, maar dienen zij zich, al dan niet onder begeleiding van de ouders, te begeven naar de door de gemeente aangewezen opstapplaats.

Tweede lid

In de uitspraak van 26 februari 1992 (nr. R03.89.0419/83-107) acht de ABRvS het redelijk dat de gemeente opstapplaatsen opstelt vanaf waar de leerling van het vervoer gebruik kan maken. De ABRvS vindt de reistijd, die niet meer dan dertig minuten bedraagt, alleszins redelijk. Hiermee is echter nog niet aangegeven wanneer de ABRvS de reistijd niet meer redelijk acht.

Wanneer gekozen wordt voor het aanwijzen van opstapplaatsen, dan is het van belang dat de gemeente daarbij let op de af te leggen afstand van huis naar de opstapplaats. Hierbij kan in ieder geval gedacht worden aan bestaande halteplaatsen binnen een loopafstand van dertig minuten, waar en beschutte halteplaats aanwezig is (mede in verband met de weersomstandigheden). Het feit alleen dat de halte aan een drukke verkeersweg ligt en dus niet veilig genoeg zou zijn voor een leerling, is niet voldoende om af te zien van het aanwijzen van opstapplaatsen. Van ouders mag in dergelijke gevallen verwacht worden, dat zij hun kind begeleiden tot ten minste het moment dat hun kind in het voertuig is gestapt (zie ABRvS 24 augustus 1992, nr. R03.90.1504/83-105).

Wanneer een verzoek om een tegemoetkoming van de vervoerskosten wordt ingediend, blijft de afstand tussen de woning en de school relevant; het instellen van opstapplaatsen verandert daar niets aan. Dit betekent dat ouders die op bijvoorbeeld negen kilometer van de school wonen terwijl de gemeente op zes kilometer afstand een opstapplaats heeft ingesteld, recht hebben op bekostiging van het vervoer (en eventueel begeleiding) over de resterende drie kilometer. Ook blijft het berekenen van de reistijd zoals dat nu geldt onverkort intact. Met andere woorden: de tijdsduur

die gemoeid is met het bereiken van de opstapplaats telt mee als reistijd als bedoeld in artikel 19 onder a.

Derde lid

Wanneer het voor ouders onmogelijk is om de leerling naar de opstapplaats te begeleiden, dan wijst het college geen opstapplaats aan. Om te bepalen hoe ouders dit dienen aan te tonen zie artikel 19 onder c.

Vierde lid

Wanneer het vervoer niet goedkoper, maar zelfs duurder wordt, door het organiseren van opstapplaatsen, wijst het college geen opstapplaatsen aan. Het behaalt dan niet de efficiency, die het beoogt.

Artikel 11. Peildatum leeftijd leerling

In artikel 18 is het leeftijds criterium in het basisonderwijs als een van de – wettelijk toegestane – volumebeperkende middelen opgenomen om al dan niet in aanmerking te komen voor vervoer onder begeleiding. Dan verdient het aanbeveling een peildatum van de leeftijd van de leerling te kiezen. Om administratieve lasten te beperken is een peildatum gewenst die geldt voor het gehele schooljaar. Aangezien 1 augustus de wettelijke start is van het schooljaar, is deze datum als peildatum gekozen.

De bepaling houdt in dat indien de leerling op 1 augustus van een bepaald schooljaar acht jaar is, hij in het kader van de verordening het gehele schooljaar als acht jaar wordt aangemerkt, ook al wordt de leerling halverwege het schooljaar negen jaar. Er hoeft dan ook maar één beschikking voor het gehele schooljaar te worden afgegeven.

Het recht op leerlingenvervoer staat overigens in geen relatie tot een bepaalde leeftijdsgrens. Toelating en inschrijving bij een school volstaat.

Artikel 12. Andere vergoedingen

Als kan worden aangetoond dat een aanvrager van leerlingenvervoer via een andere weg (bijvoorbeeld via de werkgever) vergoeding ontvangt voor de kosten van het vervoer naar school, mag de gemeente die vergoeding aftrekken van de bekostiging die de aanvrager zou hebben gekregen op basis van de verordening leerlingenvervoer. Ook is het mogelijk deze vergoeding als bijdrage in rekening te brengen, wanneer het om aangepast vervoer gaat dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen.

Het bovenstaande geldt echter niet voor vergoedingen die – op aanvraag – aan ouders van schoolgaande kinderen in het voortgezet onderwijs worden verstrekt op basis van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. Deze vergoeding is opgebouwd uit verschillende componenten, zoals lesgeld, en is zeker niet uitsluitend bestemd voor reiskosten. Daarom wordt deze vergoeding niet verrekend met de vervoersvoorziening.

Artikel 13. Schooltijden en wachttijden

Eerste lid

Het vervoer vindt plaats in aansluiting op het begin en einde van de schooldag, zoals aangegeven in de schoolgids van de school. Alleen wanneer de leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen, kan er in een voorkomend geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden, lichamelijke problemen van tijdelijke aard of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd. De ouders dienen hun verzoek om een vervoersvoorziening op deze afwijkende tijden te onderbouwen door:

- een verklaring van de leerplichtambtenaar, waaruit een leerplichtakkoord blijkt;
- een opbouwschema om te komen tot een volledig schoolprogramma/onderwijstijd;

- een verklaring van de (directie van de) school waaruit de medische noodzaak blijkt; of
- een verklaring van een deskundige (bijvoorbeeld een arts, psycholoog of orthopedagoog) al dan niet door het college ingewonnen, waaruit de medische onmogelijkheid blijkt om de volledige schooltijden te volgen.

In alle andere situaties zijn ouders zelf verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind.

Vervoer dat nodig is in verband met een activiteit van de school (sportdag, excursie, sinterklaas- of andersoortige feestdagviering) vallen buiten het leerlingenvervoer.

Tweede en derde lid

In het voortgezet speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs kan het voorkomen, dat er binnen de vaste schooltijden gewerkt wordt met lesroosters. Ook in dat geval vindt het vervoer in principe plaats op het begin en het einde van de schooldag volgens de schoolgids. Het college kan, ingeval van aangepast vervoer, echter overwegen om dan een wachttijd te hanteren, waarbij leerlingen op elkaar wachten, dan wel eerder op school zijn. Hierdoor kan het vervoer toch gecombineerd worden.

De gemeente zal indien mogelijk proberen de leerlingen met afwijkende schooltijden van één of meerdere scholen gezamenlijk te vervoeren, wanneer de begin- en/of eindtijden nagenoeg hetzelfde zijn (zie artikel 1 het begrip 'reistijd').

Het vervoer op afwijkende tijden kan leiden tot individueel aangepast vervoer buiten schooltijden en dat brengt extra vervoerskosten met zich mee. Gemeenten zijn hier in principe niet toe verplicht, tenzij de leerling een gedeeltelijke vrijstelling van de leerplicht heeft.

Artikel 14. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente

Een aanvraag wordt gedaan in de gemeente waar de leerling feitelijk en structureel verblijft. Dit hoeft niet de gemeente te zijn waar de leerling is ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Als de leerling tijdelijk in een andere gemeente verblijft, bijvoorbeeld in verband met noodzakelijke opvang, is het de vraag of het redelijk is, dat deze gemeente de vervoerskosten moet dragen. Immers: bij gemeente A moeten de vervoersvoorziening (tijdelijk) worden stop gezet, bij gemeente B moet een vervoersvoorziening worden aangevraagd en een aantal weken later dienen zij het omgekeerde te doen. Het incidentele karakter van dit verblijf en het vervoer zorgt voor een omslachtige belasting voor zowel de ouders als de tijdelijke gemeente. Bovendien bevat de definitie 'woning' een structureel karakter.

In voorkomend geval kan als volgt worden gehandeld.

Als de leerling door een crisissituatie gedurende een korte periode in een andere gemeente verblijft, zijn eigen school blijft bezoeken en van gemeentewege al een vergoeding leerlingenvervoer kreeg naar deze school, dan wordt dit verblijf voor de duur van maximaal zes weken aangemerkt als verblijf in de oorspronkelijke gemeente. De oorspronkelijke gemeente neemt dan de kosten voor vervoer voor de duur van maximaal zes weken voor haar rekening.

Wanneer de oorspronkelijke gemeente niet akkoord gaat met vergoeding van de kosten voor de eerste zes weken of als het verblijf een langere periode in beslag neemt, wordt door de oorspronkelijke gemeente geen vergoeding meer verstrekt. Er kan dan een vervoersvoorziening worden aangevraagd bij de gemeente waar de leerling gedurende die periode feitelijk woont. Dit verzoek wordt dan beoordeeld op basis van de eigen verordening van die gemeente.

Aangezien er in een dergelijke situatie over het algemeen geen sprake is van de dichtstbijzijnde toegankelijke school, bestaat er vaak geen recht op een vergoeding. In een dergelijke situatie dienen de desbetreffende gemeenten in onderling overleg te treden om de situatie voor de leerling zo goed mogelijk op te lossen. De kosten voor een dergelijke oplossing zouden gedragen kunnen worden door de oorspronkelijke gemeente (op basis van de hardheidsclausule of de Jeugdwet), waarbij de gemeente van de verblijfplaats van de leerling wel het vervoer organiseert. Wanneer door de rechter wordt bepaald dat de leerling definitief wordt geplaatst op het opvangadres, eindigt de tussen de

gemeenten gemaakte afspraak en neemt de gemeente, waar de leerling nu definitief verblijft, een besluit.

Vakantie van de ouders geldt overigens niet als reden voor noodzakelijke opvang van de leerling elders.

Artikel 15. Vervoersvoorziening naar stageadres

Eerste en tweede lid

Een stage kan deel uitmaken van het onderwijsprogramma van scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. In het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs is voor leerlingen vanaf 14 jaar minstens één stage op ten hoogste vier dagen per week zelfs verplicht (artikel 17, eerste lid, van de WEC).

Wanneer de stage is opgenomen in de schoolgids van de school is het stageadres aan te merken als 'school'. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar het stageadres.

Voor stagevervoer moet een aparte aanvraag worden ingediend.

Derde tot en met vijfde lid

Het college kan daarbij vragen om een stageovereenkomst. Aangezien stage in feite een verlenging van de schoolactiviteit is, komen de dagen en tijden, waarvoor de vervoersvoorziening wordt verstrekt overeen met de reguliere schooltijden.

Naar analogie van 'dichtstbijzijnde toegankelijke school' wordt slechts een vervoersvoorziening verstrekt naar de dichtstbijzijnde toegankelijke stage en naar één stage-locatie. Om de vervoerskosten voor de gemeente te kunnen beheersen, is in artikel 15 bepaald, dat de stage op de route van de woning naar de school moet zijn gelegen, tenzij dit voor de leerling onmogelijk blijkt. Hiervoor kan het college een maximale afstand van de woning of de school bepalen.

De gemeente kan tijdens het overleg scholen er op attenderen dat stageplaatsing financiële gevolgen kan hebben voor gemeenten. Scholen kunnen dit aspect dan mee laten wegen door een stageplek te zoeken zo dicht mogelijk bij huis, of op de route van het leerlingenvervoer.

Stage is een opstap naar deelname in het maatschappelijk verkeer. Bij het onderzoek naar wat passend vervoer is voor de leerling kan voor de stage een andere vervoersvoorziening worden verstrekt, dan naar de school van de leerling. Het doel blijft om zo zelfstandig mogelijk te reizen

Paragraaf 4. Verstrekking aard en omvang van de vervoersvoorziening (onderzoeksfase)

De onderzoeksfase(paragraaf 4) komt aan de orde als de beoordeling ter bepaling of er recht is op een vergoeding vastgesteld is (beoordelingsfase in paragraaf 3). In de onderzoeksfase wordt onderzocht welke goedkoopste passende vervoersvoorziening wordt bekostigd. Bij dit onderzoek staan de mogelijkheden en behoeften van de leerling en de zelfredzaamheid van het gezin om zo zelfstandig mogelijk te reizen centraal alsmede de vervoersontwikkeling van de leerling. De onderzoeksfase treedt pas in werking als uit de beoordelingsfase een positief besluit volgt.

Artikel 16. Verstrekking van de vervoersvoorziening

Eerste lid

Bij het onderzoek naar wat passend vervoer is voor een leerling wordt uitgegaan van hoe de leerling zo zelfstandig mogelijk van en naar zijn school kan reizen. Wanneer een leerling nog niet zelfstandig kan reizen is, vanaf de leeftijd van 9 jaar, in het persoonlijk vervoersontwikkelingsplan voor de leerling beschreven welke mogelijkheden er zijn om de leerling zelfstandiger te laten reizen, wat hiervoor nodig is, welke periode hiervoor gepland is, wat ouders hierin kunnen betekenen en waar

de gemeente ondersteunt. Dit vervoersontwikkelingsplan wordt betrokken bij het onderzoek naar de reismogelijkheden.

Bij dit onderzoek kan ook het advies van deskundigen van belang zijn. In samenspraak met het samenwerkingsverband wordt bepaald wie het college in dergelijke situaties als deskundige kan adviseren (zie artikel 5).

Tweede lid

Uit het onderzoek naar de zelfstandigste manier van reizen van de leerling kan naar voren komen, dat de leerling niet in staat is alleen met de fiets of het openbaar vervoer te reizen. Dit kan te maken hebben met de leeftijd van de leerling en/of de beperkingen, die de handicap van de leerling met zich mee brengt. In dat geval worden ook de vervoerskosten van de begeleider vergoed voor zover de begeleider met de leerling meereist.

Soms is begeleiding in het aangepast vervoer noodzakelijk, bijvoorbeeld wanneer een leerling verzorging nodig heeft, of in het geval een leerling bepaald ongewenst gedrag vertoont. In dit geval worden eveneens alleen de kosten van het vervoer die aan deze begeleiding verbonden zijn vergoed. Ook kan de gemeente een plaats beschikbaar stellen in het aangepast vervoer. Salariskosten worden niet vergoed. Voor medische begeleiding tijdens het vervoer is de gemeente niet verantwoordelijk.

Artikel 17. Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer en vervoer per (brom/snor)fiets

Eerste lid

Deze vergoeding kan worden verstrekt voor de leerling die een basisschool of school voor speciaal basisonderwijs (artikel 4 van de WPO) of een school voor speciaal onderwijs (artikel 4 van de WEC) bezoekt.

De wet kent in artikel 4 van de WEC en artikel 4 van de WVO niet de mogelijkheid om het zelfstandig reizen van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs te vergoeden. Een gemeente kan hier uiteraard, bijvoorbeeld ter stimulans om zelfstandig te gaan reizen, in haar eigen verordening ruimer mee om gaan.

De gemeente bekostigt de goedkoopst mogelijke wijze van openbaar vervoer. Het gaat hierbij om de kosten die met de OV-chipkaart (of eventueel een andere, binnen de gemeente of regio geldende betaalmogelijkheid) worden gemaakt, rekening houdend met kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat een fietsvergoeding kan worden verstrekt. Het college dient dan van oordeel te zijn dat de leerling, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per fiets. Hierbij worden dan factoren als leeftijd, eventuele handicap, de veiligheid van de route en de afstand in overweging genomen. Het is mogelijk een fietsvergoeding voor de zomermaanden te verstrekken en een andere vervoersvoorziening voor de overige maanden toe te kennen.]

Derde lid

De kilometervergoeding voor de (brom/snor)fiets is gelijk aan € 0,11 per kilometer uitgaande van maximaal 200 schooldagen per schooljaar. Deze vergoeding is gebaseerd op de VNG basisnormbedragen voor leerlingenvervoer in het schooljaar 2024-2025.

Artikel 18. Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer of vervoer per (brom/snor)fiets ten behoeve van een begeleider

Eerste lid

In een aantal gevallen zal blijken dat het voor een leerling niet mogelijk is zelfstandig met het openbaar vervoer of de fiets te reizen.

Leerling is jonger dan negen jaar

In artikel 18 is bepaald dat ouders van leerlingen van het primair onderwijs en speciaal onderwijs in aanmerking komen voor bekostiging van de vervoerskosten, als de afstand van de woning naar de school meer dan zes kilometer is. Als daarbij de leerling jonger dan negen jaar is, en de ouders op een voor het college bevredigende wijze kunnen aantonen dat het kind niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik te maken, komen de ouders in aanmerking voor de bekostiging van de vervoerskosten voor een begeleider. Hierbij kan men denken aan de volgende situaties:

- de leerling moet één of meerdere malen overstappen;
- de route van het uitstappunt van de bus naar de school kent gevaarlijke punten;
- het is voor de leerling door zijn handicap niet veilig om alleen naar school te fietsen.

In dit verband is artikel 11 van belang. Indien de leerling op 1 augustus van het schooljaar acht jaar is, geldt voor het hele schooljaar dat de leerling als acht jaar wordt aangemerkt, ook al wordt de leerling in de loop van het schooljaar negen jaar. De grens van negen jaar is gebaseerd op onderzoek (2001). Over het algemeen, zo bleek, kan een kind van negen jaar zonder begeleiding alleen met de fiets over straat.

Structurele handicap

Ouders van leerlingen die door hun structurele handicap niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen, komen in aanmerking voor bekostiging van de vervoerskosten voor de leerling én een begeleider, ongeacht de afstand van de woning naar de school.

Het gaat om de vraag of de leerling, door zijn handicap, al dan niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken. Zo zijn er situaties denkbaar waarbij een leerling met een bepaalde structurele handicap wel degelijk zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen. Een gewenningsperiode zal dan meestal noodzakelijk zijn, waarbij de leerling de gelegenheid krijgt de weg te leren kennen, om leert gaan met de OV-chipkaart en dergelijke.

Bij de aanvraag dienen ouders verklaringen van deskundigen te overleggen. Het college kan ook advies van onafhankelijke deskundigen inwinnen (zie artikel 5).

Wanneer er sprake is van een tijdelijke handicap (bijvoorbeeld een gebroken been) valt het vervoer van de leerling onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Echter, wanneer de leerling een groot gedeelte van het schooljaar in verband met – bijvoorbeeld – herstel van een operatie en/of revalidatie niet of niet zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen, kunnen ouders een aanvraag voor een vervoersvoorziening indienen. Als criterium kan een termijn van langer dan drie maanden worden aangehouden. Toen de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten nog van kracht was werd ook een termijn van drie maanden aangehouden vóórdat er sprake kon zijn van een vervoersvergoeding.

Begeleiding

Begeleiding in het vervoer is primair een taak van de ouders. Als zij niet in staat zijn hun kind te begeleiden, dienen zij zelf voor een oplossing te zorgen. Zo kan ook een familielid, een kennis, een oppas, een van de burens, een ouder van een andere leerling of een klassen assistent de leerling begeleiden. Met de begeleiding van een jongere leerling door een oudere leerling moet uiteraard heel omzichtig worden omgegaan. Een en ander hangt af van factoren als leeftijd, verkeerssituaties en dergelijke.

Wie de leerling ook begeleidt, de bekostiging vindt plaats aan de ouders van de leerling voor het deel van de reis, dat de leerling begeleidt wordt. Als een begeleider meer dan een leerling tegelijk begeleidt, wordt de begeleider slechts één maal bekostigd. Dit sluit aan bij de systematiek, dat in het aangepast vervoer ook alleen het deel van de reis betaald wordt, dat de leerling meereist.

Tweede lid

Voor de toelichting over de fietskilometervergoeding zie artikel 17, derde lid.

Artikel 19. Vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer

Eerste lid

Een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer dient in principe slechts in uitzonderingsgevallen te worden versterkt. Deze uitzonderingen zijn in artikel 19 vastgelegd.

Onderdeel a

Bij een reisduur tot anderhalf uur met het openbaar vervoer komt de vrijheid van de ouders om voor een bepaalde school te kiezen niet in de knel. Er kan aangepast vervoer worden aangeboden, wanneer de reistijd met aangepast vervoer, de reistijd ten opzichte van het openbaar vervoer met 50% of meer kan worden teruggebracht. Van belang is dat via individuele meting die conclusie kan worden getrokken. Overigens is het niet zo, dat de ouders in voorkomend geval van het college kunnen eisen dat de totale reistijd ook daadwerkelijk tot 50% of minder wordt teruggebracht. Het aangepast vervoer wordt veelal in combinatie van een aantal leerlingen georganiseerd. De reistijd is dan meestal langer, dan gemeten op individuele basis. Van belang is hier de omschrijving van het begrip 'reistijd' (zie artikel 1).

De praktijk leert dat leerlingen, ongeacht de manier waarop zij de afstand naar school overbruggen, zo'n tien minuten vóór de aanvang van de lessen op het schoolplein aankomen. Het ligt voor de hand deze tijd uit te sluiten van de reistijd. De eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer aan het einde van de schooldag wordt wel meegerekend. Wanneer een leerling met aangepast vervoer wordt vervoerd, is er tijd nodig de school te verlaten en in de taxi(bus) te stappen. Het is in dit geval dan ook redelijk enige tijd (tien minuten) op te tellen bij de berekende duur van de rit (zie ABRvS 5 oktober 1990, nr. Ro3.90.6236/86538).

Het kan voorkomen dat voor de heenreis (woning-school) de reistijd van anderhalf uur met het openbaar vervoer overschreden wordt, terwijl dit voor de terugreis niet het geval is (of vice versa). In een dergelijk geval wordt er voor de heenreis aangepast vervoer toegekend, en voor de terugreis bekostiging op basis van openbaar vervoer.

Overigens kunnen ouders, als zij op basis van het criterium reistijd aanspraak op aangepast vervoer maken, niet van het college eisen dat de totale reistijd ook daadwerkelijk tot 50% of minder wordt teruggebracht.

Onderdeel b

Soms ontbreekt openbaar vervoer geheel of rijdt zo weinig frequent dat leerlingen daar geen gebruik van kunnen maken voor het vervoer van de woning naar de school of terug. In dat geval kan het college allereerst het volgende overwegen:

- de vervoersonderneming verzoeken om wijzigingen aan te brengen in de dienstregeling, zodat het openbaar vervoer bruikbaar wordt voor het reizen naar de school en terug;
- het bevoegd gezag van de school verzoeken de schooltijden (beter) af te stemmen op de dienstregeling van het openbaar vervoer.

Overigens biedt artikel 19 aanhef en onderdeel b het college de mogelijkheid om te beoordelen of de leerling in staat mag worden geacht met de fiets naar school te gaan (zie artikel 17).

Onderdeel c

De ouders dienen op een voor de gemeente bevredigende wijze aan te tonen dat het hun onmogelijk is hun kind in het openbaar vervoer te begeleiden, of dat deze begeleiding tot ernstige benadeling van het gezin zou leiden. Van ouders wordt ook verwacht dat zij allereerst zelf een oplossing zoeken voor het (laten) begeleiden van hun kinderen, wanneer dit nodig is (zie artikel 18).

In de toelichting op het amendement van de Kamerleden Dijkgraaf en Ferrier van 5 maart 2012, dat tot een wetswijziging heeft geleid, staat een en ander als volgt omschreven: "De inzet die van

ouders wordt gevraagd moet redelijk zijn. Van ouders mag uiteraard een bepaalde mate van inzet verwacht worden, maar die inzet mag niet zover gaan dat de mogelijkheid van leerlingenvervoer illusoir wordt.”

Met de term ‘leerlingenvervoer’ zal overigens ‘aangepast vervoer’ bedoeld zijn.

Per ouder(paar) en per aanvraag zal het college moeten beoordelen of de gevraagde inzet redelijk is.

Onderdeel d

Als de leerling door zijn structurele handicap niet in staat is, zelfs niet onder begeleiding, van het openbaar vervoer gebruik te maken, verstrekt het college een voorziening in de vorm van aangepast vervoer.

Artikel 20. Bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer

Artikel 20 geeft regels voor de bekostiging van het eigen vervoer. Hiervan is sprake wanneer ouders de leerling(en) zelf naar school vervoeren of laten vervoeren met een eigen vervoermiddel (auto, scooter etc.), of wanneer een leerling gebruikmaakt van de (brom/snor)fiets.

Eerste lid

Als ouders de leerling zelf wensen te (laten) vervoeren, is toestemming van het college noodzakelijk. Een belangrijke maatstaf voor toestemming kan zijn dat de bekostiging van het vervoer door de ouders voor de gemeente goedkoper is. Daarvan is in ieder geval geen sprake als de leerling in aanmerking komt voor een voorziening in de vorm van aangepast vervoer, en er is plaats in een busje dat toch al rijdt.

Het college kan ouders ook vragen of zij bereid zijn de leerlingen naar school te vervoeren.

Tweede lid

De bekostiging van het eigen vervoer is gerelateerd aan de voorziening waar de ouders in principe op basis van de bepalingen in de verordening voor in aanmerking komen:

Onderdeel a

Als ouders aanspraak maken op bekostiging op basis van de kosten van de (brom/snor)fiets en zij de leerling, met toestemming van of op verzoek van het college, zelf vervoeren, dan keert het college bekostiging uit op basis van de kosten van het vervoer per (brom/snor)fiets.

Ingeval zij in aanmerking zouden komen voor een vergoeding van het fietsvervoer met begeleiding, wordt slechts de vergoeding voor alleen de leerling verstrekt. Het verstrekken van een vergoeding voor een begeleider heeft slechts zin als er daadwerkelijk meegereisd wordt. Dat kan er immers toe leiden, dat de leerling van de begeleider leert en na enige tijd zelfstandig kan reizen. Het uitbetalen van de fietsvergoeding voor een begeleider, indien met het eigen vervoer wordt gereisd, draagt niet bij aan het mogelijke resultaat, dat de leerling op termijn eventueel zelfstandig naar school kan fietsen.

Voor de toelichting over de fietskilometervergoeding zie artikel 17, derde lid.

Onderdeel b

Als ouders aanspraak maken op bekostiging op basis van de kosten van openbaar vervoer en zij de leerling, met toestemming van op of verzoek van het college, zelf vervoeren, dan keert het college bekostiging uit op basis van de kosten van het openbaar vervoer. Het college gaat na wat voor de te overbruggen afstand betaald zou moeten worden, wanneer de leerling gebruik zou maken van het openbaar vervoer. Hierbij wordt het meest goedkope tarief als uitgangspunt genomen. Ingeval ouders kiezen voor het eigen vervoer, terwijl ze in principe in aanmerking zouden komen voor een vergoeding van het openbaar vervoer met begeleiding, wordt slechts de vergoeding voor alleen de leerling verstrekt. Het verstrekken van een vergoeding voor een begeleider in het openbaar vervoer heeft slechts zin als er daadwerkelijk meegereisd wordt in het openbaar vervoer. Dat kan er immers

toe leiden, dat de leerling van de begeleider leert en na enige tijd zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen. Het uitbetalen van de openbaar vervoer kosten voor een begeleider, indien met het eigen vervoer wordt gereisd, draagt niet bij aan het mogelijke resultaat, dat de leerling op termijn eventueel zelfstandig met het openbaar vervoer zal reizen.

Onderdeel c

Als ouders in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer en zij met toestemming van op of verzoek van het college de leerling zelf vervoeren, wordt een vergoeding per kilometer verstrekt. De hoogte van deze kilometervergoeding was voorheen afgeleid van de Reisregeling binnenland. Deze regeling is op 1 januari 2020 beëindigd. Dit werd verstrekt over de kilometers, die de leerling reist ('s morgens enkele reis en 's middags enkele reis). Met het verdwijnen van de Reisregeling Binnenland is het reëel om voor de kilometervergoeding aan te sluiten bij de algemeen gebruikelijke belastingvrije kilometervergoeding (peil 01-01-2024: € 0,23) gerekend over de kortste afstand tussen de woning en de school. Voor gemeenten, zoals in onze regio, die voor aangepast vervoer een vergoeding verstrekken op basis van beladen kilometers is de vergoeding dan twee keer de belastingvrije kilometervergoeding. Geen vergoeding wordt verstrekt wanneer de leerling ook tussen de middag wordt vervoerd.

Derde lid

Het derde lid bepaalt dat ouders aanspraak maken op bekostiging op basis van een kilometervergoeding als zij – na toestemming van het college – meer dan één leerling tegelijk vervoeren. Dit geldt ook wanneer ouders in principe slechts aanspraak maken op bekostiging op basis van de kosten van openbaar vervoer. De kilometervergoeding geldt voor de auto, en wordt niet per leerling verstrekt.

Vierde lid

Wanneer ouders toestemming vragen meerdere kinderen met een eigen busje te vervoeren, kan het college bij wijze van uitzondering op grond van artikel 26 (de zogenaamde hardheidsclausule) een andere bekostiging vaststellen. Dit vervoer kan goedkoper zijn dan aangepast vervoer per leerling.

Artikel 21. Bekostiging andere passende vervoersvoorziening

Het kan voorkomen, dat een leerling of een ouder op een andere manier kan of wenst te reizen, dan de reeds beschreven vervoerswijzen, als hij daarvoor een geschikt vervoermiddel heeft. Artikel 21 maakt het mogelijk dit maatwerk toe te passen en de vergoeding zodoende te laten aansluiten bij de vermogens van de leerling en/of de ouder. Het kan er tevens toe bijdragen, dat het zelfstandig reizen wordt gestimuleerd.

Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een handbike, elektrische fiets, bakfiets. Het college kan besluiten ouders hierin tegemoet te komen, mits de kosten van dit vervoermiddel niet uitstijgen boven de kosten van het openbaar vervoer naar de school.

Artikel 22. Vervoersvoorziening voor weekeinde en vakantie

Eerste tot en met derde lid

Artikel 4, zesde lid, van de WEC geeft aan in de verordening bepalingen op te nemen voor het weekeinde- en vakantievervoer. In artikel 22 wordt hier invulling aan gegeven.

Artikel 22 bevat twee belangrijke componenten:

1. Een vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie wordt alleen verstrekt als het verblijf van de leerling in een internaat of een pleeggezin noodzakelijk is met het oog op het volgen van passend (voortgezet) speciaal onderwijs. Zo is het bepaald in de WEC. Doorslaggevend is de directe relatie tussen het verblijf in een internaat of pleeggezin en het volgen van passend onderwijs op een school die ver van de woning is gelegen. Dit betekent dat het college geen vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie toekent, als de leerling passend onderwijs kan volgen op een school die redelijkerwijs met dagelijks vervoer vanuit het ouderlijk huis

bereikt kan worden. Ook betekent dit dat er geen vervoersvoorziening van en naar de woning van de ouders wordt verstrekt als de leerling om medische of sociale redenen in een internaat of pleeggezin verblijft, en daar in de buurt een school bezoekt. De gemeente dient na te gaan op welke gronden een leerling op een internaat of bij een pleeggezin is geplaatst.

Ouders van leerlingen van het regulier en speciaal basisonderwijs en van het regulier voortgezet onderwijs komen niet in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor het weekeinde of de vakantie.

2. Het college van de gemeente waar de ouders wonen verstrekt de vervoersvoorziening voor het weekeinde- en vakantievervoer, als de ouders daarvoor in aanmerking komen. Zo is het bepaald in de WEC. Het college van de gemeente waar de leerling in een internaat of een pleeggezin verblijft heeft hierin geen rol.

Wanneer de leerling in aanmerking komt voor dagelijks vervoer van het internaat of pleeggezin naar de school en terug, verstrekt het college van de gemeente waar de leerling in het internaat of het pleeggezin verblijft deze voorziening.

Vierde lid

Het vierde lid geeft aan dat artikel 19 aanhef en onder a niet van toepassing is. Verder geldt het volgende:

- Alleen die leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs komen in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie, die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken;
- Voor de toekenning is bekostiging van de kosten van openbaar vervoer het uitgangspunt;
- Het college bekostigt ook de kosten van het openbaar vervoer voor een begeleider, als de leerling wegens zijn structurele handicap of leeftijd niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik te maken (zie artikel 18);
- Het college verstrekt een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer als:
  - a. openbaar vervoer ontbreekt;
  - b. begeleiding in het openbaar vervoer niet mogelijk is;
  - c. de leerling wegens zijn structurele handicap niet in staat is – ook niet onder begeleiding – van het openbaar vervoer gebruik te maken (zie artikel 19).

Een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer wordt in dit geval niet verstrekt als de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer meer dan anderhalf uur onderweg is. Het college kan toestaan dat de ouders de leerling zelf vervoeren of laten vervoeren. De bekostiging is dan afhankelijk van de vervoersvoorziening waarop de ouders aanspraak zouden maken (zie artikel 20).

Artikel 23. Eigen bijdrage in de vorm van een drempelbedrag

Eerste en tweede lid

Artikel 4, zevende lid, van de WPO biedt gemeenten de mogelijkheid een drempelbedrag bij ouders in rekening te brengen. De wetgever heeft bedoeld de ouders verantwoordelijk te laten zijn voor een bepaald deel van de (werkelijk gemaakte) kosten van het vervoer, de zogenaamde drempel.

Het bedrag wordt per leerling in rekening gebracht, tenzij ouders meer dan één eigen kind met het eigen vervoer vervoeren en hiervoor een kilometervergoeding ontvangen. Dan wordt er per auto een drempelbedrag geheven (ABRvS 19 juli 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1959). Als een leerling slechts voor een deel van het schooljaar een vervoersvoorziening wordt toegekend, wordt het drempelbedrag naar evenredigheid in rekening gebracht. Dit geldt ook wanneer alleen voor de heen- of terugreis een vervoersvoorziening wordt toegekend, of voor enkele dagen per week.

Bij het drempelbedrag is de ouderlijke bijdrage gekoppeld aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens, dat wil zeggen de afstand van de woning tot de school waarboven aanspraak kan bestaan op een vervoersvoorziening. Invoering van het drempelbedrag houdt in dat de kosten van

het openbaar vervoer tot aan deze kilometergrens voor rekening van de ouders komen. Artikel 4, zevende lid, van de WPO stelt een afstand van zes kilometer als bovengrens. Deze afstand wordt in de verordening aangehouden.

Doelgroep voor het drempelbedrag zijn de ouders van leerlingen van scholen voor basisonderwijs of speciale scholen voor basisonderwijs, die een gezamenlijk inkomen hebben dat boven een bepaalde grens uitkomt.

Voor leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken, wordt geen drempelbedrag gevraagd.

Aan ouders van leerlingen die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoeken kan geen drempelbedrag worden opgelegd, aangezien de WEC deze mogelijkheid niet biedt.

Onder 'inkomen' moet worden verstaan: het inkomensgegeven, zoals bedoeld in artikel 21, aanhef en onder e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen in het peiljaar.

De inkomensgrens voor het drempelbedrag en de wijze van indexering zijn bepaald in artikel 4, zevende lid, van de WPO.

Als peiljaar moet worden aangemerkt het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar waarvoor bekostiging van de vervoerskosten wordt gevraagd, begint (zie artikel 1). Als grenswaarde wordt in de wet een gezamenlijk inkomen genoemd van € 17.700,- voor het schooljaar 1998-1999; dit bedrag moet per 1 januari 1999 jaarlijks worden geïndexeerd op een voorgeschreven wijze.

In de modelverordening is de grenswaarde van het gezamenlijk inkomen voor het heffen van een drempelbedrag voor het schooljaar 2024-2025 vastgesteld op € 29.700,-.

Derde lid

Als een drempelbedrag wordt ingevoerd, is de gemeente voor de berekening van de hoogte daarvan gebonden aan de wet. Er kan niet worden gewerkt met een fictief bedrag. Het gaat om de kosten van het openbaar vervoer die zouden worden gemaakt om de afstand tot aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens te overbruggen. De kosten van het openbaar vervoer worden berekend, die met de OV-chipkaart (of eventueel een andere, binnen de gemeente of regio geldende betaalmogelijkheid) zouden worden gemaakt, rekening houdend met kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Bij de vaststelling van de hoogte van het drempelbedrag is het niet van belang of de leerling daadwerkelijk gebruikmaakt van het openbaar vervoer. Ook wanneer de leerling gebruikmaakt van aangepast vervoer, of wanneer er geen openbaar vervoer aanwezig is, dienen de ouders de kosten van het openbaar vervoer over de afstand tot aan de door de gemeente gestelde kilometergrens zelf te dragen. In dat geval wordt uitgegaan van de meest gangbare, voor de leerling toegankelijke route, en gerekend met een OV-prijs die geldt binnen het betreffende vervoersgebied.

Afwijkende bepalingen

Het heffen van een drempelbedrag is in de WPO een 'kan'-bepaling. Dat wil zeggen, dat het college ervan kan afzien een eigen bijdrage te vragen. Het college kan de ouders altijd in positieve zin tegemoet komen, maar er zijn grenzen aan wat het college ouders mag opleggen. Het is bijvoorbeeld mogelijk om voor scholen voor speciaal basisonderwijs een andere kilometergrens te hanteren dan voor reguliere basisscholen. Ook kan de gemeente het drempelbedrag wel voor het ene maar niet voor het andere schooltype invoeren.

Wanneer aan meerdere kinderen van een gezin een vervoersvoorziening is toegekend, en daarbij het inkomen van de ouders relatief laag is, kan het drempelbedrag een grote financiële belasting betekenen. De gemeente kan bepalen dat het drempelbedrag een beperkt aantal keer per gezin geheven wordt.

Aantonen van het inkomen

Als de gemeente zelf geen inzage kan verkrijgen in de inkomensgegevens kunnen aanvragers een kopie van de belastingaanslag sturen om het inkomen aan te tonen. Ouders kunnen ook een inkomensverklaring opvragen bij de belastingdienst.

Wanneer ouders weigeren de gevraagde informatie over hun inkomen te verstrekken, wordt op grond van artikel 4:15 van de Awb de beslistermijn opgeschort tot de dag waarop de aanvraag met de ontbrekende gegevens is aangevuld, of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. In het laatste geval kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen. De aanvragers worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld (zie artikel 3).

Als het gezamenlijk inkomen van het peiljaar nog niet bekend is, kan het derde jaar voorafgaande aan het desbetreffende schooljaar als voorlopig uitgangspunt worden gehanteerd. In een later stadium, als het inkomen van het peiljaar wel bekend is, kan een definitieve berekening worden gemaakt.

Structurele daling van inkomen

Wanneer het inkomen van de betrokken ouders in de periode die ligt tussen het peiljaar en het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op een structurele wijze is gedaald, is het redelijk om in het voordeel van de ouders een later peiljaar te kiezen door gebruik te maken van de afwijkingsmogelijkheid van artikel 26. Om te bepalen in welk geval het redelijk is van de peildatum af te wijken, kan artikel 6.12 van de Wet studiefinanciering als richtsnoer dienen.

Pleegouders

Pleegouders kunnen als 'ouders' in de zin van de verordening worden aangemerkt (zie artikel 1). Zij kunnen dus, als zij voldoen aan de voorwaarden, in aanmerking komen voor een vervoervoorziening. In de uitspraak van 31 augustus 1993 (nr. Ro3.93.1702 en nr. Ro3.93.1773) vindt de Afdeling het redelijk dat als de verzorgers pleegouders zijn, hun ook het drempelbedrag in rekening gebracht kan worden. (Uiteraard hebben gemeenten de vrijheid om op dit punt gebruik te maken van de hardheidsclausule in artikel 26.)

In tegenstelling tot de vrijwillige plaatsing zijn de natuurlijke ouders bij een justitiële plaatsing niet meer aan te spreken voor de extra kosten, tenzij de natuurlijke ouders en niet de pleegouders de aanvraag hebben ingediend.

In de bekostiging op basis van de Regeling vrijwillige pleegzorg zit in het algemeen geen component voor de kosten van het schoolbezoek, die door de gemeente in mindering gebracht kan worden op de gemeentelijke bekostiging voor het leerlingenvervoer. Pleegouders die bekostiging ontvangen op basis van de Regeling vrijwillige pleegzorg, dienen bij een honorering van hun aanvraag tot bekostiging van de kosten van het leerlingenvervoer door de gemeente ook het drempelbedrag per schooljaar aan de gemeente te betalen, als hun inkomen boven de inkomensgrens ligt. Tevens zullen de pleegouders de eventuele bijdrage naar financiële draagkracht aan de gemeente moeten voldoen. Eventueel kunnen zij deze kosten wel verhalen op de natuurlijke ouders of voogden van de leerling.

Voogdij-instellingen kunnen ook als 'ouder' worden aangemerkt. Zij kunnen tevens een aanvraag indienen. Bij hen kan echter geen drempelbedrag worden vastgesteld, omdat zij geen inkomen in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting hebben (deze wet ziet op natuurlijke personen).

Invordering drempelbedrag

Artikel 23 geeft de regels voor de invordering van het drempelbedrag.

Wanneer het college zelf het vervoer verzorgt of laat verzorgen dienen de ouders die daarvoor in aanmerking komen het drempelbedrag aan de gemeente over te maken. Wanneer de ouders in

gebreke blijven vervalt de aanspraak en wordt het vervoer stopgezet. Wanneer het college een bekostiging voor de vervoersvoorziening verstrekt, wordt hierop het drempelbedrag in mindering gebracht.

Zelfstandig reizen

Wanneer een leerling de overstap maakt van aangepast vervoer naar zelfstandig reizen met het openbaar vervoer of de fiets, kan de vergoeding hiervan wegvallen tegen het te betalen drempelbedrag. De gemeente kan bepalen dat het drempelbedrag dan niet of beperkt geheven wordt.

Vijfde lid

De ouders van gehandicapte leerlingen, die niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen, zijn vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage.

Artikel 24. Eigen bijdrage in de vorm van een draagkrachtafhankelijke bijdrage

Artikel 4, elfde lid, van de WPO biedt gemeenten de mogelijkheid een bijdrage te vragen in de kosten van het vervoer, wanneer de afstand tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer is dan twintig kilometer. Deze bijdrage kan alleen worden gevraagd wanneer het een school voor regulier basisonderwijs betreft. De bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht van de ouders. Er wordt geen bijdrage gevraagd wanneer het gaat om leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken. De draagkrachtafhankelijke bijdrage wordt per gezin geheven, in tegenstelling tot het drempelbedrag dat per leerling in rekening wordt gebracht.

In artikel 24 is gekozen voor een systeem waarin met een aantal inkomensblokken wordt gewerkt, waaraan een vooraf vastgestelde draagkrachtafhankelijke ouderlijke bijdrage is gekoppeld. Zowel de bedragen van de inkomensblokken als van de verschuldigde bijdrage worden geïndexeerd vastgesteld op een wijze die aansluit bij artikel 4 van de WPO.

Voor het aantonen van het inkomen, hoe om te gaan met een structurele daling van het inkomen, een aanvraag door pleegouders en de invordering (zie artikel 23).

De ouders van gehandicapte leerlingen, die niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen, zijn vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage.

Paragraaf 5. Slotbepalingen

Artikel 25. Regelgeving en beslissing college in gevallen waarin de regeling niet voorziet

In dit artikel wordt allereerst het college de ruimte geboden om ten behoeve van een eenduidige uitvoering van het leerlingenvervoer beleidsregels vast te stellen.

Verder zijn in de verordening de hoofdlijnen voor de bekostiging van het leerlingenvervoer vastgelegd. Er kunnen zich echter concrete gevallen voordoen waarin de verordening niet voorziet. Te denken valt hierbij aan gemeenschappelijke afspraken met andere gemeenten, combinaties van openbaar vervoer met aangepast vervoer, varianten in het gebruik van eigen vervoer etc. Artikel 25 bepaalt dat het college in dergelijke situaties beslist. Redelijkheid is hierbij het uitgangspunt. Bij de besluitvorming dient in de geest van de wet en de verordening gehandeld te worden.

Artikel 26. Hardheidsclausule

Artikel 26 stelt dat het college slechts in voor ouders voordelige zin kan afwijken van de verordening. Met deze bepaling wordt aangesloten bij artikelen in de WPO, de WEC en de WVO. De ouders dienen aan te tonen dat er sprake is van een bijzondere situatie. Het gaat hierbij uitsluitend om

vervoer voor schoolbezoek ten behoeve van onderwijs, niet voor schoolbezoek ten behoeve van bijvoorbeeld een medische behandeling.

Advies van deskundigen

In artikel 26 wordt bepaald dat het college zo nodig advies vraagt van deskundigen ter zake.

Precedentwerking

Ter voorkoming van – ongewenste – precedentwerking moet de toepassing van de hardheidsclausule worden onderbouwd met argumenten die op de specifieke, concrete situatie van de ouders en/of de leerling betrekking hebben.

Artikel 27. Intrekking, inwerkingtreding en citeertitel

In artikel 27 is de intrekking van de oude verordening (uit 2028) qua datum gekoppeld aan de inwerkingtreding van de nieuwe verordening. De nieuwe verordening heet: de Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024.

PARTICIPATIERAAD ZEVENAAR

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

Datum: 4 maart 2024
Referentie: PRZ 001 24
Onderwerp: Advies over de verordening leerlingenvervoer

Gemeente Zevenaar
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Geacht College,

In de vergadering van 26 februari 2024 heeft de Participatieraad Zevenaar de 'verordening bekostiging leerlingenvervoer 2024' besproken. Ons is uw verzoek overgebracht hierover snel te adviseren, zodat ons advies kan worden betrokken bij uw behandeling van de verordening op 12 maart. Hiermee heeft de Participatieraad niet de gebruikelijke adviestermijn kunnen gebruiken. Dit hadden wij liever wel gedaan, mede vanwege de omvang van de conceptverordening. En ook omdat de Participatieraad een verordening, dus ook die op het leerlingenvervoer, ziet als een schakel tussen beleid en uitvoering. Met een verordening worden lokaal de wissels omgezet om de uitvoering van bredere beleidskaders praktisch te maken voor de burgers. Een verordening is een schakel tussen systeem- en leefwereld. Daarom vindt de Participatieraad het belangrijk, verordeningen op hun eigen merites te kunnen beoordelen en te toetsen aan de algemene kaders die de Participatieraad daarvoor gebruikt. (Die kaders zijn: dragen de plannen eraan bij dat iedereen kan meedoen? Zijn de burgers gevraagd mee te denken? Zijn de plannen uitvoerbaar? Is alles begrijpelijk opgeschreven?). Wij vragen u dan ook bij de nog komende verordeningen (maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp) de gebruikelijke termijnen te hanteren. Dat helpt ons, onze adviesrol goed te vervullen.

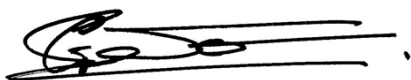
Over de verordening leerlingenvervoer adviseren wij u het volgende.

1. **Communicatie.** De Participatieraad onderschrijft het belang dat ouders steeds meer worden betrokken bij het leerlingenvervoer. Omdat het gaat om maatwerk en meestal om leerlingen in het speciaal onderwijs, wil de Participatieraad graag benadrukken dat communicatie met ouders en leerlingen dan ook erg belangrijk is. De conceptverordening benadrukt herhaaldelijk de eigen verantwoordelijkheid van ouders en het uitgaan van de eigen kracht van ouders en leerlingen. Dat maakt hen volgens de Participatieraad tot mede-uitvoerders van het beleid. Wij vinden het daarom belangrijk dat zij daarin door de gemeente goed worden gefaciliteerd. Enerzijds door hen te betrekken bij het uitwerken van de verordening in beleidsregels en praktische uitvoering. En anderzijds door de manier waarop ouders en leerlingen worden betrokken bij maatwerkoplossingen.
2. **Opstapplaats.** Een reistijd van een dertig minuten naar een opstapplaats wordt in de verordening redelijk gevonden. De Participatieraad adviseert om met de ouders in gesprek te gaan of dit ook mogelijk is of dat er maatwerk nodig is.
3. **Aanvraagprocedure.** De aanvraagprocedure is afgestemd op de termijnen van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat de beslistermijn op de aanvraag maximaal 8 weken bedraagt en kan worden verdaagd met 4 weken. Voor een kind dat bijv. na de schoolvakantie van school wisselt zijn deze termijnen te lang. De Participatieraad adviseert dan ook om de aanvraag zo snel als mogelijk af te handelen, zodat ouders en kind zich hier geen zorgen over hoeven te maken.

4. **Schrijfstijl.** De Participatieraad begrijpt dat een verordening “taai kost” is om te lezen voor niet-ingewijde lezers. De Participatieraad vindt het belangrijk dat de gebruikers begrijpen wat er in de verordening is opgenomen. De Participatieraad adviseert daarom om in een begeleidend schrijven de tekst te vereenvoudigen. Daarnaast adviseert de Participatieraad om op de website van de gemeente bij het onderwerp ‘leerlingenvervoer’ een infographic te plaatsen.
5. **Wijzigingen verordening; monitoring.** Deze verordening moet die uit 2018 vervangen. De Participatieraad vindt het belangrijk dat plannen uitvoerbaar zijn en dat ze eraan bijdragen dat iedereen kan meedoen. Daarom hebben we een evaluatie van de verordening uit 2018 gemist: wat werkte, wat werkte niet? In hoeverre heeft de verordening bijgedragen aan het realiseren van de beleidsdoelen? Et cetera. Daarom adviseert de Participatieraad, de uitvoering van deze verordening te monitoren op van tevoren – en liefst in overleg met ouders en jeugdigen vastgestelde – punten. Ook adviseert de raad, de verschillen met de verordening van 2018 in kaart te brengen en te publiceren. Zo weten gebruikers waar ze op moeten letten en wat er gewijzigd is.

De Participatieraad verzoekt het College om dit gevraagde advies te overwegen en ziet uw reactie graag tegemoet!

Met vriendelijke groet,
Namens de Participatieraad,

Gert van der Kolk
Voorzitter

Mariska Pelgrim
Secretaris

Participatieraad Zevenaar

datum 12 maart 2024
zaaknummer Z/24/466287/UIT/24/1200558
onderwerp Reactie op advies van de Participatieraad Zevenaar inzake verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
contactpersoon Harold Dolleman

Beste leden van de Participatieraad,

Uw schriftelijk advies over de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024 hebben wij in goede orde ontvangen. Voordat wij inhoudelijk op uw advies reageren, willen wij u allereerst hartelijk danken dat u in dit geval sneller dan de gebruikelijke termijn heeft geadviseerd.

Hieronder gaan wij puntsgewijs in op uw advies:

1. Communicatie: fijn te lezen dat u ook het belang onderschrijft dat ouders, en leerlingen, meer bij het leerlingenvervoer betrokken moeten worden.
2. Opstapplaats: uw advies nemen we mee bij het verder invullen van opstapplaatsen en de regels daarover. Dit doen we in de beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024.
3. Aanvraagprocedure: de beslistermijn is inderdaad de wettelijk maximale termijn van 8 weken. Uiteraard wordt een aanvraag, indien nodig, zo mogelijk sneller afgehandeld.
4. Schrijfstijl: wij delen uw advies en gaan dit in overleg met afdeling Communicatie uitwerken. Daarin nemen wij u opmerking over de verschillen met de verordening van 2018 ook mee.
5. Monitoring: de door u voorgestelde monitoring/evaluatie maakt onderdeel uit van ons verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025. Wij willen naar meer zelfstandigheid van ouders én leerlingen in het vervoer tussen woning en school. Wij informeren u in 2025 over de evaluatie van het verbeterplan doelgroepenvervoer, inclusief het leerlingenvervoer.

Wij danken u voor uw advisering. Wij houden u op de hoogte van de vervolgstappen die we in het leerlingenvervoer gaan zetten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Raadsvoorstel

onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering 2023
zaaknummer	Z/23/458215
documentnummer	INT/24/1195815
portefeuillehouder	S. Bijl
portefeuille	Inkomensondersteuning / Participatiewet

1. Samenvatting

De gemeente Zevenaar gaf in 2023 meer geld uit aan bijstandsuitkeringen dan het BUIG-budget (bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) dat zij hiervoor van het Rijk ontvangt (tekort €1,06 miljoen). Gemeenten kunnen onder voorwaarden worden gecompenseerd voor de grote tekorten op het bijstandsbudget door het aanvragen van de vangnetuitkering bij het Rijk. Voor het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering dient het college expliciet te verklaren dat er maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad dient door middel van zijn instemming de juistheid van de verklaring van het college te bevestigen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de genomen maatregelen van het college om het tekort op het bijstandsbudget in 2023 terug te dringen.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad dient in te stemmen met de verklaring van het college dat er maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren. Hier ligt de aanname aan ten grondslag dat de gemeenteraad alleen met de verklaring kan instemmen als de door het college getroffen maatregelen met de raad zijn gewisseld. Met dit voorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld om zijn mening te geven over de genomen maatregelen over 2023 om het tekort op het budget terug te dringen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De gemeente Zevenaar wil een aanvraag voor de Vangnetuitkering 2023 indienen bij het Rijk. Het beoogde effect hiervan is dat deze aanvraag wordt gehonoreerd. De gemeente wordt dan deels gecompenseerd voor het tekort op de middelen voor het verstrekken van uitkeringen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 *Er zijn maatregelen genomen om het tekort op het budget terug te dringen*

Gemeenten kunnen onder voorwaarden worden gecompenseerd voor de grote tekorten op het bijstandsbudget via de vangnetuitkering. Een vangnetuitkering kan worden aangevraagd als over het jaar 2023 het tekort boven de 7,5% ligt. Het tekort van de gemeente Zevenaar op de BUIG-middelen over 2023 bedraagt ongeveer €1,06 miljoen (9%); bij dit bedrag kan de gemeente aanspraak maken op een vangnetuitkering van €88.333,-

In de aanvraag vangnetuitkering 2023 wordt gevraagd een toelichting te geven op de volgende onderdelen:

- A) een analyse van de oorzaken van het tekort;
- B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren;
- C) beoogde effect van de genoemde maatregelen.

Hieronder treft u een samenvatting van de uitgebreide analyse, maatregelen en effecten van deze maatregelen.

A1) Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

In het jaar 2022 kampte de gemeente Zevenaar met een tekort op het BUIG-budget, wat resulteerde in het indienen van een aanvraag voor de Vangnetuitkering Participatiewet. Op basis van de realisatiecijfers heeft de gemeente ook in 2023 een tekort.

Het tekort is op meerdere manieren te verklaren;

- **De verdeling van uitkeringsgerechtigden**

Bij de analyse op het aantal uitkeringsgerechtigden valt het volgende op:

- Het relatieve aandeel van de doelgroep op de treden 1 en 2 is met 65% hoog. Wel is er een verbetering te zien ten opzichte van vorig jaar. In 2022 was dit 76%.
  - Het merendeel van de doelgroep op de treden 1 en 2 is 56 jaar en ouder en zit gemiddeld al langer dan 8 jaar in een uitkeringssituatie.
  - Een groot deel heeft een migratieachtergrond met onder andere taalproblematiek waardoor uitstroom naar werk lastig is.
  - Een groot deel heeft zogenoemde 'multiproblematiek' waardoor uitstroom zonder aanvullende ondersteuning vanuit andere disciplines (denk bijvoorbeeld aan ondersteuning vanuit de jeugdzorg en schuldenproblematiek) niet realistisch is.
  - Het aandeel uitkeringsgerechtigden is al met al hoger dan op grond van het verdeelmodel van de BUIG rekening mee is gehouden. Opvallend is dat het aandeel uitkeringsgerechtigden lager is dan zowel het landelijk aandeel als het gemiddelde van de referentiegroep.
- **Verdeelsystematiek BUIG-budget pakt onevenredig negatief uit voor de gemeente Zevenaar**
Zevenaar is een van de gemeenten met grote structurele tekorten op de bijstandsbudgetten. Het Ministerie van SZW heeft daarom een tweetal onderzoeken laten verrichten, waar de gemeente Zevenaar aan heeft meegewerkt; Een onderzoek naar kwalitatieve oorzaken in verschillend beleid en uitvoering en een kwantitatief onderzoek naar meetbare oorzaken in het verdeelmodel. Ook heeft de gemeente Zevenaar geageerd tegen de beslissingen; Zevenaar is in beroep gegaan tegen de definitieve beslissing van 2022, en in bezwaar tegen de definitieve beslissing van 2023 en de voorlopige beslissing van 2024.
  - **Prijs per uitkering**
De realisatiecijfers van 2023 laten zien dat de gemiddelde prijs van een uitkering in Zevenaar lager ligt dan de norm waarmee het Rijk in haar budget mee rekent, maar hoger dan het landelijk gemiddelde. Als de gemiddelde prijs per uitkering op het landelijke peil komt, kan dat een besparing opleveren van maximaal €400,- per uitkeringsgerechtigde. Voor de aanvraag Vangnetuitkering 2023 is het daarom opportuun om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de gemiddelde prijs per uitkering te verminderen. Mogelijkheden om de gemiddelde prijs per uitkering te verminderen zijn onder andere;
    - Toename van parttime werk en dus een aanvullende uitkering in plaats van een volledige;
    - Toename terugvorderingen en verhalen;
    - Toename maatregelbeoordelingen.

A2) Analyse van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren

Naar aanleiding van de vangnetuitkering van 2022 zijn aanbevelingen gedaan om het tekort verder te reduceren. Hieronder wordt per punt aangegeven op welke wijze hier invulling aan gegeven is.

- **Voortzetten huidig beleid**

Bij de aanvraag Vangnetuitkering 2022 is aangegeven dat Zevenaar het huidige beleid – conform de toen lopende bestuurlijke opdracht – in 2023 blijft voortzetten. Hiermee richt Zevenaar de inzet primair op de personen op de treden vanaf 2b.

- **Integrale benadering**

De eerste stappen voor integrale samenwerking tussen de gemeentelijke afdelingen en de RSD zijn gezet. Op casusniveau is de samenwerking reeds geïntensiveerd. Om dit vraagstuk verder te ontwikkelen is dit als expliciet onderdeel opgenomen in de nieuwe bestuurlijke opdracht.

- **Taallessen**

In 2023 is er op verschillende manieren gewerkt aan het verbeteren van de taalvaardigheid van klanten, waaronder 'Taal op de werkvloer', 'Liemers Perspectief Zorg en Techniek' en 'Project Samen'. Ook is RSD de Liemers aangesloten bij de stuurgroep van het Taalhuis de Liemers.

- **Prestatiegerichte afspraken**

Er is een programma van eisen opgesteld voor LEON-partners en een contractmanager aangesteld. Het model is prestatiegericht zonder verplichte afname en dermate opgezet dat klantmanagers middels evaluaties producten beoordelen wat voor de andere uitvoerend professionals direct zichtbaar is.

- **Activerend Werk**

Geconstateerd wordt dat het instrument Activerend Werk nog niet volledig zijn uitwerking heeft gevonden. Naar de toekomst toe gaan we hier intensiever op inzetten. Activerend Werk kan een voorschakeltraject zijn voor inwoners die de stap naar betaald werk nog niet kunnen maken. Het biedt hen de mogelijkheid op termijn (evt. met LKS) aan het werk te kunnen.

- **Samen in Beweging**

Dit project is niet van start gegaan doordat de training niet geschikt bleek voor de inwoners op de trede 2 van de werkladder. De focus is daarom verlegd naar het Energieproject waarvan de helft van de deelnemers alreeds betaald werk hebben, de overige deelnemers nog in de afrondingsfase van de proefplaatsing zitten.

- **Intensivering LKS**

Naast de toename van LKS-plaatsingen ten gevolge van de projecten 'Activerend Werk' en 'Samen in beweging' zou er extra geïnvesteerd worden om meer plaatsingen te realiseren. Op dit moment heeft dit nog niet tot de verwachte verbetering geleid die verwacht werd. Na de gedane investering zien we een lichte stijging in de aantal mensen met LKS plaatsing. In de komende periode gaan we hier verder op inzetten.

Gelet op de samenstelling en de complexiteit van de inwoners die aanspraak maken op een participatiewet-uitkering, was te verwachten dat de maatregelen als benoemd bij de vangnetuitkering van 2022 effect zouden tonen op de langere termijn. In bovenstaande analyse blijkt dit ook. Veel maatregelen zullen effect op langere termijn tonen.

B) Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

De in 2022 ingezette maatregelen zijn in 2023 voortgezet, omdat het effect hiervan pas op lange termijn inzichtelijk wordt. Daarnaast zijn er eind 2023 extra maatregelen genomen, namelijk;

1. Uitbreiding van de doelgroep van inwoners die actieve begeleiding krijgt vanaf trede 2b naar trede 1 en 2a. Waar mogelijk voorbereidende trajecten naar werk, anders om naar vermogen mee te doen in de maatschappij of toeleiding naar hulpverlening.

2. Uitbreiding begeleiding van de doelgroep van inwoners met onbenut arbeidspotentieel. Specifiek mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking en werkenden met LKS.
3. We starten een pilot gericht op het verbeteren van de situatie van mensen met meervoudige problematieken. Dit is een samenwerking tussen gemeente en RSD.

C) Beoogde effect van de genoemde maatregelen

1. Begeleiding van inwoners op trede 1 en 2a; het effect van deze maatregel is niet direct financieel meetbaar. De zelfredzaamheid van deze personen zal toenemen, het draagt bij aan een oplossing voor veel problemen, en zal ook het beroep op gezondheidszorg en dienstverlening binnen het sociaal domein verminderd kunnen worden.
2. Uitbreiding begeleiding; Het effect van deze maatregel is direct financieel meetbaar. Intensieve begeleiding van deze inwoners resulteert in meer plaatsingen, een verlaging van het uitkeringsbestand en een verhoging van de LKS-kosten. Deze laatste kosten worden vergoed op basis van de gerealiseerde aantallen van het voorgaande kalenderjaar vanuit de BUIG-systematiek en zal daardoor een positief effect hebben op het totale BUIG-budget dat aan Zevenaar wordt toegekend. Daarnaast verminderd het de uitkeringslasten van de inwoners die met een LKS aan het werk gaan.
3. Pilot verbeteren levenssituatie; Het effect van deze maatregel is niet direct financieel meetbaar. Het zal de leefomstandigheden van de deelnemers verbeteren, daarnaast een besparing in de uitgaven vanuit de BUIG geven, maar ook besparing realiseren binnen de WMO/jeugd.

Alternatieven

Er zijn geen verdere alternatieven in relatie tot het aanvragen van een vangnetuitkering 2023.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De aanvraag voor de vangnetuitkering dient voor 15 augustus 2024 te zijn ingeleverd bij de Toetsingscommissie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

Op 3 april 2024 vindt er een raadsinformatiebijeenkomst plaats waar de aanvraag voor de vangnetuitkering 2024 wordt toegelicht.

9. Kosten, baten en dekking

Door de vangnetuitkering worden gemeenten gedeeltelijk gecompenseerd voor de tekorten op het BUIG-budget. Zo is er een eigen risicodrempel voor gemeenten opgenomen van 7,5%. Dit betekent dat gemeenten voor dit deel van het tekort niet worden gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering. Voor de tekorten tussen de 7,5% en 12,5% worden de gemeenten voor de helft van het tekort gecompenseerd en is het eigen risico 50%. Tekorten boven de 12,5% worden volledig gecompenseerd. Het tekort van de gemeente Zevenaar op de BUIG-middelen over 2023 zal uitkomen op ongeveer €1,06 miljoen exclusief vangnetuitkering. Op grond van dit tekort kan de gemeente aanspraak maken op een vangnetuitkering van afgerond €88.333,-.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/24/1200552	Samenvatting van de verklaring van het college aanvraag vangnetuitkering 2023

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering 2023
zaaknummer	Z/23/458215
documentnummer	INT/24/1195815

De raad van de gemeente Zevenaar;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. In te stemmen met de genomen maatregelen van het college om het tekort op het bijstandsbudget in 2023 terug te dringen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 april 2024.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Uitgebreide analyse bij Aanvraag Vangnetuitkering 2023

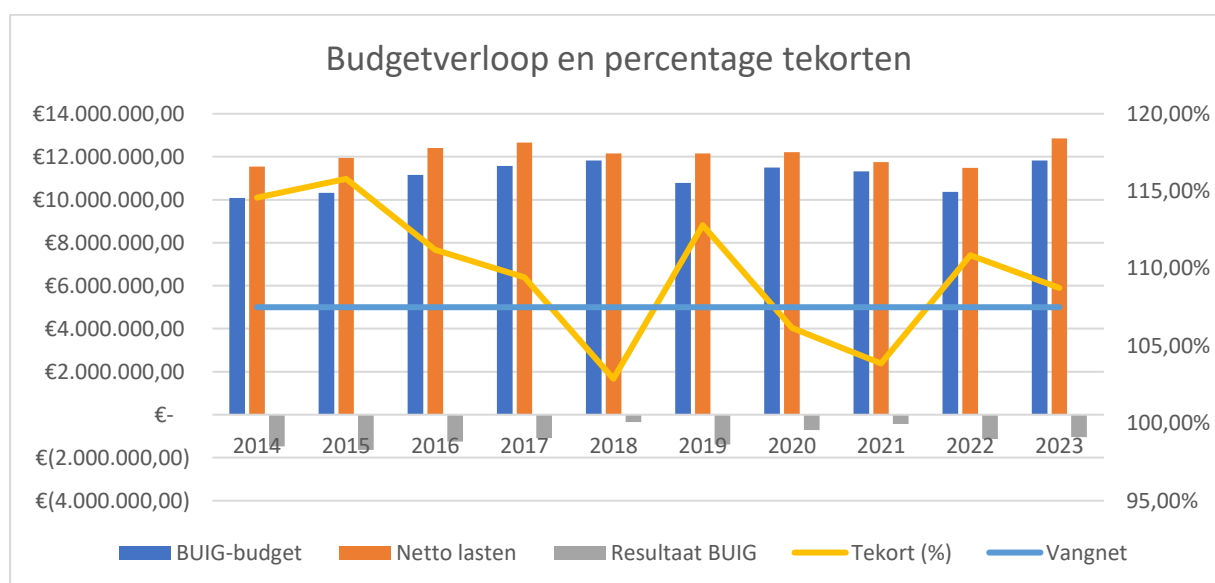
Inleiding

De gemeente Zevenaar is bezig met de voorbereiding van de aanvraag Vangnetuitkering voor het jaar 2023. In deze brief informeren we de Raad over de huidige situatie met betrekking tot deze aanvraag. We gaan daarbij in op de belangrijkste onderdelen, namelijk het structurele tekort, de analyse van de oorzaken van het tekort, de analyse van het effect van de maatregelen in voorgaande jaren en de nieuwe maatregelen.

Analyse van de oorzaken van het tekort

Het BUIG-budget

De gemeente Zevenaar kampt met een structureel tekort op het BUIG-budget. Voor 2023 bedraagt het tekort 9% op het BUIG-budget. Onderkend wordt dat al gedurende enige jaren sprake is van een tekort, het verloop vanaf 2014 ziet er als volgt uit:

Zoals inzichtelijk wordt, liggen de lasten structureel boven het rijksbudget. Wij constateren dat het objectief verdeelmodel BUIG voor de gemeente Zevenaar ongunstig uitpakt. De andere deelnemende gemeenten in de RSD (Duiven en Westervoort) hebben weliswaar ook een tekort (beide ca. 1 á 2%), maar geen structureel tekort van meer dan 7,5%, ondanks het feit dat zij hetzelfde beleid voeren en dezelfde uitvoeringsorganisatie hebben. In de vergelijking tussen de drie gemeenten zien we een verschil in de berekening van het BUIG-budget. De gemeenten Duiven (circa 25.000 inwoners) en Westervoort (circa 15.000 inwoners) behoren tot de groep van gemeenten waarvan het BUIG-budget wordt verdeeld op basis van de combinatie van historisch uitkeringslasten (t-2) en het objectieve verdeelmodel. Voor gemeenten met meer dan 40.000 inwoners, waartoe de gemeente Zevenaar behoort, wordt enkel het objectieve model toegepast bij de verdeling.

Als we de gemeente Zevenaar afzetten tegen vergelijkbare gemeenten (op basis van inwonersaantallen) zien we dat gemeente Zevenaar gemiddeld minder BUIG-budget krijgt dan gemeenten uit de vergelijkingsgroep.

Gemeente Zevenaar

Budgetaandeel (%)					
2023			2024		
BUIG	I-deel	LKS-deel	BUIG	I-deel	LKS-deel
0,178%	0,175%	0,223%	0,182%	0,178%	0,223%

Vergelijkingsgemeenten

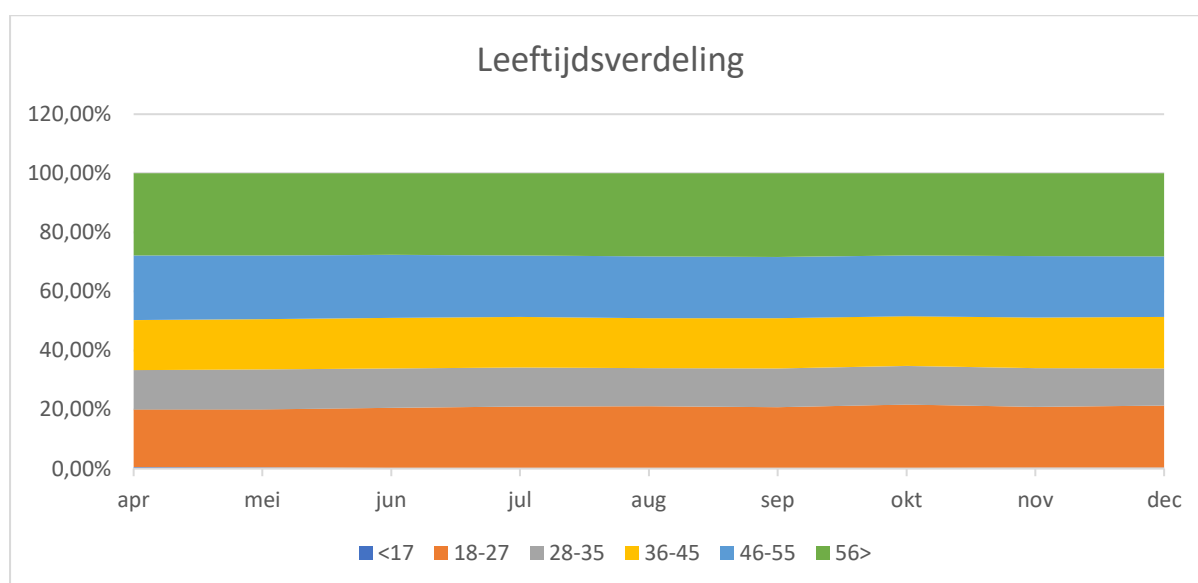
Gemiddeld budgetaandeel (%)					
2023			2024		
BUIG	I-deel	LKS-deel	BUIG	I-deel	LKS-deel
0,197%	0,193%	0,253%	0,197%	0,193%	0,253%

De tabellen tonen aan dat het gemiddelde BUIG-aandeel van de vergelijkingsgemeenten hoger ligt dan het BUIG-aandeel van Zevenaar. Als de afzonderlijke budgetaandelen uit elkaar worden gehaald, dan valt het op dat het 'uitkeringen-deel' in Zevenaar lager ligt dan bij de vergelijkingsgemeenten. Het verschil met het gemiddelde budgetaandeel van de vergelijkingsgemeenten lijkt relatief klein (0,018%), maar vertegenwoordigd wel een waarde van circa € 1,2 miljoen.

De gemeente Zevenaar heeft geen invloed op de budgetverdeling van het Rijk. Zevenaar heeft vanuit dit perspectief ook bezwaar gemaakt tegen de definitieve budgetvaststelling van 2023 en het voorlopig BUIG-budget van 2024. Daarnaast is Zevenaar voornemens tegen de voorlopige budgetverdeling van 2024 te blijven procederen.

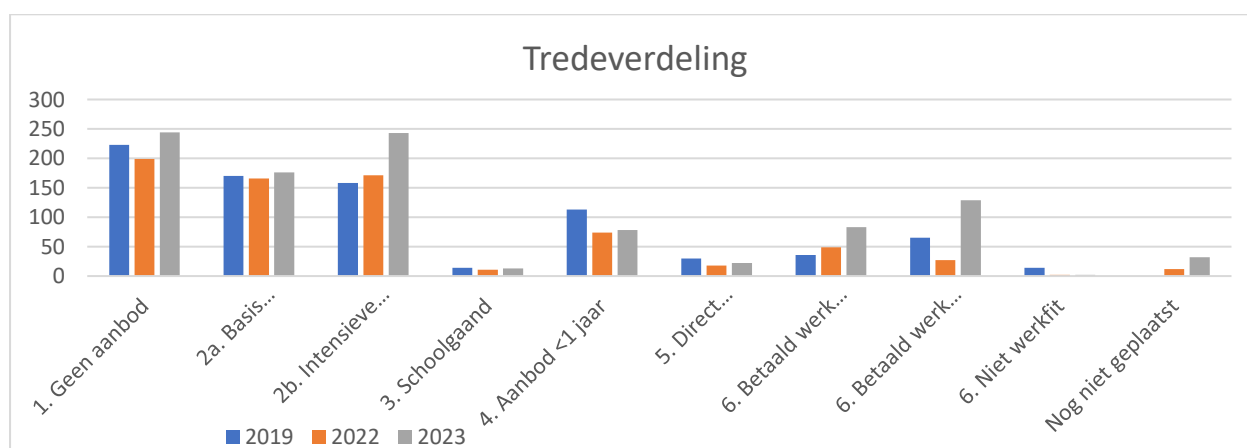
Uitkeringsgerechtigden

In onderstaand figuur zien we de leeftijdsverdeling over de loop van 2023, wanneer we kijken naar de inwoners van de gemeente Zevenaar die aanspraak maken op een participatiewet-uitkering.

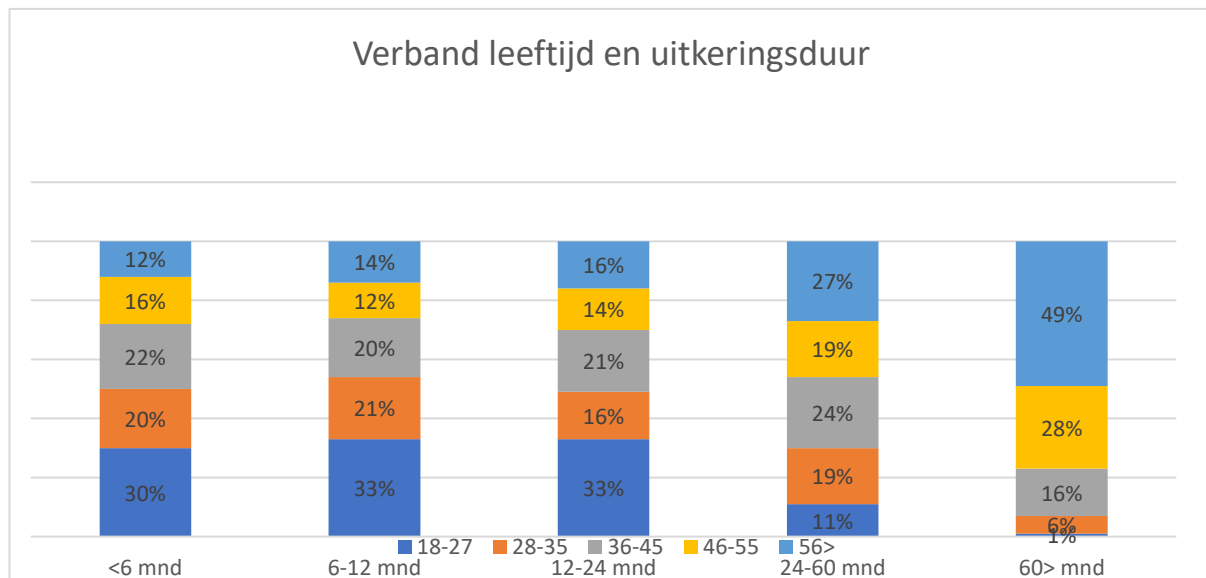
Hieruit kunnen we opmaken dat ongeveer de helft van de inwoners van Zevenaar met een participatiewet-uitkering ouder dan 46 jaar is, bijna 30% is zelfs 56 jaar of ouder.

Wanneer we kijken naar de samenstelling van het klantenbestand over de afgelopen jaren, zien we dat ten eerste dat het aantal inwoners dat begeleiding krijgt van RSD de Liemers is toegenomen. Daarnaast is zichtbaar dat een groot deel van deze inwoners een lange afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

Dit is kenmerkend voor de mensen die begeleiding krijgen vanuit RSD de Liemers en in lijn met de landelijke trends. Het is niet te verwachten dat deze groep mensen snel naar betaald werk kunnen, zij zullen dus een druk op het BUIG-budget blijven geven. Daarnaast zien we dat het overgrote deel van de inwoners met begeleiding van de RSD te maken heeft met complexe problematiek, een relatief hogere leeftijd en een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst Vangnetuitkering 2022 is dit aan de raad toegelicht. Van de maatregelen die voor 2022 zijn voorgesteld, was bekend dat het effect vooral op de langere termijn zichtbaar zou worden. Dit door de complexiteit van de problematiek waar inwoners mee te maken hebben. In het afgelopen jaar is al enige vooruitgang zichtbaar (zie grafiek 'Tredeverdeling'), het aantal mensen met betaald werk en ondersteuning is toegenomen.

Analyse van maatregelen in voorgaande jaren

Naar aanleiding van de aanvraag vangnetuitkering van 2022, zijn er een aantal maatregelen genomen om het tekort terug te dringen.

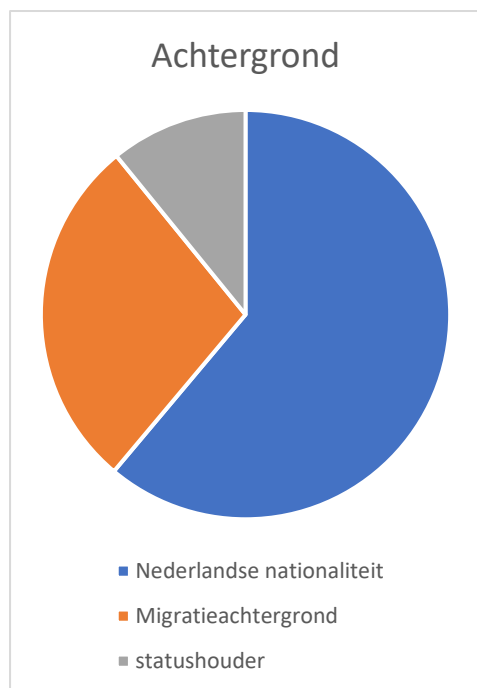
Voortzetten huidig beleid

In 2023 is het beleid voortgezet conform de toen lopende bestuurlijke opdracht. Dit was gericht op de inzet op de treden vanaf 2b. Dit beleid is gecontinueerd zodat voorkomen werd dat deze doelgroep terugviel met als gevolg een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast is in 2023 de nieuwe bestuurlijke opdracht geformuleerd, waardoor vanaf 2024 meer aandacht zal komen voor de inwoners met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Ook zijn er verschillende projecten gestart die al in 2023 aandacht aan deze doelgroep gaven.

Integrale samenwerking

Een andere maatregel heeft betrekking op het bevorderen van integrale samenwerking. Hoewel de samenwerking op casusniveau is geïntensiveerd, is het gewenste resultaat nog niet in volle omvang behaald. Op ambtelijk en bestuurlijk niveau hebben RSD en de gemeente over dit vraagstuk gesproken. De conclusie van deze beraadslagingen is dat het een gezamenlijke opgave van gemeenten en RSD is om deze integrale samenwerking verder door te ontwikkelen. Daarom is de integrale benadering nu expliciet opgenomen in de nieuwe bestuursopdracht aan de RSD.

Taallessen

In 2023 is er op diverse manieren gewerkt aan het verbeteren van de taalvaardigheid van inwoners. Zo zijn twee projecten gestart met betrekking tot taallessen. Het eerste project, genaamd 'Liemers Perspectief in Zorg en Techniek' (LPZT), is specifiek gericht op mensen met een migratieachtergrond. Het doel van het programma LPZT is om aansluiting te vinden bij het Liemerse (verenigings-) leven, bij opleidingen en bij werkgevers. Het programma omvat twee parallelle groepstrainingen en een korte stage. Het tweede project, 'Project Samen', richt zich ook op dezelfde groep, maar heeft als doel om mensen in beweging te krijgen door middel van allerlei laagdrempelige activiteiten. Ook is de RSD aangesloten bij de stuurgroep van het Taalhuis de Liemers. Dit initiatief helpt mensen uit de genoemde projecten om aansluiting te vinden via het Taalhuis. Daarnaast kan via het Leer- en Ontwikkel Netwerk (LEON) het product 'Taal op de werkvloer' worden ingezet voor inwoners voor wie dit in hun re-integratietraject een

passende activiteit is. In de bestuurlijke opdracht 2024-2026 is de doelgroep 'Mensen met een migratieachtergrond' specifiek opgenomen als doelgroep waarin extra geïnvesteerd wordt. Van het gehele klantenbestand van Zevenaar heeft ruim een derde een migratieachtergrond en is ongeveer 10% statushouder (zie verdeling in het figuur links).

Activerend Werk

Activerend werk is een voorziening vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning en ondersteunt een inwoner in het weer laten participeren in de samenleving. Het doel is dat inwoners naar vermogen blijvend een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Dit doet Activerend werk om het maximale uit de inwoner te halen.

In 2023 is de pilot Activerend Werken (AW) uitgevoerd. Deze pilot was gericht op de doelgroep op de onderste treden van de werkladder, namelijk 1 en 2a. Er zijn in 2023 verschillende initiatieven genomen om Activerend Werk te bevorderen bij medewerkers van de RSD, zoals voorlichting in team-overleggen, casuïstiekbesprekingen en tijdens inwerkperiodes. Activerend Werk wordt als voorliggende voorziening beschouwd, en klantmanagers worden gestimuleerd om dit eerst te overwegen voordat ze re-integratie-activiteiten inkopen.

Er wordt momenteel onderzocht of gerichte interventies binnen specifieke klantgroepen de participatie aan Activerend Werk kunnen vergroten, inclusief inwoners met een Participatiewet uitkering en Nieuwe Wet Inburgering. Verder is onderzocht of Activerend Werk onderdeel van het aanvraagproces van een uitkering kon worden.

Activerend werk is een instrument dat vraagt om een integrale benadering. De eerste stappen voor integrale samenwerking zijn gezet, maar we constateren ook dat er nog een doorontwikkeling moet plaatsvinden.

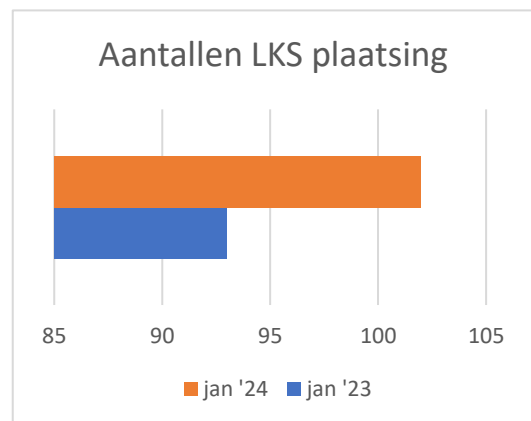
Samen in beweging

Dit project focust op de personen op trede 2. De inwoners op trede 2a hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt, maar hebben nog wel arbeidsvermogen. In 2023 heeft de RSD geprobeerd een re-

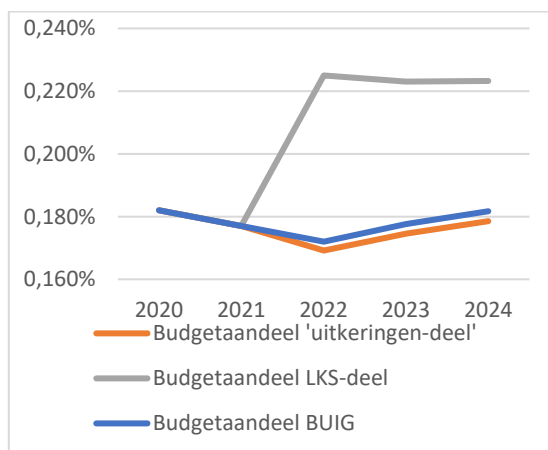
integratietraining genaamd "Samen in beweging" te implementeren voor inwoners op trede 2 van de werkladder. Tijdens de uitvoering van het project werd geconstateerd dat het programma onvoldoende aansloot bij de complexiteit van de doelgroep. Om deze redenen is dit project tijdig stopgezet en is de focus verlegd naar het energieproject. In dit project worden deelnemers met een afstand tot de arbeidsmarkt in 4 weken ingewerkt, opgeleid en kunnen zij een VCA-certificaat behalen. Van de gestarte deelnemers is 50% betaald aan het werk en zitten de overige deelnemers in de afrondingsfase van de proefplaatsing.

Inzetten op loonkostensubsidie

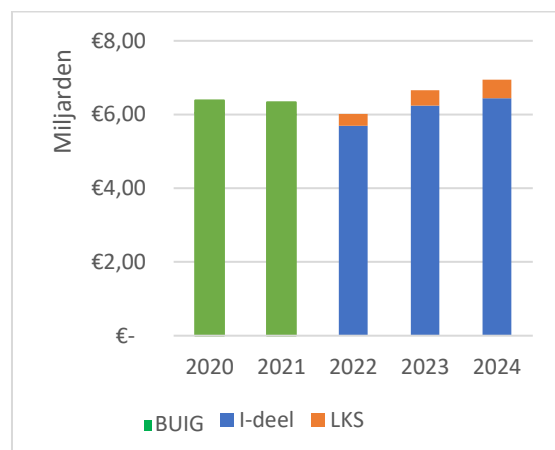
Dit instrument is bedoeld om mensen met verminderd arbeidsvermogen op betaald werk te plaatsen en behouden. Gesteld kan worden dat dit een succesvol instrument is. Vorig jaar heeft de gemeente een aantal maatregelen genomen, waaronder drie projecten om de inzet van loonkostensubsidie te vergroten, om zo op termijn te komen tot een tekortreductie. Deze projecten, genaamd "Samen in Beweging", "Activerend Werk" en "Intensivering LKS", waren gericht op het verhogen van de arbeidsparticipatie onder bijstandsontvangers. Bovenstaand figuur toont de aantallen LKS plaatsingen in januari 2023 en januari 2024. Het betreft een toename van 10 %. In de volgende grafieken is zichtbaar hoe de ontwikkeling van de budgetaandelen is. Sinds 2022 wordt LKS afzonderlijk begroot, dat zie je terug in het budget dat Zevenaar hiervoor krijgt.

Landelijk budgetaandeel Zevenaar (%)

Verloop landelijk budgetten BUIG

Omdat de kosten van LKS op basis van realisatie worden vergoed, zal een toename van plaatsingen leiden tot een toename op het LKS-deel van de BUIG. Naast het voordeel vanuit de financiële vergoeding, zorgen LKS-plaatsingen ervoor dat inwoners een betaalde baan vinden en daardoor geen of minder participatiewet-uitkering ontvangen. Dit resulteert dus tevens in lagere uitgaven op het uitkeringen-deel van de BUIG. Deze maatregel is vertaald in een KPI in de nieuwe bestuurlijke opdracht; "Stijging percentage LKS'ers met minimaal 10% per jaar." In 2024 en verder wordt de inzet op LKS dus verder geïntensiveerd.

Prestatiegerichte afspraken

Bij de aanvraag Vangnetuitkering 2022 is aangegeven dat de acties met externe partijen voornamelijk zijn gericht op de te leveren inspanning. De nadere uitwerking hiervan is vertaald in een programma

van eisen voor de LEON partners. Het LEON-dienstverleningsmodel voor aanbestedingen kunnen aanbieders bij inschrijving een raamcontract zonder afnamegarantie verkrijgen. Het model is prestatiegericht zonder verplichte afname, waar inkoop plaatsvindt op passende momenten. Klantmanagers monitoren de prestaties tijdens en na het traject, geven feedback aan LEON-partners en verzamelen data voor analyse via een dashboard. In 2023 is een contractmanager aangesteld, en het programma van eisen voor de aanbesteding in dat jaar is bijgevoegd. De aanbesteding voor 2024 heeft reeds plaatsgevonden

Informatiemanagement

Management- en stuurinformatie is cruciaal voor een adequate monitoring en sturing. Ultimo 2021 is gestart met een project informatiemanagement. Dit heeft geleid tot een opschoning van de bestanden en er zijn dashboards ontwikkeld.

Een van de maatregelen vanuit de Vangnetuitkering 2022 was het verbeteren van de stuur- en managementinformatie. RSD de Liemers ontwikkelt zich op dit gebied verder door. Inmiddels zijn stappen ondernomen om de benodigde stuurinformatie in kaart te brengen, de bestanden op te schonen en de processen aan te passen aan de nieuwe inzichten. Hierdoor zijn in de toekomst betere bestandsanalyses mogelijk en kan – ook periodiek – gerapporteerd worden over de effectiviteit van de genomen maatregelen.

Nieuwe maatregelen - Bestuurlijke opdracht 2024-2026

RSD de Liemers werkt vanaf 2024 vanuit een nieuwe bestuurlijke opdracht, welke door de Liemerse gemeenteraden, waaronder Zevenaar, is aangenomen. In deze nieuwe bestuurlijke opdracht met als titel 'Investeer in mensen met onbenut arbeidspotentieel' heeft aanscherping plaatsgevonden. De opdracht heeft drie hoofdpijlers, namelijk;

- Investeer in mensen met onbenut arbeidspotentieel;
- Blijf aan het werk;
- Iedereen participeert.

De bestuurlijke opdracht richt zich juist op de inwoners van Zevenaar met een lange overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt (trede 2), de kwetsbare doelgroep die in de afgelopen opdracht onderbelicht was.

Investeer in mensen met onbenut arbeidspotentieel

Het grootste knelpunt op dit moment is het tekort aan mensen op de arbeidsmarkt. Hierdoor staan werkgevers te springen om personeel, waardoor kansen ontstaan voor inwoners die al langer in de uitkering zitten. De klantmanagers van de RSD gaan investeren in de groepen inwoners die bij de laatste bestuurlijke opdrachten minder aandacht hebben gekregen. Zij nemen de verantwoordelijkheid om kansen te creëren voor deze groep die dat op eigen kracht (nog) niet kan. Hierbij heeft de RSD aandacht voor en houdt rekening met de persoonlijke situatie van de inwoner, en wordt aangesloten bij het “doenvermogen” van deze persoon.

Ook juist voor specifieke groepen, zoals statushouders, mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking en jongeren, liggen nu veel kansen. Deze mensen zijn met de juiste begeleiding klaar te stomen voor deelname aan de arbeidsmarkt. Hiermee draagt de RSD haar steentje bij aan de regionale arbeidsmarkt en economie.

Ongeveer de helft van de doelgroep van de Participatiewet maakt gebruik van ondersteuning op andere leefgebieden of heeft dit nodig. Bij de begeleiding zal de RSD de zelfredzaamheid op alle levensgebieden stimuleren en actief verwijzen wanneer dit nodig is. Hierbij wordt werken als medicijn

gezien. Dit betekent dat niet eerst andere “problemen” aangepakt worden maar dat dit zoveel mogelijk naast de re-integratie naar werk gedaan wordt. Juist werk kan (psychische) “problemen” op andere levensgebieden verbeteren. Door te ondersteunen op alle levensgebieden vergroot je de zelfredzaamheid en verklein je de kans op terugval. Het is hierbij essentieel voor klantmanagers dat er sociaaldomein-breed wordt samengewerkt. In het jaar 2024 starten wij met een pilot gericht op het verbeteren van de levenssituatie van gezinnen met meervoudige problematiek, multi-problematiek op het gebied van bijvoorbeeld jeugd, schuldhulpverlening, WMO, etc.

Blijf aan het werk

Een grote groep inwoners die aan het werk is, heeft begeleiding nodig om aan het werk te blijven. Het gaat hier voor een groot deel om mensen met een arbeidsbeperking. Met de invoering van de Participatiewet wordt de groep mensen met een arbeidsbeperking, waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn, elk jaar groter. Het doel van de Participatiewet is dat mensen zo regulier mogelijk aan de slag gaan, indien nodig met een loonkostensubsidie. Hierbij zijn gemeenten vanuit de Participatiewet verplicht te investeren in het aan het werk houden van deze groep. Hiervoor zet de RSD in op begeleiding na plaatsing en herplaatsing bij het einde van het contract van inwoners met LKS. Hiermee ontlasten we tegelijkertijd ook werkgevers.

Jobcoaching wordt voor de inwoners met LKS veelvuldig ingezet. Omdat dit een blijvende dienstverlening is voor een steeds groter wordende groep, gaat de RSD met voorrang gecertificeerde Jobcoaches in dienst van de RSD inzetten, wat goedkoper is dan het inkopen van deze dienst via LEON.

Uit onderzoek blijkt dat de belemmeringen om goed te kunnen blijven functioneren op de arbeidsmarkt vaak niet gelegen zijn in het werk, maar in andere levensgebieden. Om de slagingskans op de arbeidsmarkt zo groot mogelijk te maken, hebben mensen in de Participatiewet continuïteit in de begeleiding en integrale ondersteuning nodig. Naast begeleiding van mensen in de uitkering, gaat de RSD de nadruk van begeleiding steeds meer leggen op begeleiding van mensen die aan het werk zijn om toekomstige uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen. Ook bij het aan het werk houden van de voormalig bijstandsontvangers van de RSD gaat de RSD in de ondersteuning de zelfredzaamheid op alle levensgebieden stimuleren en actief verwijzen wanneer nodig. Door te ondersteunen op alle levensgebieden vergroot je de zelfredzaamheid en verklein je de kans op terugval. Hiervoor is het essentieel dat er sociaaldomein-breed wordt samengewerkt. Hierdoor wordt ook het switchen in de keten vereenvoudigd.

Angst voor terugval in inkomen kan inwoners met een uitkering weerhouden om de stap naar werk te zetten of aan het werk te blijven. Hierbij speelt ook dat een aanzienlijk deel geen of onvoldoende gebruik maakt van de financiële regelingen waar ze recht op hebben. De inkomenscoaches moeten hierin ondersteunen en actief verwijzen, zodat belemmeringen weggenomen of verkleind worden.

Iedereen participeert

Lang niet alle inwoners met een uitkering zijn in staat om direct aan de slag te gaan. Landelijk geven twee op de drie bijstandsontvangers aan nu niet te kunnen werken. Gezondheidsproblemen, ook op mentaal vlak, worden het meest genoemd. Daarnaast is er veel sprake van multi-problematiek.

Professionals in de uitvoering bij gemeenten geven aan dat betaald werk ook op termijn lang niet voor iedereen in de Participatiewet haalbaar is. Aan de hand van een inventarisatie onder gemeenten blijkt dat ongeveer 50% van de bijstandsgerechtigden behoefte heeft aan sociaal-maatschappelijke ondersteuning en dat de bestaanszekerheid onvoldoende is geborgd. Ook de zelfredzaamheid wordt vaak overschat. Daardoor komen mensen aan de kant te staan en wordt de kans-ongelijkheid

vergroot, vooral ook voor kinderen in deze gezinnen. Door te investeren in deze mensen wordt ook indirect in de volgende generaties geïnvesteerd.

De RSD heeft een centrale rol in het creëren van bestaanszekerheid als er geen recht meer is op andere regelingen én het mee laten doen naar vermogen van onze inwoners. In de nieuwe opdracht mag de naam “Participatiewet” meer eer aan worden gedaan. Zeker als het gaat om een inclusieve samenleving waarbij iedereen participeert naar vermogen, ook wanneer werk (nog) niet mogelijk is. Het Rijk streeft er in de laatste ontwikkelingen steeds meer naar om dit te realiseren. Van gemeentes wordt steeds meer verwacht om activiteiten in te zetten die een bijdrage leveren aan de persoonlijke ontwikkeling van de inwoner en aan de samenleving als geheel. De RSD speelt hierin een centrale rol omdat het voor een groot gedeelte de doelgroep van de RSD betreft. De RSD gaat daarom inwoners die (nog) niet kunnen werken, stimuleren en verleiden om een bijdrage te leveren aan de maatschappij en te participeren. Daarbij wordt geïnvesteerd op toeleiding naar activerend werk, welzijnswerk, vrijwilligerswerk, hulpverlening of wekelijkse sport en/of hobby activiteiten. Participeren verhoogt het welbevinden van inwoners en geeft eigenwaarde en zelfvertrouwen. Hierbij zal de RSD zich altijd richten op de inwoners die dit het meeste nodig hebben. Dit zijn de meest kwetsbare inwoners, waar nog geen of onvoldoende ondersteuning op is ingezet en die het zelf (nog) niet lukt hier regie in te nemen. Dit zijn voornamelijk inwoners die alleen zichtbaar zijn voor de RSD.

De inkomenscoaches gaan in hun contact met inwoners het gebruik van financiële regelingen stimuleren en wanneer nodig hierbij ondersteunen, zodat de bestaanszekerheid versterkt wordt.

Tot slot

RSD de Liemers heeft voor 2023 een tekort voor de gemeente Zevenaar dat groter is dan 7,5%. Hierom is het opportuun om de Vangnetuitkering 2023 aan te vragen om op die wijze gecompenseerd te kunnen worden voor het tekort.